

SINOČI V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Kulturni praznik v znamenju mladih

Osrednja proslava dneva slovenske kulture je bila sinoči v Kulturnem domu v Trstu. Danes bo ponovitev v Gorici, jutri pa bodo proslavljali v Beneski Sloveniji. Sinočna počastitev slovenskega kulturnega praznika je izzvenela v znamenju mladih, v duhu Kosovelovega verza »Bodočnost je tistega, ki veruje v njo«. Priložnostne besede Matije Grgič so se idealno uokvirile v razvejan in pester kulturni spored s pesmijo, glasbo in recitacijo. Tudi množičen obisk občinstva je potrdil slovesnost prireditve in obcutenost kulturnega praznika.

Na 3. strani

Iztrohnjeno srce v Kulturne domu

V Kulturnem domu v Trstu bo danes gostovalo Mestno gledališče ljubljansko z dramo Evalda Fliserja »Iztrohnjeno srce«. Delo, v katerem se Flisar sooča s Presernom kot človekom, je v Sloveniji dvignilo precej prahu in doživelo različne razčlenitve ter tudi zelo laskave ocene. Z avtorjem se je za naš dnevnik o njegovem dramskem delu ter o odnosu do Presernovega življenja in dela pogovarjala Ivanka Hergold.

Na 10. strani

Nova vlada: Maccanica še vztraja

RIM - Mandatar za sestavo nove vlade Antonio Maccanico vztraja pri svojem zelo težavnem poskusu. Včeraj je spet imel celo vrsto sestankov in srečanj, zvečer pa je novinarjem povedal, da kolesari dalje proti cilju, ki pa ga očitno se ne vidi na obzorju.

Pac pa se je oglasil tajnik DSL Massimo D'Alema s pozivom vsem strankam, naj izberejo pot pogumnih izbir in naj nehajo s politiko nategovanja vrvi, ki je za državo zelo nevarna. D'Alema vsekakor se dalje vztraja na stališču, da je za napovedane ustavne reforme

pristojen edinole parlament, vlada pa se mora ukvarjati predvsem z gospodarskimi in z družbenimi vprašanji.

To je v bistvu tudi stališče gibanja Olike, ki podpira francoski ustavni model, a je tudi mnenja, da tega modela ni mogoče kar tako avtomatično prilagoditi italijanskim razmeram. Sestalo se je tudi vodstvo desnosredinskega Kartela svoboscin, ki sedaj kaže nekoliko večjo razpoložljivost za politični dogovor o reformah, ki jih predlaga leva sredina, predvsem pa D'Alema.

Na 2. strani

Oktet v Revoltelli

TRST - Občina Trst se je včeraj poklonila dnevu slovenske kulture in počastila 25-letnico Trzaskega okteta. Koncertu v muzeju Revoltella je prisluhnilo res številno občinstvo obeh narodnosti, uvodoma pa je spregovoril zupan Riccardo Illy, ki je oktetu poklonil uradno priznanje mestne uprave.

Bila je to res edinstvena in doživeta kulturna prireditev z globokim simboličnim pomenom. Zupan Illy je napovedal se druge pobude za uveljavitev in za spoznavanje slovenske kulture, med katerimi izstopa razstava Lojzeta Spacala.

Na 5. strani

Prisluškovali so klicem z mobitelom

TRST - Trzaski Digos je zaplenil napravo, ki je omogočala prisluškovanje mobilnih telefonov. Bila pa je tako izpopolnjena, da je dovoljevala tudi ugotovitve številke, s katere je klic prihajal in ne samo uporabnika, kateremu je bil namenjen. Poleg tega so pogovore lahko tudi registrirali. Napravo (anteno, računalnik ter računalniški program) so našli pri nekem 40-letnem Goricanu, izdelalo jo je neko podjetje v Moncalieriju (TO), ki jih je imela na zalogi se sest in so bile razmeroma poceni.

Na 5. strani

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTVE
Trst - Gorica - Videm
ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE
Gorica
SLOVENSKA PROSVETA
Trst

DAN SLOVENSKE
KULTURE '96

BODOČNOST JE TISTEGA
KI VERUJE V NJO.

Srečko Kosovel

Kulturni
dom v Gorici

9. februarja 1996 ob 20.30

BIH / ZAPLETI

Zahod pred novimi izzivi

MOSTAR, SARAJEVO - Ogorčenje mostarskih Hrvatov nad evropskim načrtom za razdelitev mesta se je včeraj pomirilo. Zadnjih dvajset protestnikov je zapustilo sedež evropskega upravitelja Mostarja, hrvaške oblasti pa so se na nemire odzvale z uvedbo policijske ure. Razne strasti v Mostarju so vznemirile tudi Evropsko unijo, zaradi česar se je včeraj v Zagrebu mudila italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli, ki je v pogovoru s predsednikom Tudmanom dobila njegovo zagotovilo, da bo poskrbel za varnost evropskih upraviteljev v Mostarju. Daytonski sporazum vse bolj ogroža tudi aretacija dveh srbskih oficirjev. General Ratko Mladić je izdal ukaz, da do njune osvoboditve noben prebivalec Republike Srbije ne sme prečkati razmejitvenega območja in stopiti na »zemljo« federacije BiH. Predsednik bosanske vlade Hasan Muratović pa je obtožil Srbe izsiljevanja, ker so prekinili pogajanja zaradi aretacije oficirjev, ki sta osumljena vojnih zločinov. Muratović je povedal, da bo bosanska vlada nadaljevala izvrševanje daytonskega sporazuma, ki nalaga oblastem iskanje in zapiranje vojnih zločincev. Preiskovalci haškega sodišča za vojne zločine so prvič zaslislali aretirana, glavni tožilec Richard Goldstone pa je prosil bosansko vlado, naj ju zadrži v priporu.

»Darila«
so
lahko
nevarna

VOJKO COLJA

Zapleti v Mostarju in Sarajevu so ponovno dokazali vso nemoč zadnje diplomacije, ki s svojim sprenevedanjem in taktiziranjem v bistvu izničuje uspehe, ki jih je Nato dosegel s svojo zastrašujočo vojaško močjo.

V Mostarju se je po starem srbskojugoslovanskem receptu »zgodil narod«, le da so evropskega upravitelja Hansa Koschnicka poskušali »spontano« linčati Hrvati. Vzhičeno so vzklikali, da so že 400 let zadnji branik krščanskega Zahoda pred nevarnostjo z Vzhoda, uničili dva avtomobila, Koschnickov blindirani avto prekrili s svojo sahovniško trobojnico in nato oplenili urade evropske uprave, ne da bi hrvaška policija posegla.

Hrvaški predsednik Tudman je moral včeraj italijanski zunanji ministrici Agnelli jevi priznati, da je to bilo »nedopustno in nesprejemljivo« dejanje. Dlje od teh besed pa Tudman ni šel, ker tudi Zagreb zavrača Koschnickov načrt o Mostarju, ker se ne sme zameriti Hercegovcem, ki se vedno vedrijo in lobirajo na hrvaškem političnem in gospodarskem prizorišču.

Po diplomatski poti skoraj gotovo ne bodo rešili mostarskih težav, ker tudi Hrvati v Hercegovini razumejo le logiko sile. To nečvomno velja tudi za bosanske Srbe, ki sedaj s pridom izkoriščajo »dar« evropskega posrednika Bildta, za nova izsiljevanja. Njihove sarajevske mestne četrti, ki bi morale biti po daytonskem sporazumu že pod upravo hrvaško-muslimanske federacije, so postale nedostopne funkcionarjem OZN, če nimajo predhodnega dovoljenja oblasti Republike Srbije. Včeraj pa je srbskobosanski general Ratko Mladić svojim ljudem prepovedal vsak stik s silami Nato in s predstavniki federacije BiH. To je povračilni srbski ukrep zaradi aretacije dveh visokih srbskih častnikov in njunega spremstva. Srbi zahtevajo njihovo izpustitev, haasko razsodišče pa je sarajevski vladi ukazalo, naj jih zadrži. Z vojnimi zločini seznanjena srbska oficirja sta postala tako važna, da sta o njuni usodi razpravljala celo Milošević in Karadžić.

Brez odločnega posega Zahodu ne bo uspelo razrešiti mostarskega in sarajevskega zapleta, ki sta ključnega pomena za nadaljevanje daytonskega sporazuma.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Še o usodi Pokrajine Trst

SKP ponavlja zahtevo po čimprejšnjem razpisu volitev za obnovo trzaskega občinskega sveta.

Stran 5

Dežela o Kraškem parku

Deželni odbor je priznal Kraski gorski skupnosti aktivno in nenadomestljivo vlogo pri upravljanju bodočega Kraskega parka.

Stran 6

Gorica: nov predlog za bolnišnico

Sindikati so včeraj postavili nov predlog za gorisko splošno bolnišnico: novo majhno bolnišnico v Ul. Veneto, povezano z uporabo bolnišnice Janeza od Boga.

Stran 8

Anagrafska »revolucija« za podjetja

V Trstu bo prihodnje dni začel kot prvi v državi delovati nov, informatizirani register podjetij, ki ga uvaja zakon o reformi trgovinskih zbormic.

Stran 9

Italija - Rusija za Davisov pokal

Od danes do nedelje bo v Rimu teniško srečanje prvega kola v svetovni skupini Davisovega pokala med Italijo in Rusijo.

Stran 16

VLADNA KRIZA / REFORME ŠE MOČNO RAZDVAJAJA POLITIČNE SILE

Maccanico ne popušča, položaj pa je še nejasen

D'Alema upa v pogumne izbire strank - Soočenje med taboroma

RIM - Antonio Maccanico ne popušča in, kljub težavam, upa, da bo čimprej formalno sporočil predsedniku republike namen za sestavo nove vlade. Položaj ostaja vsekakor še naprej zapleten, tudi zato, ker se nenadne razjasnitve prepletajo z nepričakovanimi pooblaščitvami, tako da enkrat bliska in grmi, potem pa zasije sonce.

K pogumnim izbiram je vse stranke, vključno s svojo, sinoči pozval tajnik DSL Massimo D'Alema, ki je skupno z Gianfrancom Finijem protagonist tega političnega trenutka. Dodatno nategovanje vrvi o ustavnih reformah in tudi o sestavi nove vlade bi bilo za državo skrajno škodljivo, zato je treba ustvariti pogoje za imenovanje jamstvene vlade, ki bo ustvarila pogoje za nekatere sistemske reforme. Slednje pa mora odobriti parlament, je dejal voditelj Hrasta, medtem ko se bo morala morebitna nova vlada ukvarjati predvsem z družbenimi in gospodarskimi problemi.

D'Alema poziv je kronal bogat politični dan, ki se je za poverjenega predsednika začel že navsezgodaj, ko je prišel srečanja z različnimi strankarskimi in parlamentarnimi voditelji. Do večera se je Maccanico sestel s predstavniki skoraj vseh strank, zvečer pa je novinarjem, ki so ga spraševali za obračun pogovorov, povedal, da kolesari za čimprejšnjo doseg cilja. Več mandatar ni hotel povedati, dodal je le, da bo vladni

sporazum, če bo do njega seveda sploh prišlo, domena strank bodoče politične koalicije.

Zastopniki Prodijevega gibanja Oljke so dopoldne potrdili usmeritev do tako imenovane predsedniške republike in do napovedanih ustavnih sprememb, ki se dalje razdvajajo desno in levo sredino. Voditelji Oljke so potrdili že znano stališče, da je Maccanico kvečjemu le neke vrste garant za reforme, cilj levoosredinskega zavezništva pa ostaja francoski ustavni model z dvojnimi volilnim krogom na osnovi predlogov, ki jih je izdelal politolog Giovanni Sartori. Vlada po mnenju Oljke ne more in tudi ne sme prevzeti dolžnosti ter

odgovornosti, ki sodijo med ustavne pristojnosti senata in poslanske zbornice.

Svoje predloge o tem vprašanju je kasneje "izpilil" tudi Kartel svoboščin, ki je Maccanico naslovil pismo s stališči o takozvani predsedniški republiki in o nacrtovanih reformah. Tudi desna sredina nacerlo sprejema francoski ustavni model, ki po njenem mnenju zagotavlja precejšnje politično stabilnost, čeprav ni mogoče kar tako prepisati francosko ustavo, a jo je treba uravnoteženo prilagoditi italijanskim razmeram. Desnica pa v pismu Maccanico ne omenja federalizma in problema konflikta interesov.

Mandatar za sestavo vlade Antonio Maccanico (AP)

RIM / UGIBANJA O MOŽNIH MINISTRIH

Sartori ne bi zavrnil ministrskega stolčka

Mandatar Maccanico noče spregovoriti o morebitnih kandidatih za ministre

RIM - »Ne bom spregovoril o sestavi vlade, dokler ni dosežen sporazum o programu.« Tako je mandatar za sestavo nove vlade Antonio Maccanico včeraj zavrnil novinarje, ki so ga vpraševali, ali sta se leva sredina in Kartel svoboscina dogovorila o podpredsednikih, ki naj bi politično jamčila za novo vlado.

V teh dneh se veliko govori o možnih ministrih, vendar znani so predvsem veti, medtem ko je predlogov bolj malo. Jasno je tudi, da je Romano Prodi zavrnil ponudbo, da bi vstopil v vlado, medtem ko politolog Giovanni Sartori, ki je predlagal francoski ustavni vzorec kot kompromisni model, a priori ne zavrača ministrskega stolčka. »Ce me pokličejo v Rim, bom sel na pogovor, bom pretehtal morebitno ponu-

dbo in nato odločil,« je povedal Sartori novinarjem. Politolog je včeraj prispel iz New Yorka v Firence, kjer se bo zadržal do konca maja. Dejal je, da je obisk v Italiji nacrtoval že pred časom in sploh ni povezan z naporom za oblikovanje vlade. »Prisel sem, ker imam v tem obdobju veliko več obveznosti v Italiji kot v ZDA. Lazje mi je pisati za italijanske časopise in sodelovati na televizijskih odajah, če sem v Firencah kot v New Yorku.« je se dejal politolog.

Kaj več o tem problemu ni hotel povedati. Nedvomno pa bi bil Sartori, kateremu naj bi bilo usojeno ministrstvo za ustavne reforme, jamstvo za tiste, ki hočejo reformo po francoskem polpredsedniškem vzorcu.

Sartori, ki je vsaj posredno eden od glavnih akterjev sedanje debate o ustavnih reformah, je edini, ki je spregovoril o možnosti kandidature. Vsi ostali molčijo. Edina izjava je zunanja ministrica Susanna Agnelli, ki je včeraj novinarjem povedala, da bi pristopila k novi vladi samo, če bi ji ponudili sedanji resor, medtem ko drugih ministerstev ne bi sprejela. Sodeč po govoricah, ki se širijo v Rimu, naj bi leva sredina končno strla odpor Kartela in možnosti naj bi imel tudi sedanji premier Lamberto Dini. Če bo sprejel zadolžitev Dini, pa je vprašanje, ali bo v vladi mesto za njegovega predhodnika Carla Azeglia Ciampija, kateremu so dobro obveščeni krogi namenjali neke vrste superministrstvo za gospodarstvo.

PRODI SI VZEL ČAS ZA PREMISLEK

Različni pogledi o prihodnosti koalicije Oljke

DSL za federacijo, LS pa za okrepitev sredinskih strank

RIM - Romano Prodi je zavrnil ponudbo, da bi v rojevajoči se Maccanicovi vladi prevzel podpredsedniško mesto. V četrtek mu je to mesto formalno ponudil mandatar za sestavo nove vlade, včeraj je Prodi to ponudbo tudi uradno zavrnil. Povedal je, da bo svoje sile posvetil reorganizaciji Oljke.

Tedniku Panorama je Prodi povedal, da si je vzel nekaj časa za razmislek, ker hoče preučiti razne poti, ki naj bi koaliciji jamcile večjo stabilnost in kohezijo. Prodi ni povedal, za katero pot se ogreva, dejal pa je, da se bo opredelil za projekt, ki »ne bo dopuščal dvomov in s katerim bodo soglasali vsi, ki so sodelovali v mano za oblikovanje Oljke«.

Različni pogledi o novi organizaciji levoosredinskega zavezništva so pršli do izraza tudi včeraj. Demokratična stranka leve se je z Massimom D'Alema in Marcom Minnitiem zavzela za obliko trdne federacije levoosredinskih sil. »Oljka ne sme ostati samo koalicija, ampak se spremeniti v pravi politični subjekt,« je poudaril Minniti. Po mnenju člana tajništva DSL je treba »oblikovati predsobo prave stranke, ki bo imela svoje izvoljeno vodstvo, sposobno odločanja,« je dejal Minniti.

Za drugacno pot se opredeljuje Ljudska stranka. Njen tajnik Gerardo Bianco je povedal, da je treba predebatirati zavezništvo in raz-

cistiti odnose z DSL. Bianco zagovarja zavezništvo, ki bi slonelo na dveh komponentah. Na eni strani naj bi bila DSL, na drugi koalicija sredinskih sil. »Ne soglasamo s federacijo vseh levoosredinskih strank, ker mislimo, da je treba okrepiti katoliško-demokracijo in laično-liberalno krilo,« je dejal Bianco.

Medtem ko večji sili snujeta vsak svoj vzorec Oljke, so nekateri že pokopali koalicijo. Predstavnik Zelenih Maurizio Pieroni je včeraj že napovedal »smrt« Oljke. Po njegovi oceni je potrebna koalicija leve sredine, ki naj vključuje tudi SKP, medtem ko se mu zdijo sedanji predlogi bolj podobni neokusni emilijanski »mortadeli« in taka rešitev Zelenih ne zanima. Manj pesimist je voditelj Mreže Leoluca Orlando, ki pa zahteva, naj Prodi nemudoma skliče sejo komponent levoosredinskega zavezništva. V nasprotnem primeru grozi z avtonomnim sklicem. »V odprtem pismu je Orlando zahteval od Prodi, naj ne pokoplje pomembnih političnih projekt, ki je last vseh demokratov in ne samo D'Alema«.

Pod krošnjo Oljke veje veter nezadovoljstva, ki je ga D'Alema izzval z dogovarjanjem s Kartelom o ustavnih reformah. Jasno je tudi, da je Oljka v sedanji obliki usahnula, vprašanje pa je, kakšni listi bodo lahko zrasli na tem deblu.

NOVICE

Liberalizacija v zdravstvu

RIM - Dezele in zasebna zdravniška združenja (Aiop, Anisp in Aris) so včeraj na ministrstvu za zdravstvo podpisali sporazum, ki naj omogoči ljudem svobodno izbiro med javnim in zasebnim zdravstvom, ker jim ne bo treba imeti predhodnega pooblastila krajevne zdravstvene enote za zdravljenje v zasebnih strukturah. Kot je povedal odbornik za zdravstvo iz Veneta Iles Braghetto, javno zdravstvo ne sme konkurirati z zasebnim, z njim mora sodelovati. Včeraj podpisani sporazum omogoča racionalnejšo izkoriščanje že obstoječih struktur.

Ministrstvo za delo pripravlja okrožnico o stanovanjih ustanov

RIM - Minister za delo Tiziano Treu je včeraj napovedal okrožnico, v kateri bodo določila za dodelitev stanovanj in za določitev višine najemnin za stanovanja raznih ustanov. Izvedenci jo že sestavljajo, v njej pa bojo dali prednost družinam, ki so dozele stanovanjski izgon. Upoštevali bodo tudi dohodek in pomislili na mladoporočence. Težje bo z najemninami, ker kar 80% odstotkov stanovalcev niso osebnosti, zaradi katerih je nastal skandal o ugodnostnih najemninah, temveč navadni ljudje, ki letno zaslužijo od 20 do 70 milijonov lir. Tu bodo brzkone morali poiskati kompromis z družbenimi silami. Glede preiskave o ugodnostnih najemninah je predsednik parlamentarne komisije Gino Giugni navedel, da so od dvajsetih ustanov le tri racionalno upravljale s svojim nepremičninskim premoženjem. Najbolj macevsko pa sta se obnašala Inpdap, Inail in Inps.

EVROPA / PRIMAT

Decembra v Italiji najvišji porast brezposelnosti v EU

Še hujši so podatki za mlade

BRUSELJ - Po podatkih statističnega urada Eurostat se je decembra brezposelnost med članicami Evropske unije še povečala. Najbolj se je brezposelnost povečala v Italiji, saj se je z novemberskih 11,6 odstotka decembra zvišala na 12,6 odstotka. Glede števila brezposelnih pa je Italija na četrtem mestu v Uniji, pred njo so namreč še Španija, Finska in Irska. V Španiji pa se je novembrska brezposelnost 22,4 odstotka znižala na 22,2 odstotka, na Finskem pa je ostala nespremenjena, in sicer 14,6 odstotka. Najnižjo brezposelnost ima Lu-

ksemburg, in sicer le 4 odstotke.

Glede mladinske brezposelnosti pa je Italija na drugem mestu takoj po Španiji. V Italiji je novembrska brezposelnost mladih pod 25 letom starosti znašala 33,8 odstotka, decembra pa že 36,5 odstotka. V Španiji se je odstotek nezaposlenih mladih znižal z 39 na 38,2 odstotka. Najbolj zaskrbljujoči pa je podatek, da se je v Italiji še bolj občuteno zvišala brezposelnost med dekleti in je presla z 38,9 na decembrskih 42,7 odstotka. V Italiji je ženska brezposelnost skoraj dvakrat višja kot evropsko povprečje, ki znaša le 22,1 odstotka.

RAVENNA / KLIC V SILI

Rešili posadko z goreče ciprske tovorne ladje Fofi

V soboto je izkracala umetna gnojila

RAVENNA - S helikopterji in izvidniški colni so včeraj rešili 12 članov posadke ciprske tovorne ladje Fofi (3.964 BRT), na kateri je izbruhnil požar. Klic v sili je posadka poslala ob 17.05, ko se je ladja nahajala dvajset milj pred obalo pri Marini di Ravenna, dve milji od naftne ploscadi Amelia. Kapitan je pristaniškemu poveljstvu v Marini di Ravenna sporočil, da požara ne uspejo pogasiti z lastnimi sredstvi in da ladje ne uspejo upravljati, tako da so proti ciprski tovorni ladji poslali tudi vlačilce. Prvi reševalci so k ladji pripluli nekaj minut po 18. uri in takoj začeli z reševanjem posadke. Šest mornarjev se je ukrcalo na neki izvidniški coln, ostali pa na heli-

kopter. Nihce ni bil poškodovan, tudi kapitana, ki je imel težave z dihanjem niso sprejeli v bolnišnico.

Prvotno so navajali, da ladja Fofi prevaža premog, kasneje pa se je izvedelo, da je v Marini di Ravenna v soboto izkracala umetno gnojilo. Požar naj bi po izjavah kapitana izbruhnil med prostori za posadko in poveljniškim mostom. Vsi poskusi posadke, da bi pogasili plamene, so bili brezuspešni, tako da so poslali klic v sili.

Sinoci so se vsi izvidniški colni vrnili v Marino di Ravenna pri goreči ladji so ostali le vlačilci in plovila gasilcev, ki se sedaj trudijo, da bi pogasili požar in ladjo povlekli do bližnjega pristanišča

Hrvat priprt na meji s Švico

DOMODOSSOLA - Italijanska železniska policija je včeraj na postaji pri Domodossoli aretirali hrvaškega državljan Jova Clavicica.

Hrvata so aretirali, potem ko je izstopil iz brzca, ki pelje iz Zagreba v Zenevo. V njegovi prtljagi so našli ročno granato.

Železniska policija je opazila hrvaškega državljanca, ko je čakal v čakalnici železniske postaje. Zahtevala je dokumente in tako odkrila, da gre za cloveka, ki je imel že opravka s pravico. V Švici je bil zaprt in nato izgnan zaradi prekupevanja z orožjem. Preiskovalci sumijo, da je hotel peš čez mejo, da bi se komu masčeval.

DANES
V OSPREDJU

Prevetrimo ustanove, da bo slovenska zamejska kultura lahko zadihala

Drage Slovenke, dragi Slovenci, spoštovani kulturni delavci in gostje!

Poverjena mi je bila zahtevna, a tudi castna naloga: govor na osrednji zamejski prireditvi ob dnevu slovenske kulture. Ne vem, kaksna so bila pričakovanja vas, ki me v tem trenutku poslušate. Sumim sicer, da se je marsikdo udobno zleknil na svojem sedežu in se pripravlja, da bo predremal naslednjih nekaj minut, saj so govori ponavadi najbolj nadležen del takih in podobnih proslav. Ne bom vas torej predolgo morila s svojimi govoranci; pojdemo k stvari.

Pred nekaj dnevi sem napisala tisto, kar naj bi bil moj govor ob dnevu slovenske kulture. To, kar vam sedaj prebiram, pa ni tisti govor. To, kar vam sedaj prebiram, je nastalo veliko pozneje, potem, ko sem dodobra premlela v svojih mozganih tisto prvo verzijo in si rekla: ne, to je za v kos. Tisti moj prvi govor je nekako bil - da samo na hitro povem - dolgo, zapleteno in abstraktno niza-je teorij, ki sem jih povlekla iz knjig, zapiskov, raziskav. Bil je govor o kulturi, pravzaprav: bil je (ali vsaj skušal je biti) govor o bistvu kulture. Toda tisto filozofiranje, ki me spremlja dan za dnem, tisto filozofiranje je do take mere zagrenilo moje proste misli, da je vse skupaj izpadlo kot moreče razglabljanje o moreci temi. Večno zastavljanje vprašanj, ki jim ne vidis konca, večno tavanje in sopihanje - vse to se mi je zdelo neprimerno za ta prostor in ta kraj. Za te ljudi, za vas: niste prisli sem, da bi se navduševali nad mojimi teoretičnimi domislicami, niste prisli sem, da bi vzklikali mojim zaključkom.

Zakaj ste prisli sem? Zakaj sedite in me poslušate, ne bi trenili? Samo tu pa tam je slišati kako rozljanje s čokoladnimi papirčki in tihe pripombe... Ker je danes dan slovenske kulture. In ker se na dan slovenske kulture pač spodobi, da clovek (posebno se Slovenec in prav posebno se zamejec) pride v Kulturni dom. Kaj zato, če bi raje sel na tekmo ali na sprehod ali ne vem kam vse, samo da ne bi bil tu, kjer se leto za letom ponavlja isti repertoar, ki ga že vsi poznamo: glasba, petje, recitacije in... govor. Vprašam vas torej ponovno: zakaj ste prisli sem? Da bi slišali kaj o kulturi? Da bi videli kulturo? da bi se je lahko dotaknili? No, prav: če želite, vam lahko kaj povem o kulturi. Ali boljše: lahko vam povem kaj o tem, kar je zamejska kultura.

Kultura se začne s tem, da si ne lažemo, da nismo hinavski, da se ne smesimo z neumnimi frazami. Primer kulturne laži? hodim na proslave ob osmem februarju samo za-

to, ker so tam vsi tisti, ki jih poznam; in seveda ne smem dovoliti, da bi opazili mojo odsotnost. Da ploskam po končnem govoru, tudi če se mi je zdel bedast, tudi če se mi je gabil. Se jih je, kulturnih laži. Naj si jih nastejemo? No, pa dajmo! Kulturni lažnjivci so tisti, ki prihajajo na premierske predstave, ker so tam vsi tisti, ki kaj veljajo in ki kaj dajo nase. Ki so naroceni na Primorski, a prebirajo le horoskop in novicke na zadnji strani. Ki gredo na društveno prireditev, samo zato, ker bo potem zakuska. Bodimo, prosim, vsaj ob dnevu slovenske kulture dovolj pogumni in si ne

lazimo v obraz. Bodimo odkriti: vstanite in oditite iz dvorane, če že itak vnaprej veste, da od tega govora ne boste imeli kaj prida koristi.

Toliko o kulturnih lažeh. Naslednja na vrsti kulturnih grehov je kulturna aroganca. Prepričanje, da ga ni boljšega, pame-

se idealno uokvirile v razvejani kulturni spored, ki ga je režijsko oblikovala Edita Franceskin, z izborom doganih besedil pa dopolnil pesnik Marko Kravos. Bil je to bogat splet plemenite poezije in glasbe, ki se je začel s Franceta Prešerna in Stanka Premrla Zdravico, zdaj tudi slovensko državno himno, v izvedbi mešanega zbora "F. B. Sedej" iz Steverjana pod vodstvom Bogdana Kralja. Steverjanci so v razclenjenem programu zapeli se Gregorcica in Venturini Znamenje, ljudsko Polka je ukazana v priredbi Ubalda Vrabca in ljudsko iz Bile Njen četa ti gna v Merkljevi priredbi.

Priložnostne besede Matejke Grgič so

tnejšega, z a s l u - znejšega, u s p e - snejšega in vse-splošno-e j s e g a kulturnika, kot sem jaz. In potem se ume-t n i k i, profesorji, kulturni delavci in njim pod o b n i v e d e j o kot bra-

njevke na Rusem mostu, ko skušajo ena drugi izkazati stranke z bogatimi listnicami. Priznajmo si, res, priznajmo si, da nismo prav nič posebno genialni, ko se takole lasamo. In prav nič veliki nismo, ko se eden drugega obrekujemo in smo eden na drugega nevoščljivi.

Hm... kateri kulturni greh bi se lahko povlekli na dan? No, pomagajte! Prav gotovo veste za kate-rega! Recimo... recimo kulturni imperializem. O čem govorim? O tistih mo-zeh (in zenah), ki se obcasno usedejo za veliko mika, otvorijo svoje seje, tam sejejo in sejejo, mi pa moramo zeti to, kar so nam posejali: monokulturo pleva. Kajti oni, ko sedijo, režejo z velikim nožem podolgem in počez in si takole delijo zamejske kulturne institucije, ki medtem hirajo. Tistemu, ki bi gledal od daleč (zelo, zelo daleč), bi se lahko zdela, da se ti mozeje (in zene) gredo Bismarcka, kraljico Viktorijo in doslej neznanega japonskega cesarja, ki nekaj dviguje glas tam na vzhodu. Toda - glej ga, čudesa! - ne prepričaj se zaradi bogatih ležišč rude, pomorske trgovine ali česa podobnega. Kje pa! Njihovi fevdi so ustanove, ki komajda se zivotarijo; njihovo

clovesko blago so trije revezi, ki se trudijo, da bi ne bili prevzetni lažnjivci. Ki po bogve kakšnem vi-sjem nacrtu res ljubijo to vrazjo kulturo in te ustanove, ki so medtem tudi že vrazje (v smislu, da so sle k vragu, kot se temu reče po domače).

Vem, da je ta govor bolj polemičen kot pa prijeten. Toda prijetnih govorov ste (oprostite: smo) že dosti slišali in jih, če bog da, se bomo. Rekli so mi: »Napi-si nekaj osebnega.« In ker so me doma naučili, naj nikoli ne lažem, sem se odločila, da tudi tokrat povem resnico. Svojo, ose-bno resnico. Kaj je v resnici resnica - to pa prepusti-mo filozofom!

Lotili smo se neprijetnega posla: grehov slovenske zamejske kulture. Se nekaj jih je. Takih, ki močno smrdijo. Toda le enega od teh bom omenila. Krstili bi ga lahko za novej sim-ptom. To je bolezen tistih, ki skrijejo glavo v pesek,

ko vidijo kaj neprijetnega. Mafijska sola: nič nisem videl, nič nisem slišal, nič ne vem. Mene ni bilo tam in ce sem ze bil, potem sem zagotovo spal. In ko se rusi tu, rusi tam; ko so kulturni delavci brez plac; ko tisti, ki jih dobivajo, ne opravljajo svojih dolznosti; ko se politiki gredo kulturnike in kulturniki politike; ko gre slovenska zamejska kultura po zlu, iscemo pac zaradi svoje hotene zasle-pljenosti gresnega kozla. Slepi noji, ki iscejo gresne kozle: zanimiva prispodob-a za kako basen. Ce imamo le malo srece, jih zlahka tudi staknemo, te kozle: to so "oni". Kateri "oni"? Pa saj ni vazno! Lahko so oni-Italijani, ki so tako kruti, krivicni, zlobni. Lahko so oni-Slovenci (iz Slovenije), ki so tako brez-zbrižni, mlačni, neodgovorni. Lahko so oni-mladi-zamejci, ki so tako... ta-ko... tako... Tako siti vse-ga tega gresnega vesoljnega zamejstva.

Pod naslovom: utrinek s sinočnje proslave v Kulturnem domu v Trstu
Spodaj: Matejka Grgič

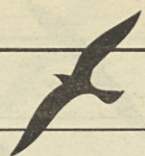

Navsezadnje se nam (- vsaj s tega vidika) stoji po casih, ko je gorel simbol našega kulturnega zivljenja - Narodni dom. Ko smo lahko mirne vesti kazali s prstom na fasiste in njihove pajdase in rekli: »Oni so krivi!« Toda to so bili casi, ko je bila naša kultura ziva, tako ziva, da je niti ogenj ni mogel uničiti. Danes nimamo nobenega gresnega kozla, na katerega bi lahko mirne vesti kazali s prstom. Nobenega ognja ni, v katerem bi lahko oprali svojo umazano dušo. Mi sami, prav s svojim laznjivstvom, hinavstvom, samoizdajalstvom, s svojim nojevstvom, politikanstvom, komolcarstvom... S SVOJIM ZAMEJSTVOM smo krivi, da se naša kultura počasi, neopazno upepe-ljuje. Brez velicastnega ognja, brez zunanjih sovražnikov, brez boja. Sama od sebe. In z njo postajamo vse bolj pepelnati tudi mi: majhni, neznačni, zagrenjeni in histerični zamejski Judeži.

In sedaj? Sedaj, ko sem povedala vse slabo, kaj lahko se recem? Za konec bi bilo treba kaj dobrega. Obcinstvo si zeli kaj dobrega. Kaj naj vam recem... Kaj bi radi slišali? No, povejte! Da vse skupaj ni tako hudo, kot se zdi? Da sem blazen pesimist? Da sem se samo hecala? Da se mi je zmesalo? Če želite kaj dobrega, happy end, kot se temu pravi, vam bom povedala naslednje: Tu ni kaj krpiti. Tu ni kaj skrivati grehov. Tu ni kaj pretvarjati se in zvracati krivdo na resnične ali namisljene sovražnike. Treba je samo odpreti okna teh gigantskih grobnic, okoli katerih se vlačijo mrhovinarji in pustiti, da to truplo slovenske zamejske kulture malo zadihala. A pred tem: treba si je priznati, kar je priznati treba: da je bilo lepo biti petdeset let noj, Bismarck ali kraljica Viktorija; da je lepo biti danes japonski cesar, ko pa se onadva že starata; da je lepo lagati in prodajati za kulturo samo neko formalno uglajenost, priučenost in polosčenost. Vse to je lepo in je komot. Ni pa etično. In torej ni kulturno. Pika.

In ko smo si sedaj priznali, da smo krivi, krivi in se enkrat krivi; ko smo si prisegli, da ne bomo več hudobni, ampak da bomo postali pridni; ko smo si ganjeno segli v objeme in si izmenjali primerne poljube: sedaj naredimo za bozjo voljo vendar kaj! Drugace bomo nekega dne v tej dvorani, ce bo se stala pokonci, namesto proslave ob dnevu slovenske kulture priredili žalno sejo ob dnevu slovenske kulture. Torej? Mi smo na potezi. Jaz, osebnost, bi se ne zelela zagovarjati na sodni dan zaradi soudelezbe pri kruti, srhljivi upepelitvi slovenske kulture.

Matejka Grgič

JUTRI V ŠPETRU

Poudarek na ustvarjalnosti Beneške Slovenije

K organizaciji Dneva slovenske kulture pristopila Občina Špeter

SPETER - Osrednja beneška slovesnost ob Dnevu slovenske kulture bo jutri, 10. februarja v Špetru. Na njej bodo izpostavili vlogo domače ustvarjalnosti, predvsem likovne in besedne.

Studijskemu centru Nediza, ki je v vseh teh letih prirejal kulturno proslavo, se bo tokrat pridružila občinska uprava iz Špetra. To je prvič, da neka občinska uprava v Benečiji pristopi k organizaciji proslave ob Dnevu slovenske kulture, kar dokazuje zdajšnji odnos krajevnih upraviteljev do slovenske kulturne stvarnosti.

Z letošnjim Dnevom slovenske kulture, ko je poudarek na domačem ustvarjanju, Beneški Slovenci dejansko odpirajo

novi poglavje v kulturnem delovanju, kar ne pomeni, da se odpovedujejo vrhunski kulturi, temveč, da želijo se bolj poudariti to, kar se kulturnega oblikuje med Slovenci na Videmskem.

Praznovanje se bo začelo v Beneški galeriji, kjer bodo ob 19. uri odprli razstavo Luise Tomasetig, ki bo predstavila najnovejše ilustracije iz slikanice »Ljubica in Arpit«.

Uro kasneje bo v občinski dvorani predstavitev natečaja »Nas domači jezik«, ki ga je razpisala občina Špeter z namenom, da bi ovrednotila beneško besedo. Tečaja se je udeležilo kakih dvajset piscev in pesnikov. Na večeru bo nastopil tudi priznani harmonikar Sebastiano Zorza. (r.p.)

CELOVEC - Tudi koroski Slovenci so praznovali slovenski kulturni praznik, letos - vsaj kar se tiče slavnostnega govornika Janija Oswalda (na fotografiji), dobitnika pospeševalne kulturne nagrade dežele Koroske za leto 1995 - z nekoliko novim, drugačnim, vsekakor kritičnim pristopom do slovenske kulturne politike - tako na Koroskem kot tudi v Sloveniji.

»Kaj bi bil France Prešeren danes?«, se je glasilo skozi ves govor ponavljajoče se vprašanje, pri katerem se je govornik - ob osebnosti največjega slovenskega pesnika - lotil današnjih, vse bolj ozkih pozicij (ceprav ne vseh) Slovencev v kulturnih in narodnostnih vprašanjih - na Koroskem in onstran

CELOVEC / OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Izzivalno vprašanje o tem, kaj bi bil Prešeren danes

Razmišljanje slavnostnega govornika Janija Oswalda

meje. Prisel je do zaključka, da je postavljanje takega vprašanja sicer dovoljeno, konec koncev pa nezanimivo, če se obravnava iz vidika zamenljivosti identitete posameznika.

»Zamenljivost identite-

te se dolgo ni izguba identitete. Obratno. Identiteta sodobnega Evropejca obstaja med drugim v tem, da se nenehoma spreminja. Kdor v takih okoliščinah izpostavlja edinole narodno pripadnost oziroma narodno posebnost kot kulturnotvorno vrednoto, misli vsekakor preozko«, je dejal govornik in nadaljeval z ugotovitvijo, »da iz ozkotirnega, narodnjakarskega mišljenja rastejo ponavadi le lokal-patriotizmi, provincializmi, nacionalizmi, etnocentrizmi in se kaka druga izmišljena alpska cvetlica na senčni strani Karavank«.

Na vprašanje »Kaj bi bil France Prešeren danes?«, naj si torej vsak ustvari svojega »virtualnega Prešerna« - naj bo to

oče slovenskega materinstva, največji pisec najlepših slovenskih pesmi vseh vrst in zvrsti, ustanovitelj slovenske kulturne nacije v sodobnem smislu ali vizionarni kozmopolit evropskega pomena. »Vse je dovoljeno, vse je prav in če ni prav, je pravzaprav vseeno - tudi Prešerenova identita je končno zamenljiva«, je zaključil mladi perspektivni korosko-slovenski pesnik.

Osrednjo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku sta v sredo zvečer priredili obe osrednji kulturni organizaciji koroskih Slovencev, Slovenska prosvetna zveza in Kršćanska kulturna zveza v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev, publicistov in prevajalcev v javnem studiu Avstrijske

radiotelevizije (ORF) v Celovcu. Polega slavnostnega govornika Oswalda so program oblikovali se glasbeniki Andreja Wuzella-Močilnik (klavir), Janez Gregorič (kitara) in Günter Lenart (saksofon).

Nadaljnja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku na Koroskem bo danes v Železni Kapli. Prirejata jo slovenski kulturni društvi »Zarja« iz Zelezne Kaple in »Valentin Polansek« z Obirskega. Nastopili bodo domači pevski zbori, glasbeni solisti, slavnostni govornik pa bo vodja manjšinsko-solsekega oddelka pri Deželnem svetu za Korosko in predsednik slovenskega kulturnega društva na Radisah Tomaz Ogris.

Ivan Lukan

Čestitke SKGZ M.Kravosu

Ob prevzemu tako odgovorne in obenem pomembne funkcije, Komisija za kulturo pri SKGZ izreka Marku Kravosu, predsedniku Slovenskega PEN kluba, iskrene čestitke in mu želi, da bi v okviru mednarodnega združenja književnikov zabeležil veliko uspehov. Kravosovo imenovanje na čelo Slovenskega PEN kluba izpostavlja vlogo zamejstva v vseslovenski kulturni stvarnosti in obenem nagraduje dosedanje Kravosovo prizadevanje v korist besedne ustvarjalnosti.

KOBARID / JUTRI V HOTELU KANIN

Srečanje ob tromeji

Pogovorili se bodo o možnosti skupne turistične ponudbe

BOVEC - Župani slovenskih, italijanskih in avstrijskih občin na tromeji se bodo v jutri, ob 10. uri v hotelu Kanin v Kobaridu srečali, da bi se pogovorili o možnosti uresničitve nacrta o samostojni turistični regiji. To naj bi pomenilo, da bi zainteresirane občine preverile možnosti za takšen načrt in temu primerne finančne izračune. Za finansiranje projekta naj bi črpali iz »evropske« blagajne v okviru skladov Phare, Interreg in 5B.

Projekt zadeva spodnjo Ziljsko dolino, Kanalsko dolino, zgornji dolini Save in severno Posoško območje. To so občine St. Stefan, Notsch, Fritstiz, Hohenturn, Arnoldstein, Trbiz, Kluz, Režija, Bardo, Naborjet, Kranjska gora, Bovec, Kobarid in Tolmin.

Raziskave o možnosti uresnitve tega nacrta, ki jih vodita avstrijska profesorja Andrej Moritsch in Friederich Zimmermann, naj bi trajale do sredine leta 1997. Celovska profesorja sta za osnovo raziskave upoštevala tudi zgodovinska dejstva, saj je bilo do leta 1918 to območje gospodarsko tesno povezano. V tri države je bilo razdeljeno komaj po razpadu avstro-ogrske monarhije in s tem bilo potisnjeno v družbeno-gospodarsko pozabo.

Prof. Zimmermann in Moritsch ugotavljata, da je tako stanje negativno vplivalo na to območje in zato predlagata investicije v razvoj turizma in povezavo turizma s kmetijstvom in malim gospodarstvom.

Rudi Pavšič

AVSTRIJA / MANJŠINSKA ZAŠČITA

Zahteva po temeljnem zakonu

CAN predal osnutek predloga uradu zveznega kanclerja

DUNAJ - Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) je včeraj Uradu zveznega kanclerja predal osnutek temeljnega zakona o narodnih skupnostih v Avstriji. Predsednik centra Karel Smolle je pri tem poudaril, da potrebujejo vse avstrijske narodne skupnosti enako zaščito in enake pravice, uresničitev te zahteve pa bi bilo sprejetje prav takega temeljnega zakona. Zakonski osnutek vsebuje tako splošne individualnih, kot tudi kolektivnih pravic, je se poudaril Smolle. Spomnil je tudi na poziv, ki so ga v CAN-u vložile avstrijske manjšinske organizacije sele pred nedavnim naslovi le na avstrijskega zveznega predsednika Klestila, na novo izvoljeni državni zbor ter na bodočo (koali-

cijsko) vlado in ki vsebuje seznam nujno potrebnih zaščitnih ukrepov.

Uradu zveznega kanclerja predani zakonski osnutek - Smolle ga je imenoval »sodoben katalog temeljnih pravic avstrijskih manjšin« - med drugim predvideva ustavnopravno ureditev na področjih manjšinskega šolstva, manjšinskega volilnega prava, politične participacije manjšin, zagotovitev skupinskih pravic, dostop do (elektronskih) medijev, uporabo manjšinskih jezikov v javnem življenju ter oblike t.i. »pozitivne diskriminacije«, npr. zagotovitev in pospeševanje gospodarskega prostora, v katerem živijo manjšine, je bilo rečeno na dobro obiskani tiskovni konferenci. (IL)

Lepa Vida na Dunaju

DUNAJ - Slovenski kulturni praznik je dostojno praznovalo tudi slovensko občinstvo v avstrijskem glavnem mestu. V dvorani Ferstel, eni najbolj reprezentativnih ustanov za prirejanje vrhunskih kulturnih in družbenih dogodkov v središču avstrijske prestolnice, je Slovensko kulturno društvo Ivan Cankar včeraj zvečer uprizorilo »Lepo Vido«.

Muzo »Lepa Vida« je občinstvom ozivila ljubljanska igralka Damjana Cerne, kulturno predstavilo pa so sooblikovali se člani All Capone Strah Trio iz Ljubljane, plesalke Akt-Harlekin iz Celja, člani Plesnega teatra Ljubljana in Plesnega teatra Igen Studia za ples iz Celja ter Plesni foruma Celje. V mali dvorani je postavil razstavo Oliver Marceto.

Letošnji slovenski kulturni praznik na Dunaju je privabil več sto (ne samo slovenskih) gostov, pokroviteljstvo nad prireditvijo pa je prevzela veleposlanica R Slovenije na Dunaju Katja Boh. Med drugim so bili navzoči številni predstavniki avstrijskih strank in parlamentarni poslanci, kulturni atašeji oz. drugi predstavniki tujih diplomatskih zastopstev na Dunaju.

Organizacija letos je devete prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku je za sorazmerno majhno, a razvejano slovensko občino na Dunaju velik izziv. Predsednica kulturnega društva Ivan Cankar Milena Simič je v zvezi s tem izpostavila prizadevanja dejavnih članov društva, zlasti pa nepogrešljivo pomoč velikega števila pokroviteljev, ki so tudi letos zagotovile uspešno izvedbo praznika. (I.L.)

RAZMIŠLJANJE O ODNOSU MED ČLOVEKOM IN OKOLICO

Zaščita narave na Krasu in vloga Kraškega parka

Uporaba in izkoriščevanje okolja v svojo korist je značilno za vsa živa bitja. Človek, kot del narave, je to počel odkar obstaja in bo tako tudi vedno delal.

Svetovna zgodovina in stoletje izkušnje so nas naučile, da uporaba okolja in njegovih dobrin lahko postane nepovraten proces, kadar gre preko določene stopnje. Tedaj postane koriščenje okolja izkoriščevanje v pravem pomenu besede in s tem njegovo uničevanje. Stopnja, do katere lahko uporabimo okolje, ne da bi ga pri tem ogrozili, je zelo različna od kraja do kraja in je odvisna od dejavnikov, ki vladajo v okolju, kot so podlaga, količina padavin, izpostavljenost soncu, gostota rastlinske odeje, prisotnost in odsotnost nekaterih živali.

Prekomerno izkoriščevanje obuboža prst, kar povzroči propad rastlinske odeje in poznejše spiranje. Primeri pretiranega izkoriščevanja in s tem uničevanja okolja so danes pucave na Bliznjem in

Srednjem Vzhodu zaradi pašništva, »peščene posode« (-Dust Bowl) v ZDA in slane pucave marsikje po svetu zaradi preveč intenzivnega kmetijstva. Blizu nam, so tak primer skalnata obala in otoki Dalmacije, goli zaradi izsekavanja in pašništva, kjer bo težko uporabiti okolje, razen seveda kot kopališča.

Danes smo sposobni analizirati in ugotoviti vzroke, ki vodijo v propad okolja; danes je clovestvo prvič v stanju, da se zaveda in da se sooči s takimi problemi in da tudi ukrepa, če se zato odloči. Danes lahko okolje uporabimo, ne pa prekomerno izkoristimo in s tem uničimo.

Kras je okolje, ki ga človek izkorišča že okrog 4000 let. Kot povsod po svetu, je tudi človek na Krasu izsekaval, prideloval in pasel ter tako izkorisčal razpoložljive naravne dobrine.

Zaradi nekontroliranega izkoriščevanja, so se nekateri predeli Krasa spremenili v kamnite gmajne. Izsekavanje in pašništvo sta pri nas, zara-

di posebnosti našega okolja, privedli do propada podlage. Tudi drugje po svetu sta izsekavanje in pašništvo privedli do takega stanja, toda pri nas na Krasu, se ti procesi hitreje odvijajo zaradi posebnosti okolja in dejavnikov, ki v njem vladajo, kot so: a) apnenčasta podlaga, ki je suha in propustna za vodo, b) zimske in poletne suše ter c) burja, ki je hladna, močna in suha in se dodatno izsušuje podlago.

V vsakem naravnem okolju so dani dejavniki in življenje v njem v medsebojnem ravnotežju, ki je posledica tisoletnega medsebojnega prilagajanja. Okolje, ki je v ravnotežju, je pestro, stabilno in zdravo. Človek, s svojim izkoriščevanjem, načne in tudi poruši to ravnotežje, kar je prvi korak k propadanju okolja. Propad rastlinske odeje, ki je scitila podlago, je na Krasu imel odločilno vlogo. Znano je, da narava sicer vedno skuša vzpostaviti svoja notranja ravnotežja in se to tudi zgodi, če ji damo dovolj časa na razpo-

lago. Na Krasu je zaradi burje in suše ta čas daljši kot drugje in so zato kakršnikoli posegi v okolje pogojeni od teh negativnih dejavnikov.

Zgodovina in ekonomsko-socialni razvoj zadnjih desetletij sta pripeljala do tega, da človek na Krasu danes manj uporablja naravne dobrine. Narava, ki je deloma zapustena sama sebi, skuša vzpostaviti svoje prvotno okolje, ki je gozd, in s tem skuša doseči bolj trdna ravnotežja.

Danes imamo pred seboj zelen Kras, predvsem pa glede na okolja zelo raznolik Kras. To je delno zasluga raznih dejavnosti, ki jih je človek opravljal v preteklosti.

Zelja današnjega človeka, da uporabi okolje, v katerem živi, je popolnoma naravna in upravičena. Danes pa je mogoče, da se naučimo pravilno koristiti naravne dobrine, imeti pri tem dobiček ne da bi pri tem ogrozili obstoječega okolja. »Neunicujoča« uporaba lahko zajame vse kategorije uporabnikov, ne samo tistih, ki pridelujejo in pasejo,

ampak tudi tiste prehodne uporabnike, kot so izletniki, sportniki, sprehajalci, lovci.

Pravilne uporabe se naučimo s pravilno pripravo in vzgojo tako, da nam neka ustanova, kot npr. (toda ne izključno) Kraski park, nudi primerne informacije. Vloga Parka ne more in ne sme biti le zaščita naravne in kulturne dediščine, ampak tudi pravilno upravljanje in neunicujoče koriščenje okolja. Izkoriščevati in istocasno uničevati je enostavno in primitivno, medtem ko uporabljati in ohraniti je seveda bolj zahtevno, toda brez dvoma bolj napredno.

Mogoče potrebujemo danes neka nova pravila. Pravila, katerih namen je ohranjanje proizvodnih dejavnosti na Krasu, poleg seveda kulturnega izročila njegovih skupnosti.

Naj bo jasno, da pravila niso prepovedi, ki največkrat kaznujejo nekatere kategorije. Pravila nam izboljšajo življenje in ravno to je tisto, kar potrebujemo.

D.O.

AVDITORIJ REVOLTELLA / OB 25-LETNICI DELOVANJA TRŽAŠKEGA OKTETA

Občina Trst je počastila dan slovenske kulture

Illy: Nadaljevali bomo na poti sožitja - Občinstvo napolnilo dvorano

Tržaška mestna uprava se je s sinočnjim koncertom v prestižnem avditoriju muzeja Revoltella na edinstven način poklonila dnevu slovenske kulture in hkrati 25-letnici obstoja Tržaškega okteta. Slo je za pomembno simbolično in pogumno dejanje Illyjevega odbora, ki pomeni nadaljnji korak na poti priznavanja in uveljavljanja slovenske kulture in slovenske bitnosti kot sestavni ter enakopravni del pisane tržaške stvarnosti.

V drugih okoljih in pogojih bi bila Zdravljica povsem normalna in naravna uvertura za tak koncert, v Revoltelli pa predstavlja tak zacetek že skoraj zgodovinski dogodek. Koncerta se je udeležilo res veliko ljudi, med katerimi je bilo veliko Slovencev, precej pa tudi italijanskih somesčanov, kar prča o popolnem uspehu te posrečene prireditve.

Oktet je, kot rečeno, začel s Prešernovo Zdravico, takoj zatem pa je pevec in poslušalce nagovoril zupan Illy, ki je izrecno poudaril praznik slovenske kulture in jubilej Tržaškega okteta, kateremu je čestital za prehojeno pot. Dejal je, da si Občina tudi s takimi kulturnimi pobudami prizadeva za sožitje in za boljše poznavanje raznih kultur. Illy je govoril o "konstruktivnem medsebojnem spoznavanju" ter med glavnimi cilji uprave omenil skrb, da bo Trst res postal vse bolj mednarodno in tudi gostoljubno mesto, kjer se bo vsakdo lahko cutil

doma. Napovedal je tudi nove pobude za širjenje slovenske kulture med italijanskimi somesčani, pri čemer je posebej omenil antološko razstavo Lojzeta Spacala.

• V imenu okteta (sinoci je pel v sestih jezikih) se je zupan zahvalil Boris Pangerc, ki je izpostavil velik pomen in simboliko včerajšnje prireditve v smislu Prešernovih verzov »ne vrag, le sosed bo me-jak...«.

Tržaški oktet se je v svojem 25-letnem bogatem življenju vedno navdihoval na ideale bratstva in prijateljstva med narodi. Illy je oktetu izročil uradno priznanje Občine, Pangerc pa je Illyju poklonil oktetove plošče.

Včerajšnji dobro obiskani koncert Tržaškega okteta v muzeju Revoltella (foto KROMA)

OKROG 9. URE V UL. FRESCOBALDI

Dva ranjena ob eksploziji plina

Ko je hotela prizgati stedilnik in pripraviti kavo za zajtrk, je prišlo do eksplozije, ki je razbila sipo na kuhinjskih vratih in podrla zid, ki kuhinjo ločuje od sosednjega stanovanja. Priletna gospodinja pa je imela srečo. V bolnišnici so ugotovili, da bo okrevala že v tednu dni. Tudi sosed jo je poceni odnesel, opomogel si bo v šestih dneh.

Do nesreče je prišlo v Ul. Frescobaldi 9, v 7. in obenem zadnjem nadstropju. Maria Forza (letnik 1915) se očitno ni zavedala, da uhaja plin metan, ki je kmalu napolnil majhen prostor. Ob eksploziji si je opekla obraz, osmodilo ji je tudi lase, odpeljali so jo v glavno bolnišnico, kjer so ugotovili, da gre za lažje poškodbe, opekline 1. stopnje. Njen svak je bil tedaj

v kopalnici in jo je odnesel brez praske. Eksplozivni val si je »utrl pot« na hodnik, torej tam, kjer je bil upor najmanjši. Stena s sosednjim stanovanjem (ki je sicer na hišni številki 11) je bila očitno presibka, da bi zdržala pritisk in se je podrla: za njo je bila spalnica, opeke in omet so lažje udarile in opraskale 50-letnega Leonarda Angelica, ki je tudi imel srečo, ozdravel bo v šestih dneh.

Ob eksploziji je ogenj zajel zaves, vendar so se plameni sami ugasnili. Poleg gasilcev, ki jih je vodil Roberto Barazzutti in ki so posegli z dvema voziloma ter z dvema ekipama (skupno osem mozi) je prišlo tudi osebje Rdečega križa, s primerom pa se ukvarjajo karabinjerji od Sv. Sergija.

V KASARNI / PRISLUŠKOVANJE

V krogih finančne straže zanikajo najdbo naprave

V krogih finančne straže so odločno zanikali vest, po kateri so v sejni dvorani sindikata (COBAR) območnega poveljstva v Trstu našli mikro prisluškovalno napravo. Glede kontrole na izhodu iz kasarne, ki naj bi sledila najdbi, pa so dejali, da ni nič neobičajnega. Vprašanje najdbe prisluškovalne naprave je sprožil poslanec Enotnih komunistov Martino Dorigo, ki se je obrnil do ministrskega predsednika in finančnega ministra. Trdil je, da so napravo odkrili in tudi uničili 9. januarja, čez pol ure pa so ukazali osebju na izhodih, naj pregleda vsakogar, ki zapuska poslopje. Če je to res, je se zapisal Dorigo, pomeni, da je vodstvo kasarne vedelo za napravo in je zahteval, da v Trstu nemudoma uvedejo inšpekcijo.

Rop v igralnici za loterijo

V igralnici, kjer sprejemajo stave za loterijo v Ul. Gavarro, se je včeraj predstavil neznanec, ki je s pistolo v roki zahteval denar. Obraz je imel delno zakrit. Potem ko so mu izročili 400 tisoč lir, je peš izginil neznano kam.

Operacija karabinjerjev

V dnevi 6. in 7. t.m. se je tržaška pokrajinska karabinjerska komanda odločila za široko akcijo, ki je bila namenjena zlasti boju proti prekupevalcem z mamili in kontroli oseb v hišnem priporu. Poslužili so se celo letalstva in mornarice. Pregledali so 472 oseb (18 v hišnem priporu), 235 prometnih sredstev, 12 javnih lokalo, 2 avtobusni postaji. Sodstvu so prijavili 7 oseb, prefekta so opozorili na druge tri, ki so imele mamilo, zaplenili so 58,50 gr hasiša, nože, odvzeli 2 vozniški dovoljenja, naložili 11 glob zaradi kršenja posebnih predpisov in 30 zaradi kršenja prometnega zakonika za skupno več kot 3 milijone lir.

Še niso izsledili madoletnika ki je zbežal po prometni nesreči

Policija se ni izsledila madoletnika, ki je zbežal z doma na Opčinah, kamor so ga izročili v varstvo po težki prometni nesreči, v kateri je izgubila življenje 49-letna Janja Vucko Babici. Položaj fanta se je medtem se poslabšal: sprva so ga poleg kraje avtomobila, torbe z dokumenti in denarjem ter tega, da žrtvi ni nutil pomoči, obtoževali nenamernega umora, sedaj pa so zadnjo obtožbo spremenili v »umor, ki prekorači namen« (omicidio preterintenzionale, torej npr., ko nekdo hoče nekoga le poškodovati ali udariti, posledica pa je smrtna). To pa pomeni, da upostevajo možnost, da je nekdo nesrečo namerno povzročil.

Zaenkrat tudi ni nobenih vesti o morebitnih potnikih, ki naj bi bili v avtomobilu skupaj z madoletnikom.

KVESTURA / INFORMATIKA IN TELEFONSKO PRISLUŠKOVANJE

Digos preprečil »posel«

Pred nekaj leti je za podobno napravo bilo treba odsteti čez 50 milijonov lir, sedaj bi zadostovali trije milijoni in pol. S poslom, ki bi nedvomno dobro cvetel, pa bo treba se počakati, zaenkrat trojica, ki je vanj vpletena, ne bo delala nobene kupcije, najprej mora poskrbeti, kako se bo sele izmotala iz težav.

Zamisel je bila v bistvu dokaj enostavna, kot je na včerajšnji tiskovni konferenci na kvesturi povedal načelnik tržaškega Digosa Bruno D'Agostino: z anteno so se povezali z eno od enot Telecoma, na razpolago so imeli računalnik in program, kar je omogočalo, da so sprejemali telefonske kliče po mobilu. Lahko so jih registrirali 18 hkrati, pri čemer so natančno vedeli, s katere telefonske številke prihaja klic in kateri je namenjen. Posel je prekinil tržaški Digos, preiskavo pa je koordiniral goriski državni pravdnik Raffaele Mancuso.

Preiskava je trajala že dalj časa in je bila usmerjena v svet informatike, ali bolje, skušali so odkriti, če katera od kriminalnih organizacij morebiti razpolaga z napravami, ki omogočajo prisluškovanje mobilov. Tako so prišli na sled nekemu Goricanu, 40-letnemu A.G., ljubitelju elektronike in informatike, sodelavcu in kapitalškemu

družabniku neke goriske preiskovalne agencije. Pri hišni preiskavi so mu našli napravo (anteno, računalnik in računalniški program), s katero je lahko »bral« telefonski program na določeni enoti Telecoma, s katero se je povezal, in istocasno vizualiziral posamezne telefonske naročnike. Dejansko je lahko vedel za številke vseh mobilov, ki so bili tedaj povezani (in torej odprti) z enoto Telecoma, katero je imel pod kontrolo, in tudi, kje se je približno nahajal uporabnik mobilov. V trenutku, ko je z enega od mobilov prišel klic ali se je kdo z njim povezal, je sistem omogočal prisluškovanje. Obenem je nudi možnost vedeti za številko, s katere je klic prišel, in sicer s pomočjo ekrana.

Da je bil sistem izpopolnjen, prča tudi podatke, da je lahko memoriziral do 18 uporabnikov, ki so bili zatem pod avtomatično kontrolo. Poleg tega

so lahko pogovore registrirali. Napravo so uporabili s pomočjo nekega specializiranega podjetja iz Moncalierija. Agenti so na sedežu podjetja, katerega edini upravitelj je neki F.M. iz Turina, zaplenili šest naprav, enakih tisti, ki so jo našli v Gorici. Izdelali so jih tako, da so preuredili aparat znamke »Motorola« ter tri diskete, ki vsebujejo sistem za vizualizacijo telefonskega prometa in njegovega prisluškovanja. Za elektronske in informatične komponente se je podjetje obrnilo do nekega izvedenca iz Turina (tudi v tem primeru sta znani le začetnici, G.P.).

POLITIKA / AKTUALNO VPRAŠANJE

SKP za takojšen razpis volitev za Pokrajino

Stališče Ljudske stranke

Usoda pokrajinske uprave je še vedno v ospredju političnega soocenja. Po ponedeljkovi razpravi v deželni komisiji za krajevne uprave, ki resnici na ljubo ni razčistila tega zapletenega vprašanja, se je oglašila Stranka komunistične prenove, ki, podobno kot SSK, glasno zahteva takojšen razpis pokrajinskih volitev.

Svetovalec SKP Jacopo Venier je predložil mestni skupščini posebno resolucijo, s katero zahteva, naj Občina iznese svoje predloge o novih volilnih okrožjih. Venier predlaga, da bi dvanajst okrožij (polovica mandatov pokrajinske skupščine) ozemeljsko soupadalo z rajonskimi sveti pred združitvijo leta 1993.

Zastopnik SKP v tiskovni noti ugotavlja, da smo v zvezi s Pokrajino priča političnim manevrom, s katerimi bi hoteli nekateri odvzeti občanom pravico do demokratične izvolitve pokrajinskega sveta. Po njegovem smo tudi priča namerni dezinformaciji javnega mnenja, ki ima za cilj enostavno ukinitve Pokrajine Trst in hkrati razkol deželne realnosti. Od tod poziv občinskemu svetu, da predlaga razmejitve volilnih okrožij, ter prefektu, naj prepriča vse manevre proti volitvam in naj v skladu z zakonom razpiše ljudsko glasovanje.

Ljudska stranka pa poziva ostale politične sile na resno soocenje o usodi in o vlogi Pokrajine, ki je že tri leta pod izredno komisarso upravo. Poziv so naslovili tudi na deželno upravo, da v najkrajšem času razreši ta vozel, da položi temelje za preustroj krajevne uprave in da omogoči volilcem demokratične izbire. Gre sicer za upravičene, a za dokaj težko usklajene zahteve, saj bi na deželi, kot znano, nekateri hoteli prej korenito reformirati Pokrajino in sele nato razpisati volitve.

Da so volitve neodložljive, sta prepričana tržaška svetovalca SSK Andrej Berdon in Peter Močnik, ki, podobno kot Venier, zahtevata, naj Občina takoj predlaga nova volilna okrožja in pritisne na prefekta, da v zakonskem roku razpiše pokrajinske volitve.

PARKI IN ZAŠČITENA OBMOČJA

Deželni odbor potrdil vlogo KGS

Zavzetost Matassija in Budina

Deželni odbor se je resno lotil obravnave naravnih parkov in zaščitnih območij. Predsednik Sergio Cecotti je to vprašanje vključil med prioritete nove uprave, zadevo pa neposredno spremlja pristojni odbornik Giorgio Matassi, ki nadaljuje delo Travanutovega odbora. Slednji je, kot znano, edini v tej deželni zakonodajni dobi položil temelje za resno politiko zaščite okolja in za ustanovitev novih parkov in zaščitnih območij.

Deželni odbor je na eni svojih zadnjih sej priznal Kraski gorski skupnosti aktivno in nenadomestljivo vlogo pri upravljanju bodočega Krškega parka oziroma zaščitnih območij na področju trzasko in goriske province. Dežela namerava dosledno izvajati državni zakon st. 394, ki določa točne kriterije za ustanavljanje novih naravnih parkov.

V skladu s tem zakonom bo Dežela v kratkem dala pobudo za ustanovitev dveh parkov v severni Furlaniji in v Karniji, glede Krasa pa namerava v

prvi fazi omejiti posege na nekatera območja, ki odgovarjajo rekvizitom iz zgoraj omenjenega državnega zakona. Gre med drugim za Glinscico v dolinski občini, ki ima že pravni položaj zaščitnega območja, Volnika (Obcina Zgonik) in ozemlja ob Doberdobskem jezeru. Matassi je večkrat izrazil željo, da bi na območju trzasko in goriske Krasa ustanovili mednarodni park.

Z vprašanjem parkov se je včeraj ukvarjala posebna delovna skupina deželnega sveta, ki bo skusala uskladiti razna stališča in predloge o tem vprašanju. V skupini je tudi podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin, ki nosi zasluge, da je odbor znova potrdil aktivno vlogo KGS pri zaščiti in načrtovanju krškega teritorija. Na včerajšnji seji se je slovenski zastopnik DSL spet zavzel tudi za tako imenovano aktivno zaščito Krasa, pri kateri morajo imeti pomembno besedo sami Kraševci oziroma njihovi izvoljeni zastopniki, predvsem občinski upravitelji in, kot rečeno, KGS.

NOVICE

Trst: zeleni ustanovili svojo svetovalsko skupino

Svetovalca Zaveznštva za Trst Russignan in Evangelisti sta na včerajšnji novinarski konferenci potrdila že napovedani izstop iz tega zaveznštva in ustanovitve svetovalske skupine "Zelenih in demokratov". Bila sta kritična do župana Illyja, povedala pa sta, da bosta, kljub kritičnemu odnosu do uprave, še dalje »od zunaj« politično podpirala občinski odbor.

Lepre in Breclj tudi o usodi gorskih skupnosti

Na srečanju med deželnim odbornikom Leprejem in deželnim tajnikom SSK Brecljem, o katerem smo že poročali, je bil govor tudi o problemu zastopnosti slovenske manjšine v krajevnih upravah in v deželnem svetu. Gre med drugim, piše v izjavi SSK, za eno izmed programskih točk, s katerimi se je predstavil Cecottijev odbor. Beseda pa je tekla nadalje o preureditvi gorskih skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini. Lepre je Breclju dejal, da se Dežela zavzema za združitev sedanjih 12 v 4 gorske skupnosti. Ena naj bi bila v pokrajini Pordenon, druga naj bi zajemala severni del videmske pokrajine s Karnijo in Kanalsko dolino vred; tretja naj bi združevala sedanje tersko, nadisko in briško gorsko skupnost; četrto pa naj bi tvorila Kraska gorska skupnost v sedanjem obsegu. Organe preurejenih gorskih skupnosti naj ne bi volili na neposrednih volitvah.

Začasna delovna mesta

Obcina Trst potrebuje tipkarico (6 mesecev), skrbstveni zavod za pomorske arhive in arhivsko in računalniško strojevsko, Krajevna zdravstvena enota šest oseb za prevoz in oblačenje umrlih, Pokrajina Trst čuva (60 dni) in ustanova Erdisu dva navadna delevca. Prosnje za udeležbo pri javnem izboru kandidatov gre vložiti 12. in 13. februarja med 8.30 in 12. uro Uradu za delo (Ul. F. Severo 46).

Danes na Telequattro tudi MePZ »Primorsko«

Televizijska postaja Telequattro je pripravila za danes ob 18.15 oddajo z naslovom Buio in sala, med katero se bodo pogovarjali s Patrizio Milani, Carlom Simonijem in Claudiom Lolljem. Obravnavali bodo Lolljev koncert, Pirandellovo predstavo, ki jo uprizarjajo v Rossettijevem gledališču in Carmina Burana v Tripovichovi dvorani, predstavili pa bodo tudi mešani pevski zbor kulturnega društva »Primorsko« iz Mackolj.

Konferenca o arheologiji

O arheoloških raziskavah neapeljskega Istituto orientale v Sudanu in Etiopiji bo danes ob 17.30 spregovoril v občinski dvorani na Trgu Unità 4 prof. Rodolfo Fattovich.

Srečanje o homeopatiji

Kulturni krožek La Rupe - Ob pečini prireja danes ob 20.30 v prostorih doma Brdina v Proseški ulici 109 na Opčinah srečanje o homeopatiji. Predaval bo psihoterapevt in homeopat Maurizio Cannarozzo.

OPČINE / POBUDA NIŽJE SREDNJE ŠOLE »SREČKO KOSOVEL«

Mladež se je lepo oddolžila Prešernu

Množičen odziv na prireditve v Prosvetnem domu

Prešernova proslava v openskem Prosvetnem domu, ki jo je včeraj pripravila nižja srednja šola »Srečko Kosovel«, je imela pravi odjek. Starsi nastopajočih, a tudi drugi nasi ljudje, ki se zavedajo, da prehaja odgovornostno breme za obstanek narodnosti na ramena mladeži, so napolnili dvorano tako, kot se spodobi, in solarje nagradili s hvaleznim ploskanjem.

Nastopajoči iz vseh razredov so pod takorekoč vsestranskim vodstvom Olge Repinc uprizorili mičen in vsebinsko prodoren splet utrinkov iz dela in življenja velikega poeta. Pod spretno taktirko prof. Marte Repini so vsi skupaj zapeli Luna sije in - seveda - Zdravico, z dramsko pripovedjo podali Povodnega moza, recitatorsko razgnili izbor poezij ter se razveselili ob vmesni predstavitvi ravnokar izdanega solskega glasila Zmajček poet.

Drugi del lepo zasnovanega sporeda je zajel predvajanje videokasete o nastanku Zdravice, ki ni bila niti ob izvoru zgolj napitnica, saj jo je Prešeren sestavil po naročilu in bil tudi zrtev cenzorskih skarij.

Prireditvev je obogatil se mali Egon Tavcar z diatonično harmoniko.

GOSTOVANJE »TEATRA BREZ...« IZ CELOVCA

Zdrahe v božji hiši... na odru

Jutri v Bazovici, v nedeljo pa v Prosvetnem domu na Opčinah

Ta konec tedna se nam obeta zanimivo gostovanje »Teatra brez...« iz Celovca z moderno misterijsko igro avstrijskega pisatelja Felixa Mittererja Zdrahe v božji hiši v slovenski praznovanju.

Na kratko o vsebini: Bog oče obupa nad nesposobnim početjem ljudi na zemlji. Svet je zavožen, clovestvo napačno koncipirano in hodi po stranpotih. Od vojne, prepiranja in oblastizelnosti navdana bitja naj zato izginejo s planeta. Pred dokončnim uničenjem pa se Bog oče hoče se posvetovati z Jezusom, Svetim duhom, Satanom in Božjo materjo, zato sklice bozansko sejo. Rezultati so presenetljivi. Edini, ki se veseli stanja na svetu je Satan. Postal je manager zla in sovraštva, ljudje so kot lutke v njegovih rokah. Izredno je uspešen in operira s pomočjo visoke tehnologije: telefonček v žepu, temna očala in poslovni kovček mu kot prekupevalcu orožja kaj dobro pristajajo.

Bog oče je povsem nemočen in čuti, da mu stvarstvo zaradi tolikih napak polagoma drsi iz rok, s tem pa izgublja tudi avtoriteto. Na drugi strani prihajajo Marijini očitki z vidika osveščene ženske v družbi, ki obsoja položaj ženske in koncepcijo njene vloge na svetu. Jezus se tem očitkom pridruži, vendar on vseskozi le ugotavlja pomanjkljivosti, ne imenuje pa krivca. Kljub vsemu, kar je moral pretrpeti na zemlji, je zaljubljen v clovesko življenje in zelo prepričljivo brani tudi gresnega cloveka. Edini zvesti Bogov zaveznik ostane Sveti duh, ki pa ga zaradi naivnosti in slepe vdanoosti Bogu nihče ne jemlje resno. Kaj troedini Bog končno zares misli ukre-

niti s svetom in clovestvom, ostane k sreči nepojasnjeno, ker zaradi utrujenosti Božji senat sklene o tem debatirati na nasledni seji.

Igra z ene strani zabava, z druge sili k razmišljanju in tudi k nadaljevanju pogovora. Mitterer je sodobni avstrijski avtor. Z vsakim delom postavlja pred družbo ogledalo, v katerem vsakdo lahko vidi samega sebe in svoj odnos do zapostavljenih in zavrnjenih ljudi. Skratka svoj odnos do krivice. Zdrahe v božji hiši so dozivele krstno izvedbo leta 1994 na festivalu v

Bregenzu. Tudi slovenska izvedba »Teatra brez...« je zelo dobra predstava, aktualna po tematiki. Igralska skupina z režiserjem Marjanom Bevkom si je v koroskem amaterskem gledališču že ustvarila ime zaradi dokaj visoke igralske ravni. Prireditelj in nosilec projekta je SPZ iz Celovca.

Delo, ki se ga velja ogledati, bo na naših odrih jutri ob 20. uri in sicer v bazovski kinodvorani, v nedeljo pa ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah kot gost drustev Lipa iz Bazovice in Tabor z Opčin. (h-)

Morje v ospredju proslave na Proseku

Na Proseku - Kontovelu bodo praznovali dan slovenske kulture jutri ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Pobudnika in organizatorja letošnje proslave sta Amaterski oder Jaka Stoka in Zadruga Kulturni dom, ki sta za glavno temo proslave izbrala morje. Prireditvev se bo začela s predstavitvijo knjige Bruna Volpija Lisjaka, »Slovensko primorsko ribištvo skozi stoletja«. Avtorja bo predstavil domacin dr. Drago Stoka. Za vokalnoglasbeni utrinek bosta poskrbela Aljoša Starc (klavir) in tenorist Marjo Simic. Clani AO Jaka Stoka bodo podali nekaj recitacij ter brali spisa dveh mladih talentiranih preminulih studentov. Gost večera pa bo ženska pevska skupina Stu ledi.

Gre torej za pester in bogat spored, za katerega upamo, da bo deležen lepega obiska, saj ima morje, kot so nam zaupali organizatorji, poleg lepote tudi nešteto skrivnosti in presenečenj... Več nam niso hoteli dodati, kar daje slutiti, da bomo jutri zvečer verjetno še marsikaj doziveli. (b.r.)

Dokumentarni film o Lojzetu Bratužu

Svet slovenskih organizacij se je skupaj z župnijama v Bazovici in Nabrežini odločil, da predstavi televizijski dokumentarni film o Lojzetu Bratužu tudi na Trzaskem, in sicer v času, ki je blizu datumu in duhu slovenskega kulturnega dneva. Dejstvo je namreč, da se je Lojze Bratuž rodil 17. februarja 1902 in umrl 16. februarja 1937. Na predstavitev v župnijski dvorani v Bazovici oz. Nabrežini so filmski zapis o težkih casih slovenstva predstavili scenaristka Dorica Makuc, dalje Andrej in Lojzka ter Damjana Bratuž kakor tudi predsednica SSO Marija Ferletič.

OBČINA DOLINA

Ob osrednji bodo proslave tudi v drugih vaseh

Drevi sta v Bregu napovedani kar dve proslavi dneva slovenske kulture. V obeh primerih gre za prikaz tesnega sodelovanja med društvom in krajevno osnovno solo. V Boljuncu bodo gostje KD Prešeren učenci COS »Venturini«, ki so s svojimi učiteljicami pripravili zanimiv izbor vaskih ljudskih izstevank. Prireditvev bodo z glasbo oblikovali se mlajši clani drustva, prisotna bo tudi pesniška beseda.

Istocasno bo prireditvev tudi pri Domju. Na pobudo KD Fran Venturini bodo prav tako mali gostje večera učenci krajevnih celodnevne osnovne sole Mare Samsa. Nastopila pa bo tudi TFS Stu ledi. Vez med društvom in solskim svetom bodo ob tej kulturni priložnosti jutri izpostavili tudi v sosednjih Ricmanjih. V dvorani SKD Slavec se bodo namreč predstavili malčki krajevnega vrtca, učenci celodnevne osnovne sole I. Trinka Zamejskega, poleg tega bo nastopil se zbor Slomskovega doma iz Bazovice in pa igralci SSG z igro Cicibanus coprianus. (dam)

Kmalu koleki za vozniška dovoljenja

Italijanska federacija tobakarn javlja, da bodo od ponedeljka, 12. februarja, dalje naprodaj v trafikah koleki za avtomobilska vozniška dovoljenja. Po novem je treba za kolek odsteti 70.000 lir, ni pa se znano, kdaj bodo na voljo tudi koleki za navtična dovoljenja, ki bodo sicer stali 50.000 lir. Zadnji rok za nakup kolekov bo zapadel 29. februarja, kajti po 1. marcu bodo posestniki dovoljenj brez novega koleka kaznovali.

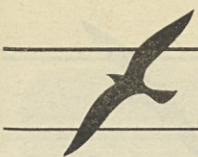
Svicsarski veleposlanik gost na županstvu

Zupan Illy, upravitelji in predstavniki gospodarskih krogov so se včeraj na trzaskem županstvu srečali s švicarskim veleposlanikom v Italiji Francisom Pianco, ki se mudi na delovnem obisku v našem mestu. Na srečanju je tekla beseda o gospodarskih in kulturnih odnosih med našim mestom in Svico.

Illy je pred tem sprejel tudi ambasadorja Indonezije v Italiji Witjaksana Soegarda, ki ga je spremljal indonezijski konzul v Trstu Mastrovalerio.

Nove pobude »Trieste Contemporanea«

Odbor »Trieste Contemporanea« se je pred kratkim vključil v vsedrjavni odbor, ki prireja mednarodni festival obmorskih kultur. Festivalu predseduje zupan mesta Siracusa Marco Fatuzzo, na programu pa ima celo vrsto pobud za ovrednotenje obmorske, predvsem pa mediteranske kulture. Trst bo maja in julija gostil raznovrstne razstave in kulturne prireditve na temo morja. Pri pobudi sodelujejo tudi obmorska mesta iz Spanije in Malte.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje
Mestnega gledališča ljubljanskega

Evald Flisar

IZTROHNJENO SRCE

Režija: ZVONE SEDLBAUER

Danes, 9. t.m., ob 20.30 ABONMA RED A in D
jutri, 10. t.m., ob 20.30 ABONMA RED B, E in F
v nedeljo, 11. t.m., ob 16.00 ABONMA RED C

KD FRANCE PRESEREN
vabi na

PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE

ob 20.30, v gledališču F. Preseren

SODELUJEJO:

COS F. Venturini, tamburaski ansambel KD F. Preseren, pianistka Alenja Zobec, Suzana Bandi, Peter Bandi, Gabrijela Prodan, Magda Svava, Nadja Svava in zenski cerkveni pevski zbor.

Slavnostni govornik Lida Debeljak - Turk

KD FRAN VENTURINI
vabi na

PROSLAVO DNEVA SLOVENSKE KULTURE

danes, ob 20.30, v kulturni center
Anton Ukmar - Miro pri Domju

SODELUJEJO: otroški urtec Domjo, učenci COS Mara Samsa, MPZ F. Venturini, harmonikaši na diatonično harmoniko in TFS Stu ledi.

DEKLISKI ZBOR DEVIN
in
FANTJE IZPOD GRMADE

vabijo ob dnevu slovenske kulture
na večer posvečen zdomskemu pesniku

IVANU LEGIŠI BURNIKU
iz *MEDJE VASI*

O njegovem delu bo govorila prof. NADA PERTOT
Večer bo v dvorani devinskih zborov jutri, ob 20.30

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 9. februarja 1996 POLONCA Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 17.22 - Dolžina dneva 12.05 - Luna vzide ob 22.36 in zatone ob 9.14. Jutri, SOBOTA, 10. februarja 1996 VLASTA VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 0,2 stopinje, zračni tlak 99,1 mb narasča, ve- ter vzhodnik 31,3 km na uro, vlaga 53-odstotna, ne- bo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9 stopinj. ROJSTVA IN SMRTI RODILI SO SE: Denise Troise, Greta Milanovich, Azzurra Gobatto, Ludovi- co Melato, Francesco Ju- rissevic, Nicolas Galante. UMRLI SO: 80-letni Or- lando Marussi, 85-letna Gemma Lutman, 90-letni Maurizio Pernat, 80-letna Maria Srebrnik, 88-letni Giuseppe Cossutta, 88-let- na Zena Nardi, 91-letna Lidia Ruzzier, 90-letna Francesca Banelli, 82-let- na Giovanna Skerjanc.	NOCNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30 Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040). Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012. Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012. Zdravstvena dežurna služba Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraz- nična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure. Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.
---	--

KINO

ARISTON - 21.45 »Va
dove ti porta il cuore«, r.
Cristina Comencini, i. Vir-
na Lisi, Margherita Buy.
EXCELSIOR - 18.30,
21.30 »Heat - La sfida«, i.
Al Pacino, Robert De Niro.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05,
22.00 »La dea dell'amo-
re«, r. Woody Allen.
AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Il presidente, una storia
d'amore«, i. Michael Dou-
glas, Annette Bening.
NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Pen-
sieri pericolosi«, i. Mi-
chelle Pfeiffer.
NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Babe
- un maialino coraggioso«.
NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »The
Net - Intrappolata nella re-
te«, i. Sandra Bullock.
NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.05, 22.15 »High-
lander III«, i. Christopher
Lambert.
MIGNON - 16.00, 18.15
»Bocca su bocca e le mani
tra le gambe«, prepovedan
mladini pod 18. letom;
20.00, 22.15 »Waiting to
Exhale - Donne«, i. Whit-
ney Houston, Angela Bas-
sett.

KD I. GRUDEN IN ŠD SOKOL
vabita
use člane in prijatelje
na redni

občni zbor
ki bo danes

ob 20. uri ob prvem in
ob 20.30 v drugem sk-
licanju v župniški dvo-
rani v Nabrežini

CAPITOL - 16.30,
18.20, 20.15, 22.10 »Ca-
sper«, r. Steven Spielberg.
ALCIONE - 18.30,
21.30 »Underground«, r.
Emir Kusturica.
LUMIERE - 18.00,
20.00, 22.15 »I soliti so-
pgetti«, r. Bryan Singer, i.
Stephen Baldwin.

PRIREDITVE

OBCINA DOLINA pri-
reja v sodelovanju s PD
Mackolje proslavo ob dne-
vu slovenske kulture, ki bo
v nedeljo, 11. t.m., ob 17.
uri v občinskem gledališču
"F. Preseren" v Boljuncu.
Nastopajo: MePZ PD
Mackolje, OPZ KD Venturi-
ni iz Domja, MPZ KD Vod-
nik iz Doline in recitatorji
SKK - Trst. Priložnostno
misel bo podal Livij Va-
lencic. Vabljeni.

SKD SLAVEC Ricmanje
-Log vabi na proslavo dne-
va slovenske kulture v ju-
tri, ob 20. uri v kultur-
nem domu v Ricmanjih.
Sodelujejo otroci vrtca iz
Ricmanj, učenci cos I. T.
Zamejski, OPZ Slomslove-
ga doma iz Bazovice ter
SSg z magično igro "Cici-
banus ciprianus".

SKD LIPA iz Bazovice
vabi ob dnevu slovenske
kulture na ogled slovenske
predstave Felixa Mittererja
"Zdrahe v božji hiši" v iz-
vedbi Teatra brez... iz Ce-
lovca, režia M. Bevk, jutri,
v kinodvorani v Bazovici,
ob 20. uri.

A. O. JAKA STOKA in
zadruga za Kulturni dom
Prosek-Kontovel vabita ob
dnevu slovenske kulture v
jutri, ob 20. uri, na predsta-
vitev knjige Bruna Lisjaka
"Slovensko pomorsko ri-
bistvo". Kulturni spored bo
poleg matcinov obogatila
ženska pevka skupina
"Stu ledi".

SKD TABOR OPCINE -
Prosvetni dom. V nedeljo,
11. t.m., ob 17. uri gostuje
"Teatr brez..." iz Celovca z
moderno misterijsko igro
"ZDRAHE V BOŽJI HIŠI".
Režija Marjan Bevk. Vablje-
ni na zabaven popoldan.

SKD PRIMOREC -
Trebče priredi danes, ob
20. uri v ljudskem domu
DAN SLOVENSKE KUL-
TURE. Nastopajo pevski
zbor COS P. Tomazic
-Trebče, MePZ Slovenec-
Slavec, vodi A. Grbec in
dramska skupina Slovenec
z veseloigro "Ta prelepa
spomladanska ljubezen" v
režiji Bože Hrvatic. Vablje-
ni!

KD KRASKI DOM vabi
v nedeljo, 11. t.m., ob 17.
uri v Kulturni domu na Co-
lu. Predstavili se vam bodo
člani KD Rdeca zvezda iz
Saleza z veseloigro "Pripra-
va na zlato poroko" ter
moski pevski zbor.

**SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB** vabi ob prešerno-
nem dnevu na PRAZNIK
MLADIH USTVARJAL-
CEV, ki bo jutri, ob 18.30,
v Peterlinovi dvorani, Ul.
Donizetti 3. Na sporedu bo
odprtje likovne in fotogra-
fske razstave ter recital lite-
rarnih del mladih ust-
varjalcev. Ob koncu bodo
strokovne komisije razgla-
sile zmagovalce literarne-
ga, fotografskega in likov-
nega natečaja.

**SLOVENSKA PROSVE-
TA** in DSI vabita v pone-
deljek, 12. t.m., na priredi-
tev ob dnevu slovenske
kulture. Razglasili bodo
zmagovalce literarnega in
fotografskega natečaja Mla-
dike in razdelili priznanja
Mladi oder. Kulturni spo-
red bodo med drugim
oblikovali mladi glasbeni
gojenci Glasbene matice v
Trstu - sola Marij Kogoj.
Govorila bo gospa Lucka
Kremzar De Luisa. Priredi-
tev bo v Peterlinovi dvora-
ni, Donizettijeva 3, s
prietkom ob 20.30.

SKD VIGRED prireja v
sodelovanju o.s.Stanko
Gruden PRESERNOVO
PROSLAVO, danes, ob
20.uri, v prostorih osnov-
ne sole S. Gruden v Sem-
polaju. Nastopajo učenci
o.s., MPZ Rdeca zvezda in
dramski odsek KD Rdeca
zvezda z veseloigro "Pri-
prava na zlato poroko".

**DOM JAKOBA UK-
MARJA** v Skednju, KD I.
Grbec, PD Kolonkovec va-
bijo na skupno Prešerno-
vo proslavo, ki bo jutri,
ob 20.30 v domu J. Uk-
marja, Ul. Soncini 112.
Nastopajo MePZ s Ko-
lonkovca, ZPZ I. Grbec,
tamburaski ansambel iz
Boljunca, slavnostni go-
vornik Milan Gregorič,
podpredsednik kluba
Istra.

SKD LIPA iz Bazovice
vabi ob dnevu slovenske
kulture na koncert mladih
izvajalcev. Nastopili bodo
gojenci prof. Tamare
Razem in prof. Tatjane
Jercog. Toplo vabljeni v
torek, 13. t.m., ob 18. uri
v Bazovski dom.

OBVESTILA

GLASBENA MATICA -
Trst obveša cenjene obi-
skovalce koncertov, da
koncert zbora J. Gallus
(13.2.) ODPADE.

SD POLET organizira
na kotalkališču na Opči-
nah, Repentaborska ulica,
v soboto, 17.t.m., ob 16.
ure dalje OTROSKO PU-
STNO RAJANE. Vabljeni
vsi otroci in maske.

KD S. SKAMPERLE ob-
vešča tečajnike latinsko-
ameriških plesov, da je
tečaj predviden za jutri
prestavljen na na danes s
prietkom ob 20.30.

**UPRAVA OBCINE
ZGONIK** vabi vascane iz
Devinscine na javni sesta-
nek, ki bo v ponedeljek,
12. t.m., ob 20. uri, v go-
stilni "Dolenc" - Dev-
vinscina 3.

KRUT obvešča člane,
da v torek, 5. marca, po-
novno začnejo plavalne
ure v termalnih bazenih v
Grazežu in Strunjanu po
ze ustaljenih urnikih. Sta-
ri obiskovalci naj svojo
prisotnost potrdijo do 20.
t.m. Vpisovane in infor-
macije na sedežu krožka,
ul. Cicerone 8, tel.
3720062.

**SKD CEROVlje-
MAVHNJE** priredi v pe-
tek, 8. marca, ob 20.30
praznovanje dneva žena v
restavraciji Urdih v
Mavhinhaj ob veselih
zvokih ansambla "Kraski
kvintet". Informacije in
rezervacije tel. 291078 ali
2916056 od 17. do 20. ure.

**STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE** -
Krožek Kras vabi člane in
simpatizerje na PRAZNIK
VCLANJEVANJA, ki bo v
sredo, 14. t.m., ob 20. uri
v Ljudskem domu v
Križu.

SKD VIGRED vabi čla-
ne in prijatele na izredni
in redni občni zbor v to-
rek, 13. t.m., ob 19.30 v
prvem in ob 20. uri v dru-
gem sklicanju.

V NEDELJO, 11. t.m., je
na Ferlugh praznik
lurske Matere božje, za-
vetnice cerkvice in vasi
na Ferlugh. Slovesna
sv.masa bo ob 10. uri, ki
jo bo vodil novomasnik
Maks Suard, ob sodelo-
vanju CPZ sv. Florjan od
Banov. Vabljeni.

V NEDELJO, 11. t.m.,
bo ob 17. uri, v Marja-
nišču na Opčinah preda-
vane gospe Vanje Krzan
na temo "Kaj pomeni biti
porocen". Srečanje organi-
zirajo družinska in zakon-
ska skupina ter duhovna
skupina openske župnije
sv. Jerneja. Vabimo zlasti
mlajše zakonske pare. Po
predavanju bo pogovor in
kratka družabnost.

**KLUB PRIJATELJST-
VA** prireja družabno
srečanje na pustni četrtek,
15. t.m., ob 16. uri, v ul.
Donizetti 3. Prijatelji in
prijatelice vljudno va-
bljemni

DOM BRDINA - V po-
nedeljek, 12. t.m., ob
20.30 prične v prostorih
Doma Brdina tečaj si-
vanja, ki ga vodi Adrijana
Regent.

Na pedagoški fakul-
teti je te dni diplomirala

Majda Mihačič

Iz srca ji čestitata
Italo in Marko

Cestitkam se
pridružuje Mojca

ČESTITKE

Danes praznuje nas
dragi **ALESSANDRO
BAJEC** svoj 18. rojstni
dan. Vse najboljše mu ze-
lijo mama, papa ter brat
David.

Danes praznuje svoj 18.
rojstni dan **ALESSAN-
DRO BAJEC** iz Ricmanj.
Mnogo srečnih dni mu iz
vsega srca vsočijo nona
Milka, teta Neva, stric
Claudio, Michele in Irene.

IZLETI

SK BRDINA sporoča,
da bo odhod avtobusa v
nedeljo, 11. t.m., ob 6.30 z
Opčin.

SK DEVIN organizira v
nedeljo, smučarski izlet v
Podkloster. prijave in
informacije tel. 327196
(Jordan) ali 200236 (Bru-
no).

**SKD CEROVlje-
MAVHNJE** priredi v ne-
deljo, 25. t.m., smučarski
izlet na Monte Elmo in
San Candido v Pusteriji.
Odhod avtobusa iz Seslja-
na, ob 6. uri. Informacije
tel. 291078 ali 2916056 od
17. do 20. ure.

**S I N D I K A T
UPOKOJENCEV SPI-
C.G.I.L.** sekcija Devin Na-
brežina organizira, ob
praznovanju dneva žena,
v nedeljo, 10. marca, izlet
v Goriska Brda. Informa-
cije in rezervacije na tel.
st. 200669, 200007,
299640 in 208306.

ŠOLSKÉ VESTI

TAJNISTVO LICEJA
"Preseren" obvešča, da
lahko dijaki, ki so doslej
maturirali na naši soli,
dvignjeo diplomu o
opravljenem zrelostnem
izpitu. Pri tem morajo vsi
prosilci, razen tistih, ki so
maturirali leta 1995, vrniti
nadomestno potrdilo. Ur-
nik tajništva vsak dan od
9.30 do 12.30.

**DIDAKTICNO RAVNA-
TELJSTO V DOLINI**
vljudno vabi stare otrok,
ki se nameravajo vpisati v
otroške vrtce in v prve
razrede osnovnih sol do-
linskega didaktičnega po-
dročja, na informativne
srečanja, ki se bodo vršila
po sledečem razporedu.
Otroški vrtcec: v Dolini
danes, ob 15.30; Osnovna
sol: C.o.s. F. Venturini v
Boljuncu, 12. t.m., ob 16.
uri.

MALI OGLASI

**MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN**
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIST - Ul. Valdirivo 36-1. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

ISCÉMO osebo za
ciscenje solskih prostorov
v Ricmanjih. Zahteva se
veljavno sanitarno knjižico,
znanje slovenscine in
osebni avtomobil. Interese-
nti naj se javijo med 10.
- 12. uro "Cooperativa pu-
lizie", Trg Gondoni 10.

URADE približne ve-
likosti 30-40 kvm, v dolin-
ski občini, najraje v centru
Boljunca, potrebuje druž-
ba za javne storitve. Pisati
pod sifro "Dolgoročno" na
Publist Srl, CP 568, Trst.
**POVSEM PRENOVLJE-
NO** dvonadstropno hišo z
lastnim parkirnim prostoro-
m v centru Skednja pro-
da privatnik privatniku po
zelo ugodni ceni.Tel.
912484.

V SREDISCU SKEDNJA
oddamo v najem prostor
primeren tudi za urad. Tel.
815266 od 18. ure dalje.

BLIZA SE PUST - lepo,
enkrat nošeno pustno
obleko brazilca za fantka
2/3 leta prodam. Tel.
228609

ISCÉMO delavca, ita-
lijanskega državljana z
vozniskim dovoljenjem
"C", za razvažanje blaga.
Telefon st. 383993

PUNTO 75 SX metalizi-
rane svetlozelene barve
prodam. Odkupim tudi ra-
bljenega. Tel. 229224.

**PRODAM FORD FIE-
STA XR2 1600** crne barve,
letnik 91. Tel. 0481-32629
ob večernih urah.

FIAT 127 v dobrem
stanju prodam za 1 milijon
lir. Tel. 910148.

**PRODAJAM KATRCO,
R4TL**, letnik '85, original-
no poslikana, primerna za
mlade. Tel. 228160.

PRODAM avtomobil Al-
fa Romeo 33 Quadrifoglio
oro, letnik 85 za 1.000.000
lir (možen dogovor). Tel.
040-360739 v večernih
urah.

V NAJEM dajem
opremljeno stanovanje na
Proseku, 75 kvm za dobo
1-2 let. Tel. 225122 ob
večernih urah.

PALACE HOTEL v Gori-
ci isče najemnika za 1. raz-
redno restavracijo. Ponud-
be: Palace hotel, Korzo Ita-
lia 63 - 34170 Gorica.

**V PIVNICI III. GENE-
RAZIONE** v Boljuncu bo
danes, ob 21. uri koncert
skupine "Vatavuhu"; v pe-
tek, 16.t.m. pa bodo spet
nastopili "Bakala blues
band".

OSMICO v Dolini sta
odprla Boris in Pepi San-
cin (Sarmek). Tocita belo
in crno vino.

OSMICO ima odprto do
pusta Pernarcič Boris,
Medja vsa 7

OSMICO je odprl Usaj v
Nabrežini st. 8; toci belo in
crno vino.

MEHANIČNA delavni-
ca-karoserija Gustin (Ul.
Carsia 45 - Općine - tel.
214522) isče resnega vajen-
ca.

PRISPEVKI

Ob 13. obletnici smrti pok.
Marije Kuret por. Berdon da-
rujeta Gracijela Vörus in Lau-
ra Gropazzi 50.000 lir za SKD
Slavec.

V spomin na pok. Danilo-
ta Gustina daruje Stanislava
Kralj (Trebče) 30.000 lir za
Skupnost družina Općine.

V spomin na Ivana Kres-
evica darujeta Bojana in Justo
30.000 lir za MoPZ Rdeca
zvezda.

V spomin na Bozeno
Kralj-Peric daruje Anica z
družino 50.000 lir za nove
slike v slivenski cerkvi.

V spomin na Danilota
Gustina daruje Albina Gustin
50.000 lir za vzdrževanje
spomenika padlim v NOB s
Proseka.

V spomin na bratranca Pe-
pija Cibica darujejo Vinko,
Sergij in Adrijana 50.000 lir
za Godbeno društvo Prosek
in 50.000 lir za Godbeno
društvo Viktor Parma iz
Trebče.

Ob 10. obletnici smrti brata
Antona Sandalja daruje se-
stra Zora Polojaz in svojci
100.000 lir za Slovensko do-
brodelno društvo.

Nomesto cvetja na grob
Lucije Sturman darujejo Ema
30.000 lir, Valerija 30.000 lir
ter Alojzija in Danica 50.000
lir za KD Primorsko -
Mackolje.

Nomesto cvetja na grob
Božene Peric darujeta Aldo
in Vida Ban 40.000 lir za
CPZ Sv. Florjana, 30.000 lir
za SKD Grad in 30.000 lir za
Zadrugo Ban.

Nomesto cvetja na grob
Danila Gustina daruje družina
Bertolino (Vel. Repen 69)
15.000 lir za Skupnost družina
Općine.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tlicje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

Družina Gombac daruje
30.000 lir za Skupnost
družina Općine.

Nomesto cvetja na grob
pok. Danila Gustina daruje
družina Skabar (Vel. Re-
pen 79) 15.000 lir za Sku-
pnost družina Općine. V
isti namen daruje Eda
Vicić 20.000 lir za Skupno-
st družina Općine.

Ob priliki obiska daruje
družina Kalc 25.000 lir za
Skupnost družina Općine.

Nomesto cvetja na grob
Danila Gustina darujeta
Cveto in Silva 50.000 lir za
Kulturni dom Prosek -
Kontovel.

V spomin na Marijo
Gruden daruje Edda
Tercon (Prečnik) 20.000 lir
za SKD Vigred.

Nomesto cvetja na grob
Danila Gustin darujeta Su-
zana in Irenka Milic z
družinama 100.000 lir za
Skupnost družina Općine.

Nomesto cvetja na grob
Danila Gustina daruje Rudi
Taucer z družino 50.000 lir
za Skupnost družina Opći-
ne.

V spomin na prijateljico
Marjučo Čac darujeta Nada
Germeč in Breda Pieri
40.000 lir za Dom-spome-
nik v Briscikih.

Ob 10. obletnici smrti
dragega moza oz. očeta
Marijota Kralja daruje
družina Kralj (Gropada 1)
30.000 lir za CPZ Sv. Jer-
neja - Općine, 30.000 lir za
Godbo V. Parma - Trebče
in 30.000 lir za MPZ Skala
- Gropada.

V spomin na Milko Kalc
vd. Pečar daruje družina
Kalc-Jercog (Gropada)
50.000 lir za SKD Skala -
Gropada.

Ludvik Borjan daruje
100.000 lir in Ivanka An-
dolsek daruje 50.000 lir za
MePZ Visava - Ferlugi.

V spomin na dragega
strica Danilota daruje Er-
vin z družino 100.000 lir
za Skupnost družina Opći-
ne.

V spomin na Danilota
Gustina daruje Karlo Grčić
(Fernetiči 13) 100.000 lir
za Skupnost družina Opći-
ne.

†
Zapustila nas je naša
draga

Marija Maslo por. Žerjal

Pogreb bo v pone-
deljek, 12. t.m., ob 10.
uri, iz mrtvašnice v ulici
Costalunga.

**Žalostno vest sporočajo
mož Viktor, hci Cvetka
ter sinova Edi in Franko
z družinami**

Trst, Gorica,
9. februarja 1996

**Ob težki izgubi drage
mame Marije izreka
svojemu članu Ediju
Žerjalu najgloblje sozalne**

Zadruga Slovenski dom

**Ob težki izgubi drage
mame izreka Ediju
Žerjalu in svojem naj-
globlje sozalne Zveza ne-
posrednih obdelovalcev**

**Ob smrti drage mame
izreka prijatelju Franku
in ostalim sorodnikom
globoko sozalne Radijski
oder**

SPREJEM OSMRTNIC

ZDRAVSTVO / NOV ZANIMIV PREDLOG ZA IZHOD IZ SLEPE ULICE

Sindikati ponujajo rešitev za bolnišnico

Novo poslopje v Ul. Veneto povezano z Janezom od Boga

Tajniki sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL Giuliano Bon, Vittorio Brancati in Alfredo Nativi so včeraj predstavili nov predlog za rešitev dileme, ali naj se obnovi splošna bolnišnica ali pa naj se preseli v bolnico Janeza od Boga. Sindikati predlagajo tretjo pot: v Ul. Veneto naj bi sezidali novo poslopje za sicer majhno vendar tehnološko sodobno bolnišnico, v Janeza od Boga pa naj bi prenesli rehabilitacijo, urade in vse službe, ki niso nujno vezane na bolnišnico kot tako. Predlog kaže biti na moč podoben zamisli, ki jo je predvčerajšnjim napovedal ravnatelj Zdravstvenega podjetja Baratti, vendar ne da bi točno povedal za kaj gre. Sindikati si sicer ne postavljajo problema, kdo je prvi prišel do zamisli: »Ce je dr. Baratti prišel do enakih zaključkov kot mi«, pravi Bon, »smo lahko samo zadovoljni, saj to pomeni, da so številni pogovori z njim vsaj nekoliko zalegli«.

S svojim predlogom skušajo sin-

dikati omogočiti dialog, ki se je v zadnjem času pretrgal. Deželni odbornik Fasola po eni strani vztraja pri selitvi v bolnišnico Janeza od Boga, zupan Valenti pa ne zna odgovoriti drugače kot s sterilnim protestom, brez protipredlogov. »Zaman je, da si daje prav s predsedniki rajonskih svetov, ni pa sploh stopil v stik z deželnimi svetovalci, s katerimi je za tako ali drugačno rešitev treba vzpostaviti dialog«, je dejal Brancati.

Resitev, ki jo predlagajo sindikati, je preprosta: ob sedanji bolnišnici naj bi sezidali novo, vendar precej manjšo od one, ki je bila svojčas predvidena. Bistveno ni število kvadratnih metrov, temveč učinkovitost in sodobna tehnologija. Nova bolnica bi bila povezana z novejšimi poslopi ob sedanji (kjer je razpoložljivih 7/8 tisoč kv. metrov za razne storitve) in z bolnico Janeza od Boga. V slednji naj bi bile postelje za dolgozeze bolnike, za rehabilitacijo in, v primeru dogovo-

ra s centrom v Avianu, za onkološko rehabilitacijo.

Nacrt bi stal 80-90 milijard lir. Del denarja naj bi prispevala Dežela (kot je obljubil Fasola: "za odkup Janeza od Boga"), del država, kar nekaj deset milijard pa bi pridobili s prodajo imovine Zdravstvenega podjetja. Resitev je hitreje izvedljiva in preprostejša kot pa krpanje sedanjega glavnega poslopja v Ul. Veneto (po nacrtu sindikatov bi ga opustili »ali pa ga namenili financerski soli«, kot je -saljivo a ne preveč - dejal Bon). Gorici bi tako zagotovili sodobno bolnišnico in rešili dilemo, kaj z Janezom od Boga. Zagotovili bi tudi ohranitev delovnih mest (delno z mobilnostjo). Predlog kaže biti res zanimiv in vreden razmisleka. Sindikati so ga že sinoci predložili predstavnikom zdravnikov, cimprej pa želijo imeti srečanja tudi z Barattijem in Valentijem, da bi predlog - ce je vreden - osvojili in ga začeli tudi takoj izvajati.

DAN SLOVENSKE KULTURE

Osrednja prireditev v znamenju mladih

Nocoj v Kulturnem domu v Gorici skupna proslava obeh slovenskih kulturnih zvez

Zveza slovenskih kulturnih dušev in Zveza slovenske katoliške prosvete prirejata nocoj ob 20.30 v goriskem Kulturnem domu skupno praznovanje Dneva slovenske kulture. Geslo letošnje osrednje proslave je verz Kosovelove poezije "Bodočnost je tistega, ki veruje v njo". Bodočnost je tistih, ki so danes mladi, prav zato je vsebina Dneva slovenske kulture posvečena ustvarjalnosti mladih na raznih področjih: zborovskem, glasbenem, gledališkem in slikarskem.

Ze v ponedeljek so v Galeriji Kulturnega doma odprli razstavo treh mladih goriskih slikarjev, Nadje Bevcar, Davida Faganela in Hermana Kosica, ki bo spremljala te za slovensko kulturo praznične

dneve. Tudi nocojsno osrednjo prireditev bodo oblikovali v glavnem mladi. Slavnostna govornica bo Erika Jazbar, kulturni spored pa bodo sooblikovali mešani pevski zbor F.B. Sedej iz Steverjana (dir. Bogdan Kralj), mladinski zbor Vesela pomlad iz Trsta (dir. Franc Pohajac), glasbena skupina Jazz in mi Glasbene matice iz Gorice in Trsta, ki jo vodi prof. Denis Biancucci in jo sestavljajo Tatjana Cotič, Alenka Florenin, Tatjana Jercov, Maja Kragelj, Jana Plesnicar, Lara Vessel, Erika Zavavdlav, Beatrice Zonta in Vesna Zuppin (glasovi), Aleksander Ipačev (kontrabas - glas), Aljosa Starc (klarineta), Tamara Raseni (klavir) in Beatrice Zonta (klavir), Dario Savron (bobni) in Bea-

trice Zonta (klavir).

Besedila bodo na večeru podali recitatorji Sara Hoban, Jan Leopoli, Sara Baldè in Tomaž Susič, ki bodo predstavili izbor pesmi in proze (izbor je opravil Marko Kravos, režirala ga je Edita Franceskin) prav tako mlajših avtorjev kot so Michele Obič, Tatjana Rojč, Tomaž Susič in Liliana Visintin. Kot solisti bodo nastopili se pevka Mirjam Pahor, pianistka Valentina Pavio in harmonikas Corrado Rojč.

Izbor nastopajočih je, kot je razvidno, številčno bogat in vsebinsko pester in, prepričani smo, tudi kakovostno dober. Zato si organizatorji upravičeno nadejajo, da bo tudi udeležba občinstva, zlasti mlajšega, nagradila njihova prizadevanja.

NOVICE

KD Paglavec predstavlja knjigo o trgovini z orožjem v Jugoslaviji

Kulturno društvo Andrej Paglavec in krožek "I saperi delle donne" sta pobudnika predstavitve knjige "Traffico d'armi. Il crocevia jugoslavo" (Trgovanje z orožjem. Jugoslovansko križpotje), ki jo bodo predstavili danes ob 17.30 na Pokrajini. Prisoten bo Luigi Grimaldi, ki je skupaj z Michelejem Gambinom (oba sta novinarja revije "Avvenimenti") avtor raziskovalne knjige, ki dviga zastor nad zaskrbljujucimi scenariji mednarodnega kriminala.

Afera Bravo - "Mondimpresa" odjeknila tudi v parlamentu

Poslanec Zelenih Franco Corleone je postavil ministru za zunanjo trgovino interpelacijo v zvezi z odprtjem urada "Mondimpresa" v Gorici, ki naj bi ga vodil Gianni Bravo. Nova pobuda Državne zveze trgovinskih zbornic bi utegnila biti konkurenca z delom prav tako javne družbe Informest. Pomislike zbuja tudi prisotnost Brava, ne le zaradi njegovih sodnih precedensov, temveč ker je nekoč vodil prav Informest in bi sedaj svoje izkušnje izrabil v konkurenčni strukturi.

Krmin in Brda: 20 let sodelovanja

Na zupanstvu v Krminu bodo danes obeležili dvajsetletnico pobratenja z Dobrovim in Medano, ki sta danes združena v novi občini Brda. Zupana Maurizio Paselli in Franc Mužič bosta ob 18. uri podpisala listino o potrditvi prijateljstva in krepitvi sodelovanja.

V listini je poudarjena volja po sodelovanju med občinama, združenji in občani v korist sožitja med narodom. Občini se tudi obvezujeta, da bosta vsako leto pripravljali program skupnih pobud. V letu 1996 je že predvideno marsikaj: V Krminu bodo predstavili razstavo del Franca Gorseta, ki je postavljena na Dobrovem; občini bosta pripravili skupno prireditev ob pomenovanju slovenske sole na Plesivem; sodelovali bosta na raznih praznikih (srečanje narodov Mitteleвроpe, praznik grozja in Vино miru v Krminu, praznik češenj na Dobrovem). Priredili bosta tudi strokovna srečanja za vinogradnike in srečanja za usklajevanje regulacijskih načrtov.

Nameren požig dveh avtomobilov

Neznanec je predsinoci zažgal dva avtomobila v Ul. del Santo v Gorici. Ob 22. uri je zagorel volvo, last slikarja Renza Moreua iz Ronk. Takojšen poseg stanovalca bliznje hiše je se pred prihodom gasilcev ukrotil plamene in preprečil večjo škodo. Slabše je slo Patrizii Pillisi, katere alfa 33, ki je bil parkiran le 20 metrov stran, je opolnoci povsem zgorel. Policija skuša izslediti storilca in ugotoviti vzroke požiga.

KINO

GORICA
VITTORIA Zaprt zaradi prenovitvenih del.
CORSO 17.15- 19.40-22.00 »Seven«. I. B. Pitt in M. Freeman.
TRZIC
COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »Blue in the face«. I. Harvey Keitel, Lou Reed, Madonna.

RAZSTAVE

NA SEDEŽU DRUŠTVA SABOTIN (v bivši soli) v Stmavru bodo jutri ob 20. uri odprli razstavo Mirka Maraza, "umetnika živih korenin". Pela bosta moški zbor Stmaver in mešani Podgora.

V SOCIALNEM CENTRU v Ul. Baiaumonti v Gorici bodo jutri ob 10. uri odprli razstavo slik in studij Nazaria Zambaldija. Mladi umetnik iz Trenta je v zadnjem letu služboval kot oporečnik v občinski ludo-teki. Predstavil bo dela, ki so nastala v tem obdobju.

PIREDITVE

V SREDIŠČU DANICA NA VRHU bo jutri ob 20. uri proslava ob dnevu slovenske kulture. Nastopata moški pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline in mladinski odsek društva Danica z recitalom o Kosovelu.
KD OTON ZUPANCIC vabi v četrtek, 15. februarja, ob 20.30 v dom A. Budala v Standrežu na predavanje zgodovinarja Borisa M. Gombaca o osvoboditvi Trsta in Gorice. Večer bodo obogatili s predvajanjem originalnih filmskih posnetkov o osvoboditvi teh krajev.

ŠOLSKE VESTI

NA SEDEŽU SDZPI sprejemajo prijave za strokovni tečaj za natakarje. Tečaj bo trajal skupno 400 ur (od tega 150 ur prakse). Rok za prijavo zapade že v prihodnjih dneh. Pojasnila in prijave: na sedežu SDZPI, tel. 81826, ali na sedežu SGZ v Rimski ulici 20.

OBVESTILA

ČLANI KMEČKE BANKE so vabljeni na izredni občni zbor v nedeljo, 11. t.m., ob 10. uri v Kulturnem domu v Gorici. Zaradi izredno pomembnih sklepov na dnevnem redu (dokapitalizacija, novi statut), ki bodo odločili ni za bodocnost banke in ki morajo biti nujno odobreni z dvotretjinsko večino, se toplo priporoča polnostevilna udeležba. Kdor se občnega zbora res ne more osebno udeležiti, lahko pooblasti drugega člana, da ga zastopa.

OBČINSKA UPRAVA V SOVODNJAH obvesča, da je v teku postopek za spremembo regulacijskega načrta. Občani, ki prosijo ali predlagajo spremembe, naj vloge predložijo najkasneje do 10. februarja.

SEKCIJA VZPI DOLJAMJE priredi 5. kongres sekcije, ki bo v osnovni soli v Jamljah danes s pricetkom ob 19. uri.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
ALLA SALUTE, Ul. Co-sulich 117, tel. 711315

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.00, Giovanna Battiston, vd. Padovan iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče; ob 10.25, Giuseppe Bottaz iz splosne bolnišnice v Gradisce; ob 10.30, Nerina Fanin, por. Venier iz splosne bolnišnice v Ločnik; ob 12.30 Giorgio Clansig iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče.

Kolektiv Kulturnega doma Gorica in člani druge Maja izrekajo občuteno sozaje Masi in svojem, ob izgubi drage none Pepce.

ŠTMAVER / PRVI OBČNI ZBOR DRUŠTVA ČARNIK

Novo ribiško društvo

Pred približno šestimi leti se je pri Prosvetno-sportnem društvu Nas prapor iz Pevme, Oslavja in Stmavra rodila sekcija, v katero so se vključili ljubitelji muharjenja. Gre za posebno tehniko ribolova, pri kateri lovimo ribe (predvsem salmonide) z umetnimi muhami, ki predstavljajo posnetke žuželk. Ta način ribolova spada med najzahtevnejše tovrstne dejavnosti in od ribiča zahteva, da naravi tudi daje, jo spoznava, vzljubi in spoustuje.

Po zacetnih letih so člani društva spoznali, da za tako obliko dejavnosti potrebujejo samostojno strukturo. Lansko jesen so ustanovili lastno muharsko društvo Carnik. Prvi redni občni zbor bodo imeli v nedeljo, 11. februarja, ob 11. uri na sedežu v nekdanji soli v Stmavru. Ime društva Carnik je ime slovenske muhe, stare že več kot 60 let in jim ga je predlagal predsednik Muhar-

ske sekcije Ribiske zveze Slovenije, dr. Tomo Korošec. Redni člani društva Carnik lahko postanejo sportni ribiči, ki jih zanima muharjenje, tudi mladinci, ki za to zaprosijo. Morajo pa obvladati slovenski jezik, ali vsaj biti sposobni se sporazumeti v slovenscini. Poleg sportno-ribiskega društva Vipava, predstavlja RD Carnik drugo slovensko organizirano skupino na področju ribolova na Goriskem, je pa hkrati prvo tovrstno društvo v širšem prostoru goriske pokrajine. Pri RD Vipava se namreč člani ukvarjajo predvsem z drugimi tehnikami ribolova, kot so vijachenje, beličarjenje, talni ribolov, idr. RD Carnik in njegovi člani so vključeni tudi v ribisko zvezo Slovenije. Glavna izhodišča za društvene dejavnosti so sledeča:

- Med ljubitelji trnkarjenja želi društvo širiti predvsem ribisko etiko.

- Člane želi seznaniti s plemenito tehniko muharjenja, ki dovoljuje, da ribi nudis čim več možnosti, da se osvobodijo trnke brez poškodb.

- Želi gojiti stike s sorodnimi ribiskimi organizacijami.

- Med glavne smernice si zastavlja izobraževanje in tehnično pripravo svojih članov, s posebno pozornostjo do mladincev.

- Pozorno želi spreminjati in spodbujati pobo-
bude, ki prispevajo k rasti stroke.

- Uvajati prireditve v zvezi s sportnim ribolovom, oz. z muharjenjem.

- Sodelovati želi pri pobudah za varstvo okolja in pri zatiranju divjega ribolova.

Ob vsem tem pa je na zadnje najpomembnejše, da imajo člani društva Carnik tudi ob rekreaciji možnost gojiti tiste vrednote, ki so za Slovence v Italiji življenjskega pomena.

SOVODNJE / ČELNO TRČENJE

Ranjene tri ženske

Nesreča na nevarnem ovinku pod vasjo

Tri ženske so bile ranjene, od teh ena hudo, v celnem trčenju včeraj popoldne med golfom in peugeotom 305 v Sovodnjah (na sliki - foto Bumbaca). Vozili sta trčili na nevarnem ovinku tik pred vasjo prihajajoč iz zagrajske smeri. Pri tem je bila najhujše ranjena 60-letna Rina Meden iz Gorice, Ul. brig. Sassari, ki si je zlomila stegnenico na desni nogi, levo zapestje in dobila druge poškodbe. Sprejeli so jo v ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 90 dneh. Samo nekaj udarcev in lažjih ran je dobila njena sestra, 57-letna Margherita Meden, ki se je peljala v istem avtomobilu, medtem ko se bo morala 20-letna Genny Furlan iz Zdravščin, ki se je peljala v drugem avtomobilu, zdraviti 30 dni v kirurškem oddelku zaradi zloma prsnice in udarce v hrbtenico.

gospodarstvo in finance

DAVKI / POLŽEVA BIROKRACIJA

Davkarija očitno še ni spoznala, da je čas zlato

Možnosti za varčevanje so

RIM - Davčni upravi bi zadostovalo porabiti milijardo 300 milijonov lir, pa bi prihranila 330 milijard, kolikor jih porabi za placilo slanih obresti na davčna povračila. O tem se bodo prepricali tudi člani parlamentarne komisije za finance v poslanski zbornici, ko bodo obiskali rimski center za storitve, kjer želijo sami preveriti položaj na področju vračanja davčnih kreditov.

Parlamentarci, ki so napovedali svoj obisk ob odobritvi zakona, ki določa nadaljnjih 8.700 milijard lir za davčna povračila v obliki državnih vrednotnic, želijo odkriti vzroke za zamujanje teg povračil. »Upamo, da pridejo kmalu,« pravi direktor rimskega centra, v katerem obdelajo največje število davčnih prijav dohodka. »Pokazal jim bom projekt, ki sem ga pripravil in poslal na finančno ministrstvo. Na njegovi osnovi bi davkarija prihranila, pravice državljanov pa bi bile spoštovane.«

Direktor Calciano je pripravil nacrt, po katerem naj bi vsak njegov uslužbenec pregledal na dan 46 davčnih prijav (zdaj jih 31), za kar bi bilo treba porabiti 1, 3 milijarde lir za placilo nadurnega dela. V zameno bi do konca junija vrnili za približno 1.500 milijard lir davčnih kreditov, ki se nanašajo na obrazce 760 (to so tisti, ki jih izpolnjujejo družbe), s čemer bi prihranili 330 milijard lir obresti.

Pa to se ni vse. S tem sistemom bi lahko dosegli tudi odkritje za okrog 340 milijard neplačanih davkov, ki bi jih lahko takoj zasegli na račun morebitnih kreditov. Za njihovo izterjanje vsekakor ne bi bile potrebne

davčne inspekcije. Nacrt, ki ga je pripravil direktor rimskega storitvenega centra bi omogočil obdelavo vseh prijav družb za leta 1990, 1991 in 1992. Davčni krediti izpred 1990. leta so bili namreč skoraj v celoti poravnani.

Največji problem pri vračanju davčnih kreditov je torej pomanjkanje osebja. Samo v Rimu jih manjka 230, saj jih dela 530 od predvidenih 760. Kljub temu pa bo odobritev zakona, ki zagotavlja nova sredstva za povračilo večjih davčnih kreditov do leta 1992, imela ugodne posledice tudi za davkoplacevalce, ki uporabljajo davčno prijavo 740 z nižjimi davčnimi krediti. »Glede na to, da bomo družbam plačali kredite z državnimi vrednotnicami,« pravi Calciano, »bo do konca letosnjega leta mogoče izplačati davčna povračila tudi odvisnim delavcem, kar je sicer avtomatizirano. Več časa pa bo potrebno za obrazce 740, ki so jih izpolnili samostojni delavci.«

Kaj pa za davčne prijave po letu 1992? Za leto 1993 so tako samostojni delavci kot podjetniki ze lahko uporabili davčni tekoči račun, s pomočjo katerega lahko morebitne kredite odštejejo od zneska, ki ga morajo plačati za davke. Za povračilo davčnih kreditov do vključno leta 1992 z državnimi vrednotnicami pa morajo interese vložiti prošnjo (do 31. decembra letos), saj jih v nasprotnem primeru čaka običajno dolg postopek. V tolažbo lahko dodamo, da se je dolgotega potopka v zadnjem času vendarle skrajsala in presla od povprečno več kot starih let na manj kot tri leta.

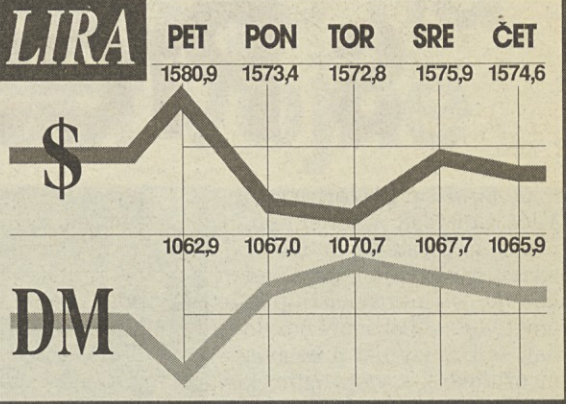
Tretja faza EU za Italijo ni »tabu«

RIM - Predsednik Fiata Gianni Agnelli je prepričan, da bi za spoštovanje maastrichtskih etap zadoštoval za leto 1997 finančni zakon v vrednosti do največ 50 tisoč milijard lir. To bi bila cena, ki bi jo bilo mogoče plačati, pa čeprav z nekoliko nejevolje. Sicer pa Agnelli noče niti slišati o možnosti, da se Italija ne bi napotila v Evropo, kajti cena za tako izbiro bi bila veliko višja kot v primeru prilagoditve maastrichtskim kriterijem.

Hitra odobritev finančnega zakona 1996, koncanje procesa obnove kolektivnih delovnih pogodb v skladu z zahtev po omejevanju inflacije in pospešitev privatizacij so glavne naloge, ki jih Italiji predpisuje predsednik Združenja za evropsko monetarno unijo Etienne Davignon, če hoče država v tretjo fazo Evropske unije. Predsednik Istanta Alberto Zuliani pa je prepričan, da se približevanje med državami EU počasi, vendar vztrajno nadaljuje.

Inflacijska stopnja letos pod 4,5 odst.

RIM - V letošnjem letu bi se morala inflacijska stopnja znižati pod raven 4, 5 odstotka, že marca pa je pričakovati, da bo padla na 5 odstotkov. Predvidevanje izhaja iz poročila o gibanju cen, ki ga je pripravila zveza trgovinskih zbornic Unioncamere in ki predvideva, da bo letosnja povprečna inflacijska stopnja nihala okrog 4, 3 odstotka, medtem ko se cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih ne bi smele povečati za več kot 3, 8 odstotka. Lani so cene rasle s 5, 4-odstotno stopnjo, kar pomeni, da ni bilo mogoče spoštovati programirane stopnje 4, 7 odstotka, ki jo je začrtala vlada maja lani. Znaki za bližnje umirjanje inflacije so v zadnjih mesecih vse bolj izraziti, kar potrjuje tudi zmanjšana rast cen pri proizvajalcih, ki pa se bodo morale zaradi vse ostrejšje tržne konkurence v prihodnje se bolj omejevati. To pa bo seveda blagodejno vplivalo na gibanje inflacije na področju široke porabe.

Na borzi prevladuje klima zaupanja

MILAN - Tudi včeraj je na denarnem trgu prevladovalo popolno mrtvilo. Dolar, ki se nahaja pri dokaj dobrem zdravju, vpliva na stabilnost mednarodnih trgov, medtem ko se je lira tudi včeraj nekoliko okrepila do marke. Precej živahno pa je bilo v zameno na milanskem delniškem trgu, kjer so posli zacveteli posebno v zadnjem delu sestanka. Vredni so bili 720 milijard lir, vsi indeksi pa so napredovali: MIB za 0, 75 odstotka (kar je 7, 3 odstotka več kot v začetku leta), Mibtel za 1, 57 odstotka in se tako spet vrnil nad raven 10.000, Mib-30 pa za 1, 56 odstotka.

NOVICE

V Vidmu odpri 31. sejem Agriest

VIDEM - Deželni odbornik za kmetijstvo Beppino Zoppoloto je včeraj na videmskem sejmišču v Torreanu di Martignacu odprl 31. sejem Agriest, eno največjih kmetijskih razstavnih prireditvev v severni Italiji. Letos se je udeležuje 250 razstavljalcev, ki predstavljajo več kot tisoč proizvajalcev. Po besedah predsednika videmske sejemске ustanove Maurizia Franza odpira Agriest letošnji sejemski koledar, ki ga bodo obogatile nove manifestacije. Franz je opozoril tudi na pomen primarnega sektorja v Furlaniji - Julijski krajini in njegov prispevek k ustvarjanju bruto domačega proizvoda, sejem Agriest pa s svojo promocijsko in komercialno vlogo pomaga pri razvoju kmetijskega sektorja. Odbornik Zoppoloto pa je opozoril, da kmetijstvo potrebuje nov deželni nadpir, reformo agrarnega kredita in komercialno širitev na nove trge. Prav zato bodo morale v tej reformi aktivno sodelovati tudi banke, je dejal Zoppoloto.

Agriest, ki bo na ogled do 12. februarja, si bo ogledalo tudi več kot dva tisoč avstrijskih operaterjev, v sejemskem programu pa je tudi več posvetovanj in srečanj med operaterji.

Srečanje o zaprtju obrata Stefanel v San Vitu

PORDENON - O položaju, ki je nastal po odločitvi družbe Stefanel, da zapre tekstilni obrat v San Vitu al Tagliamentu in vso svojo proizvodnjo koncentriral v Venetu, je včeraj deželni odbornik za industrijo Gianfranco Moretton razpravljal z župani tamkajšnjih občin. Dogovorili so se za usklajen nastop vseh institucionalnih predstavnikov, sindikatov in delavcev, oblasti pa bodo medtem podprle vse sindikalne akcije prizadetih delavcev. Na srečanju je prišla do izraza tudi ostra kritika metode, ki jo je uporabilo podjetje Stefanel, ko je preprosto oznanilo svoj sklep o zaprtju obrata brez vsakršne utemeljitve ali predloga o usodi zaposlenih.

PODJETJA / »ANAGRAFSKA REVOLUCIJA«

V Trstu prvi informatiziran register podjetij

Projekt je Unioncamere zaupala prav tržaški zbornici

TRST - Tržaška Trgovinska zbornica bo prva v Italiji uvedla register podjetij z informatiziranim sistemom arhiviranja dokumentov pravne veljave. Konzorcij italijanskih trgovinskih zbornic za informatiko Infocamere je namreč prav tukajšnji zbornici poveril realizacijo projekta pilota za informatizirano arhiviranje dokumentov na optične diskete. Novost so včeraj na tiskovni konferenci predstavili predsednik tržaske zbornice Adalberto Donaggio, predsednik pristojne sekcije tržskega sodišča Alberto Chiozzi in generalni tajnik Trgovinske zbornice Archangelo Flaminio.

Anagraf družb in vseh ekonomskih dejavnosti čaka torej prava revolucija, je dejal Donaggio, saj bo od 19. februarja začel delovati nov register podjetij, ki bo nadomestil tako dosedanja register družb na sodišcih kot registre tvrdk pri trgovinskih zbornicah. Gre za eno največjih inovacij, ki jih je vnesel zakon o reformi trgovinskih zbornic (st. 580/1993) in s katero je odpravil več kot 50 let trajajoče »časasno« stanje na tem področju. Toda ne gre samo za prenos sedeža in pristojnosti od sodišča na trgovinsko zbornico, ampak tudi za vsebinsko spremembo oziroma izpopolnitev registrskega sistema. V

nov register bodo namreč vpisani praktično vsi ekonomski operaterji ne glede na njihovo pravno obliko ali področje dejavnosti. To pomeni, da bodo v njem poleg družb, ekonomskih ustanov in trgovskih podjetij tudi kmetijska podjetja, neposredni obdelovalci, mali podjetniki, obrtniki in vsi tisti, ki opravljajo katero od gospodarskih dejavnosti brez podjetniške oblike in brez zaščite poklicne zbornice. Za vpis novih družb in individualnih podjetij v register bo torej odslej skrbela Trgovinska zbornica, ki bo vodila tudi arhiv REA (zbirko ekonomskih in administrativnih vesti), izdajala vse dokumente, ki se nanašajo na register in arhiv, ter izvajala tudi zigo-sanje in oštevilčenje družbenih knjig. Sodišče pa bo v teku leta postopno preselilo na zbornico tudi ves arhiv registra družb, tako da nastal enoten anagraf podjetij z izključno pristojnostjo za vso pokrajino.

Za sedež novega informatiziranega anagrafa podjetij je zbornica izbrala prostore, ki jih trenutno zaseda borza. Iz Trsta bo torej v teh dneh stekel proces, ki bi moral po predvidevanjih do 26. januarja prihodnje leto zajeti vso državo. Ali se bo to res zgodilo - in dvom je najbrž več kot upravičen - pa bo pokazal čas.

KMEČKA BANKA - GORICA

8. FEBRUAR 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1561,00	1591,00
nemška marka	1057,00	1075,00
francoski frank	305,00	315,00
holandski gulden	935,00	960,00
belgijski frank	50,90	52,70
funt šterling	2377,00	2457,00
irski šterling	2446,00	2541,00
danska krona	271,00	281,00
grška drahma	6,30	6,90
kanadski dolar	1135,00	1170,00
švicarski frank	1286,00	1311,00
avstrijski šilling	148,80	153,30
slovenski tolar	11,40	11,90

MILANSKI DEVIZNI TRG

8. FEBRUAR 1996	v LIRAH		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	—	1574,640	—
ECU	—	1956,960	—
nemška marka	—	1065,890	—
francoski frank	—	310,210	—
funt šterling	—	2419,120	—
holandski gulden	—	951,900	—
belgijski frank	—	51,849	—
španska pezeta	—	12,654	—
danska krona	—	275,290	—
irski funt	—	2487,140	—
grška drahma	—	6,449	—
portugalski escudo	—	10,260	—
kanadski dolar	—	1152,990	—
japonski jen	—	14,766	—
švicarski frank	—	1306,100	—
avstrijski šilling	—	151,580	—
norveška krona	—	244,280	—
švedska krona	—	223,960	—
finška marka	—	342,240	—
avstralski dolar	—	1194,360	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

2. FEBRUAR 1995	v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4848	1.4888	1.4928
funt šterling	2.2532	2.2602	2.2672
irski funt	2.325	2.332	2.339
kanadski dolar	1.0792	1.0832	1.0872
nizozemski gulden	89.182	89.282	89.402
švicarski frank	121.88	121.88	122.08
belgijski frank	4.8543	4.8643	4.8743
francoski frank	29.057	29.117	29.177
danska krona	25.701	25.851	25.911
norveška krona	22.842	22.902	22.962
švedska krona	21.3	21.36	21.42
italijanski lira	0.9381	0.9421	0.9461
avstrijski šilling	14.201	14.221	14.241
španska peseta	1.1845	1.1885	1.1925
portugalski escudo	0.9619	0.9649	0.9679
japonski jen	1.3957	1.3972	1.3987
finška marka	32.543	32.623	32.703

8. FEBRUAR 1996	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1553,00	1601,00
nemška marka	1051,00	1083,00
francoski frank	305,00	315,00
holandski gulden	937,00	965,00
belgijski frank	50,70	52,80
funt šterling	2384,00	2456,00
irski šterling	2451,00	2526,00
danska krona	271,00	279,00
grška drahma	6,30	6,70
kanadski dolar	1136,00	1171,00
japonski jen	14,40	15,00
švicarski frank	1281,00	1320,00
avstrijski šilling	149,00	153,50
norveška krona	240,00	248,00
švedska krona	222,00	228,00
portugalski escudo	10,10	10,50
španska pezeta	12,40	13,00
avstralski dolar	1172,00	1208,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	11,30	11,90
hrvaška kuna	265,00	290,00

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mihovca
tel. +39/40/63311 Agencija Rogan: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/631131

PRED DANAŠNJIM GOSTOVANJEM MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA Z IZTROHNJENIM SRCEM

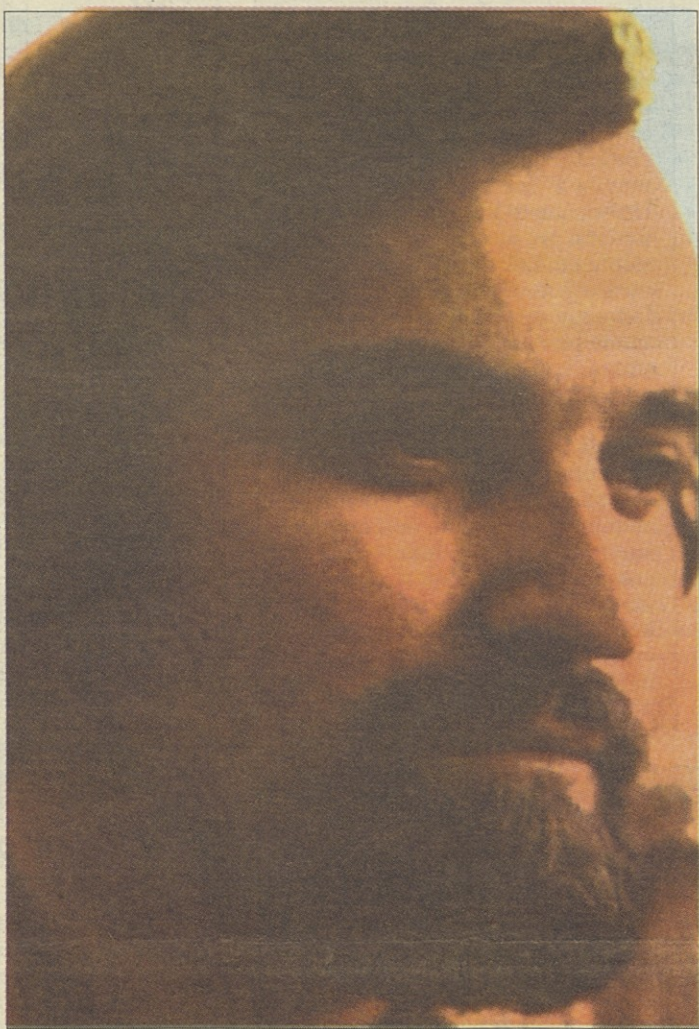
Flisarjevo soočenje s Prešernom človekom

O Evaldu Flisarju (roj. 1945), nadvse plodnem slovenskem pisatelju in dramatičniku (in sedanjem predsedniku Društva slovenskih pisateljev), bi že nekam težko dodali se kak izvirni priznavalnici pridevnik k vrsti tistih, ki so jih o njem že zapisala - ob izjemni uspešnici Carovnikov vajenec (1986) in nič manj uspešnih potopisih in dramah v 90. letih (Kaj pa Leonardo, Jutri bo lepše, Tristan in Izolda, Stric iz Amerike) - kritiska in publicistična pereša na Slovenskem. Pisatelj je za nas še posebej zanimiv, ker je dvojezičen (piše in objavlja tudi v angleščini, njegove drame igrajo tudi na tujem) in ker je vnesel v slovensko literaturo izkusnjo duhovnosti, v kateri je zasidral tudi svoje dobro grajene drame. Končno: nič ideologije, nič politike! Flisar piše velike in močne zgodbe in drame o človeku našega časa. V Trstu bo danes gostovalo Mestno gledališče ljubljansko z njegovo dramo Iztrohnjeno srce, ki so jo v Ljubljani krstno uprizorili oktobra lani. Delo je v Sloveniji dvignilo precej prahu in doživelo različne razčlenitve, tudi zelo laskeve ocene.

Knjižna izdaja vaše »drame o gosjem peresu« vsebuje poleg razčlenitve Tee Stoka tudi vaš esej »Drama o Prešernu? Nemogoče!«, v katerem navajate misel, da je Prešeren na Slovenskem tabu tema. Ali je res? Navsezadnje se literarna zgodovina še danes ukvarja z njim.

Price smo nenavadnemu paradoksu: Prešeren je tabu tema ravno zato, ker so si ga rezervirale preteževilne skupine, od strokovnih, literarno zgodovinskih, do »ljubiteljev slovenske besede«, pa do mitomanov, ki so pripravljeni braniti njegovo nedotakljivost s fasistično aroganco. Drugim narodom so ustvarili skupinsko zavest vojskovodje, kralji, osvajalci, Slovenci smo morali v ta namen uporabiti (in s tem do neke mere zlorabiti) pesnika. Zdaj je Prešeren tako zelo »naš«, da ni skoraj nikogar, ki v tem občutku lastništva ne bi videl pravice, da o Prešernu izreka mnenja in ga brani pred domnevnimi napadi na njegovo čast. Avtor, ki bi rad to »narodno svetinjo« prikazal predvsem kot človeka z vsemi njegovimi hibami in protislovji, tvega, da se mu bo na glavo vsula ploha očitkov, ki nimajo nikakršne zveze s tem, kako je opravil nalogo, ampak so izraz nezadovoljstva, ker je prikazal Prešerna drugače, kot si ga je ta ali oni predstavljali. Lahko bi napisal tišč različnih verzij, pa ne bi izpolnil pričakovanj polovice Slovencev, kaj sele vseh.

Ze na začetku sem vedel, da zaradi vraščenosti glavnega lika v naše psihično tkivo ne bom mogel napisati avtohtonega dramskega dela in da bom v osnovi ustvarjal predvsem literarno dramski portret. Vedel sem tudi, da ga bo večina ljudi kot portret tudi ocenjevala in da bodo ocene toliko manj ugodne, kolikor bolj bo portret oddaljen od njihove lastne predstave. Ze

sama izbira Prešerna za glavni lik me je vklesčila med tialo in nakovalo, kajti nekateri vedo o njem premalo, drugi pa vse. Za prve bi moral napisati drugačno dramo kot za druge, z drugačno mero in izborom informacij o likih in njihovem času. Izbral sem srednjo pot, a tudi to so mi nekateri očitali.

Zakaj sem se, glede na vse povedano, vendarle odločil, da se lotim projekta? Rečeno mi je bilo, da sta ga pred mano, zavedajoč se pasti in verjetnega izida, odklonila že Jančar in Jovanovič. Mislim, da je na koncu, po vseh odločitvah proti, prevladala moja donkihotska trma.

V svojem eseju govorite o identifikacijskih stičnih točkah s Prešernom človekom in med drugim pravite, da je tako za vas kot zanj značilna razpetost med platonsko in čutno erotiko. To se mi zdi pri takšnem svetovljanu in tako izobraženem človeku, kot ste vi, nadvse čudno. Ali moramo res v nedogled poslušati in brati, tudi doživljati v medsebojnih odnosih, da je vse telesno, čutno nekaj grdega, negativnega? Ali nismo lepi tudi kot nagona bitja? In ali se vam ne zdi, da je Prešernov problem nekoliko anahronističen, medtem ko je Ana Jelovškova žrtev svojih in družbenih ter Prešernovih predsodkov?

Razpetost med platonsko in čutno erotiko ne pomeni, da je druga v primerjavi s prvo nekaj grdega. Obe sta lepi ali grdi glede na kontekst in občutke udeležencev odnosa. Tudi kot nagona bitja smo lahko lepi, kakor smo lahko pokvarjeni ter zlagani v duhovni ljubezni, celo do Boga. Toda spolni nagon nas nenehno poriva na rob skusnjav: da hlepimo po necem, kar nam ne pripada; da si tisto, kar sicer smemo uživati, lastimo, čeprav ni naše; da

lazemo, varamo, povzročamo trpljenje; da se brezplodno sopirimo, ker bi radi naredili vtis na nasprotni spol. V strahu pred temi nevarnostmi, v poskusu, da se jim izognemo, se v nas krepi želja po manj nevarni ljubezni, po zaupanju, oboževanju, prijateljstvu; po ljubezni, ki daje in nicesar ne jemlje, pa naj bo to ljubezen do ženske, moškega, prijatelja, otroka, Boga. V sebi nosimo dve vrsti ljubezni, ki sta le redko usklajeni, ponavadi nismo od ene do druge, se rešujemo iz ene v drugo. Prešeren je znal to razpetost, romantično ljubezen do Julije na eni strani in čutno ljubezen do Ane, matere svojih otrok, na drugi, sprememni v ogenj, iz katerega je klila njegova poezija. Da konflikta ni mogel ali hotel razrešiti, je bilo sicer pogubno za njegov duševni mir in je botrovalo marsikateri napačni odločitvi, toda poezija nikoli ne raste iz spocite in site in zadovoljne duše, kar je Prešeren vedel. »Stanu se svojega spomni, trpi brez miru.«

Prešernovo hrepenenje po Absolutnem in njegov odnos do katoliške Cerkve ste v svoji igri postavili v nevarno bližino njegovega erotičnega problema. Zakaj, in kako?

»Nevarno« zgolj s stalisca krščanske dogme, ki pripisuje vsem oblikam erotike hudicev izvor. Drugače pa so nam psihologi že zdavnaj dokazali, da sta erotična in religiozna ekstaza le dve plati iste medalje, sle po spoju z ljubljanim bitjem. Da Prešeren, genialen pesnik in globoko duhoven človek, ne bi v svojem bistvu hrepenel po Absolutnem, po doumetju resnice o skrivnosti kozmosa in življenja, se mi enostavno ne zdi mogoče.

Ponavljam, kar sem zapisal v svojem eseju: takšno enostransko dioptrijo nam je vsi-

lila psihološko neinformirana, marksistično sociološka in literarno pozitivistična sola razmišljanja. Prešeren je vse življenje iskal Boga, na to bi morali pomisliti že zato, ker se mu je tako na ves glas odrekal. Pot do Boga mu je zapirala krščanska Cerkev, ki si je Boga tako samoumevno lastila in v kateri je videl utelešenje vsega tistega, kar se mu je kot pesniku in človeku najbolj upiralo. Zato je iskal božjo bližino po vzporedni, svojemu stanu primernejši poti: skozi romantično ljubezen do idealizirane ženske, skozi projekcijo idealnih, božanskih lastnosti na nasprotni spol, ki je daleč od človeške ljubezni, saj le ta nujno vključuje tudi prijateljstvo.

Romantična ljubezen je vse od trubadurskih časov nadomestilo za versko ekstazo, iskanje božanskosti, ognja z nebes, in hkrati kanal, po katerem se, kot pravi psiholog Johnson, strašna sila božje navzočnosti pretaka v vsakdanje človeško življenje. Sele pred smrtjo si Prešeren upa priznati, da bi svojo temeljno razdvojenost lahko zacelil le v Bogu.

Prešerna ste prikazali kot človeka, ki ve preveč, da bi bil preprost, ne ve pa dovolj, da bi bil cel. Zapisali ste, da je »njegova tragičnost v tem, da si je moral in znal celiti svoje rane samo s poezijo, uvid pa je vedno dosegel prepozno«.

Romantična ljubezen je bila zmotna pot v božjo bližino, transmutacija te ljubezni v poezijo pa je bila uresničenje te bližine. Prepričan sem, in v drami to prikazujem, da je pred smrtjo spregledal: se pravi, dal je prava imena strašnim silam, ki so gospo-

darile z njegovim življenjem. Pravzaprav si je, zavedno ali ne, odresitev izpisal že v Krstu pri Savici, v katerem je ljubezen do Bogomile prelevila Crtomira iz vojsčaka v svečenika; v enem od končnih prizorov drame se Nanika in Julija Prešerna v predsmrtnih prividih prikazeta z roki v roki kot Bogomila. Ta prizor, za moje videnje drame ključnega pomena, so uprizoritelji zal izpustili.

Vašo dramo odlikuje poleg iznajdljivosti (med znane osebe iz Prešernovega življenja ste postavili nepozaben in večpomenski lik Gosjeperca) tudi zelo fina ironija. Tudi sam jezik, pogosto sposojen pri Prešernu, večkrat deluje v dramski situaciji bolj posmehljivo. Kaj je za vas smešno?

Smešnosti je več vrst, od preproste kmečke dovornosti do situacijske nerodnosti, pa do verbalne duhovitosti in, kot ste rekli, ironije, povezane s subtilnimi niansami jezika in skupne kulture. Duhovitost v mojih tekstih je praviloma verbalna in vsebuje prvine sarkazma ter ironije, tu se mi pač pozna vpliv Anglije, kjer sem preživel sedemnajst let. Predvsem pa je, kot sem to že povedal drugje, smešnost zame vedno povezana z bolečino, z izgubo: dostojanstva, velikih in malih iluzij, razuma, objektivne distance do samega sebe in podobno. Zato je mogoče vse moje drame opredeliti kot tragikomedije, in takšna je, čeprav v bistvu zalostinka, tudi drama o Prešernu. Prešeren je bil na svoj zagrenjen način izjemno duhovit človek, in to velja tudi za njegove prijatelje, predvsem za Andreja Smoleta.

Kako ste zadovoljni s pred-

stavo? Ali so uprizoritelji, kot ste želeli, res interpretirali like kot dramske, ne pa kot zgodovinske osebe?

S predstavo sem, kar se pri meni redko zgodi, v glavnem zadovoljen, čeprav bi seveda imel par pomislekov, pretežno drobnih pripomb o, recimo, glasbi in podobno. Na splošno pa lahko rečem, da sva se z Zvonetom Sedlbauerjem skozi besede, ki sem jih jaz napisal in on postavil na oder, ujela mnogo bolj, kot je to pri takšnih rečeh običajno. Imel je, skratka, posluš za moje avtorske posebnosti. Predvsem pa mi je naredil uslugo z izbiro igralcev, od katerih so vsi zelo dobri, nekateri pa naravno-st fenomenalni, se posebej glede na zgodovinsko obremenjenost vlog, ki jih seveda niso mogli interpretirati tako svobodno, kot bi lahko izmisljene, ciste dramske like.

Kakšni so bili odzivi na vašo dramo pri kritiki, pri literarnih zgodovinarjih, občinstvu, prijateljih?

Mislim, da so se nekateri kritiki, kar zadeva to mojo dramo, precej zmotili, od tistih, ki so mi očitali, da sem Prešerna pahnili s piedestala in ga porinili v blato, do tistih, resnejših, ki se niso mogli sprijazniti z biografsko, epizodno, shakespearejansko strukturo drame in so od mene zahtevali, skoraj kot da je to edina veljavna oblika, zaprto, tektonsko, ibsenovsko dramo karakternega konflikta, do onih, manj resnih, ki so pričakovali, da bom v drami prikazal nekakšno novo, literarno zgodovinska dejstva o Prešernovem življenju. Obcutek imam, da sem s to dramo na neki način segel do slovenske narodne podzaveti, da sem na neki način, kot cutijo nekateri, čeprav tega ne priznajo, oskrnil Oceta, in da se to pač ne dela.

Edini kritik, ki se je drame o Prešernu lotil posteno, z vsem svojim znanjem, zavedajoč se problemov, ki so nujno povezani s takšnim tekstom, je Lojze Smasek, ki je v »Večeru« poleg argumentirane hvale navedel tudi najpomembnejšo misel: da je Iztrohnjeno srce igra, »ki ne idealizira pesnika, ampak oblikuje človeka z vsemi njegovimi napakami, slabostmi ter tudi lepotami, dragocenostmi, ki je bil lahko tudi velik pesnik, in pesnika, ki je vedno ostal človek«.

Zdi se mi, da je tisto, kar moti druge, nekaj zelo preprostega: ne morejo prenesti soočenja s Prešernom človekom. Isto bi lahko rekel za publiko: eni sprejemajo Prešernovo krhko, protislovno podobo z nekakšnim olajšanjem, hvaležno, kot da so dobili odvezo, drugi pa so ogorčeni, ali pa enostavno ne zmorejo preskoka v vero, da se Prešeren lahko sprehaja po odru pred njimi. Najbolj hvalezni gledalci so študentje in dijaki: za njih je pravo olajšanje spoznati pesnika kot meso in kri. Morda zato, ker se vedo ali vsaj slutijo, da velika poezija ne raste iz pokončne drže, ampak iz kaosa in majhnosti življenja.

Hvala lepa za odgovore.

Ivanka Hergold

Evald Flisar

Iztrohnjeno srce

Drama o gosjem peresu

KONCERT GLASBENE MATICE

Prepričljiva izvedba dua Šiškovič-Arciulli

Busonijeve Bagatelle predstavila v vedrem zanosu

Na petem večeru letošnje koncertne sezone Glasbene matice sta v trzaskem Kulturnem domu nastopila violinist Crtomir Šiškovič in pianist Emanuele Arciulli z zanimivim sporedom že zaradi tega, ker sta vanj uvrstila dela, ki se ne pojavljajo čisto na koncertnem odru: mimo Kogojeva Preludija, Portreta in Andante smo spoznali se Busonijevo Sonato op. 36a st. 2 v e-molu in njegove stiri Bagatelle op. 28.

Vsekakor je umetniško najizpovednejša Sonata, v kateri je izrazno razbohotnejši klavirski part. Pri tem smo se srečali z izvrstnim pianistom in umetnikom, ki je s prefinjenim

muzikalnim občutjem izoblikoval svoj povedno napet delež. Vendar se je smiselno zlival v skupno muziciranje z violinskim partnerjem. V medsebojni skladnosti in prepričljivem vedrem zanosu sta predstavila Bagatelle.

Kogojeva dela so bila zelo dobro nastudirana in po svoji umetniški danosti dojeta. V interpretiranju so se odrazali poglobljenost zajemanja, iskrenost doživljanja in neposreden intimen odziv, zlasti pri Andante. Pripomniti moram se, da je Jakob Jez, dober poznavalec Kogojeve glasbe oziroma njegove ustvarjalnosti, izvrstno in domiselno dopolnil njegov ne popolnoma do-

rečeni »Portret«, ki je s tem dobil svojo dokončnost in polnost izraza.

Ceprav se je nekaterim spored zdel premalo zanimiv, celo monoton, je do-

bra izvedba interpretativno prepričljivih izvajalcev pritegnila poslušalce, ki so celo izzvali ob koncu se dodatek.

Ivan Silic

Beethovnova misel s fantazijo

Med publiko, ki polni nase koncertne dvorane, marsikdo nestrpnost pričakuje, da se bo nastopajočemu zgodilo kaj nepricakovanega. Celistu lahko očala zdrisje z nosu, violinistu morda poci struna, pianist bi se bil lahko spotaknil ob stol. Nasim »ljubiteljem« nepricakovane se je v ponedeljek, 5. februarja končno potesilo poželenje: za trzasko koncertno društvo je v gledaliscu Rossetti nastopil Il Trio di Milano, na drugem večeru z Beethovnovimi klavirskimi trii. Tokrat je nepricakovanega dogodka bila delezna violinistka Marjana Sirbu.

Večkrat se tudi nam zgodi, ko beremo roman, da se začne zaradi vezave ena stran »neubogljivo« dvigati, da jo moramo stalno krotiti s prsti, če že ne držimo knjige v rokah. Komicno pa je, če se to dogaja glasbeniku na koncertu, da si mora pomagati med pavzami - tako je bilo v prvi skladbi večera, Beethovnovemu prvemu klavirskemu triu op. 1. Zrtev usode pa je bila omenjena violinistka Marjana Sirbu.

Sicer je Trio di Milano začel z globoko ubranostjo in obetala se

je izvrstna izvedba. Začetna nepazljivost publike je postopoma onemela. Komorna skupina je v osrednjem Adagio cantabile razkazala kako globoko prevzame Beethovnova glasba, in kljub temu, da je Trio v es-duru mladostna skladba. Pravijo, da je Haydn slišal to umetnino in ostal presenečen, saj si Beethoven upa že samosvojih izraznih prijemov. Med najbolj virtuosnimi pasazami zadnjega stavka pa je violinistki ponagajala stran partiture, in koncentracija je bila takoj mimo - z intonacijo vred. Nasim ljubiteljem nepricakovane se je torej zadovoljivo dvignil srčni utrip.

Marjana Sirbu si je opomogla komaj v naslednjih variacijah na Müllerjevo temo op. 121/A. Naj Ballolova periodizacija ne zavaja, skladba je delo iz Beethovnevega srednjega obdobja, in začetni Adagio Assai v G-molu to potrjuje, kljub ležernosti sledečih desetih variacij v G-duru.

Trio di Milano smo tokrat poslušali drugič in potrdimo lahko svoje sugestije iz prvega večera. Duša ansambla je pianist Bruno Canino. Slednji oblikuje Be-

ethovnovno misel z največjo fantazijo, sledi mu celist Rocco Filippini, medtem ko predstavlja violinistka temperametno noto skupine. Pravzaprav je Filippini idealen most med violino in klavirjem: glasbeniki se tako dopolnjujejo od galantnosti in magije klavirja prek cela do neizprososti violine, ki se v spevnih frazah prej umiri kakor razneži.

Trio pa prepričuje predvsem po oblikovanju glasbene misli, kar je bilo na dlani v zaključnem triu v B-duru op. 97, denimo v Pizzicato prehodu začetnega allegro moderato ali varljivo galantnem začetku osrednjega Scherza, kjer nas potem Beethovnov kontrastne barve Trio di Milano podaja večkrat s črno-belo tehniko, kjer je pri godalih lepota tona upravičeno zapostavljena efektu.

Tudi tokrat je komorna igra te skupine predstavila predvsem konceptualnost svojega branja Beethovnih umetnin. Pričakujemo jo na zaključnem večeru 1. aprila.

C.R.

EVRIPIDOVE TROJANKE V ROSSETTIJU

Plameni Troje opozarjajo na krutost vojne

V izredno zgostenem, skoraj natrpanem sporedu teh dni je Dezelno stalno gledališče prejšnji teden predstavilo v Rossettijevi dvorani pretresljivo Evripidovo tragedijo Trojanke v učinkoviti postavitvi skupine Teatro del Carretto.

Evripides je zadnji od treh velikih tragedov grške antike; njegova dela se od Ajshilovih in Sofoklejevih razlikujejo zlasti po realistično prikazanih in psihološko poglobljenih značajih njegovih junakov in zlasti junakinj ter zaradi naklonjenosti do porazencev, kot v Trojanakah, sklepnem delu niza treh tragedij, s katerimi se je predstavil na dramskem tekmovanju v Dionizovem gledališču v Atenah leta 415 pred našim stetjem. Prvi dve, Aleksandros in Palamedes, se nista ohranili, vemo vsekakor, da se je pri pisanju avtor naslanjal na homerska in posthomerska pripovedovanja o trojanski vojni. Isto velja tudi za tragedijo Hekaba (Hekuba), ki so jo uprizorili že leta 242 pred našim stetjem in v kateri nastopa ista glavna oseba, trojanska kraljica in Priamova žena.

Tragedija Trojanke je niz tozb trojanskih žensk, ki cakajo, da jih po porazu njihovega rojstnega mesta grski zavojevalci odpeljejo v suženjstvo. Na nesrečno Hekabo, kraljico nekoč mogočnega mesta, ki objokuje ubitega moza in sinove, pada udarec za udarcem; hčer Poliksena zrtvujejo na Ahilovem grobu, deviska hči Kasandra je namenjena za zeno kralju Agamemnonu, snaha Andromaha, žena junaskega Hektorja, je namenjena Ahilovemu sinu Neoptolemu, medtem ko mora vnuček Astianakses umreti, ker se zmagovalci

bojijo, da bo nekoc obnovil velicino Troje. Ko Hekaba pokoplje iznakaženo trupelce, zmagovalci zazgejo mesto.

Režiserka Maria Grazia Cipriani, ki je s scenografom Grazianom Gregorijem pobudnica leta 1983 nastale skupine Teatro del Carretto, je tragedijo

in bolecino zasuznjenih Trojanek osredotocila le tri osebe: Hekubo, ki pred obzidjem Iliona objokuje usodo mesta in usodo ujetnic, ki jih bodo odgnali v suženjstvo; Kasandro, ki v menadski blaznosti slavi vsiljeno poroko in napove nesreče, ki se zgrinjajo pred zmagovalci - Odisejevo desetletno tavanje in Agamemnov umor ter lastno smrt; in Andromaho. Grske zavojevalce predstavljata le dva nema moška, ki sta v popolni molčečnosti se bolj kruta.

Bledi obrazi in bele obleke treh žensk in rdeči madeži krvi izstopajo v temnosivi sceni Graziana Gregorija, katere visoki zid se razpre le, da v jarki luči prikaže tragične prizore iz prihodnosti in zarenje gore Troje. V predstavi je jasno občutena Evripidova obtožba vojne in krutosti zmagovalcev. Interpretacija treh nastopajocih igralk Monice Bucciantini, Elene Fannucci in Marine Remi je povsem prepričljiva in naravnost pozrtvovalna; učinkovita je tudi nema prisotnost Uga Giulia Lurini in Simona Olivija. K sugestivnemu učinku pomembno prispevajo glasbena kulisa Huberta Westkemperja in luči Giannija Pollinija.

(bov)

V GORICI PREDSTAVITEV KNJIGE ZAZNAVE IN ODTENKI

Doživetja, vtisi in spoznanja Alda Rupla

»Ko resnično pričakujemo, je minuta desetletje, ko docakamo resnico, je desetletje minuta.« To je moto knjižice Alda Rupla Zaznave in odtenki, ki so jo očitno predstavili v petek zvečer v prostorih Glasbene matice v Gorici. Rudi Pavšic je v imenu ZSKD pozdravil stevilno in pozorno občinstvo ter poudaril, da spada izdaja knjižice v prizadevanja, da bi obogatili izdajo publikacij, ki pričajo o goriski stvarnosti. Pri izdaji je sodelovala tudi komisija za kulturo pri SKGZ. Za uvod v literarni večer so poskrbele gojenke Glasbene matice. Gojenke Maja Kragelj, Neva Klanjscek in Martina Udrh so na klavirju izvedle skladbe Debussyja, Chopina in Beethovna.

O avtorju in vsebini knjižice je spregovoril Marko Kravos. Predstavil nam je avtorja, ki sicer ni Gorican po rodu in ki je

svoja otroška leta preživel, kot sam pravi, v predmestju, in sicer pri Sv. Ivanu v Trstu. Morda zaradi notranjega nemira se ni posvetil samo eni dejavnosti. Bil je in je vsestransko prisoten v družbenem dogajanju na področju telesne kulture in psihomotorike, politike, kulture in publicistike.

Po mnenju Marka Kravosa je delo zelo intimna izpoved, ki se napaja pri osebni izkušnji; avtor izraza prostor in čas, v katerem živi. Stilistična posebnost je v tem, da se vsak stavek začneja s Ko... in sicer s časovnim veznikom, ki v bralcu ustvarja napetost; slednja pa ga vodi od prve do zadnje strani. Druga posebnost je v tem, da avtor ne piše vedno v prvi osebi, ampak v različnih govornih položajih.

Vsebinska je porazdeljena na šest tematskih sklopov z naslovi Narava, Telo, Čustvenost,

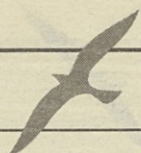
Družba, Prizadetost, Minevanje. Beseda je nato presla avtorju, ki se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k oblikovanju in izdaji tega dela. Spremno besedo je napisala Nadja Marincić, risbe je prispeval Silvan Bevcar, lektoriral je Marjan Strancar, za opremo je poskrbel Daniel Jarc.

Rupel je povedal, da je dobil vzvod za opisovanje svojih intimnih občutkov med branjem podobnega osebno-izpovednega dela goriskega pesnika Alberta Princisa. V nekaj dneh je tako zapisal večji del vtisov, celotno delo pa je nastalo v par mesecih. Pri tem je poudaril, da so se spoznanja oz. zaznave

oz. odtenki oblikovali v času, lahko rečemo skozi celo življenje; ravno v tem trenutku pa je avtor začutil potrebo po tem, da jih napiše, saj se mu je odprla zapornica, oz. jez in je vse, kar se je nabralo v teku let, izrazil s pisano besedo. Po avtorjevem mnenju je tako odpiranje za slehernega človeka potrebno, saj to pomeni, da so se stvari v sebi le razčistile in lahko z njimi obracunamo.

Prijeten večer, v teku katerega smo odkrili se eno plast avtorjeve osebnosti, ki smo jo do sedaj lahko le slutili, je Marko Kravos zaključil s spodbudo vsem prisotnim, da bi čimbolj intenzivno doživljali svoje življenje in se naučili oblikovati pojme o tem, kar doživljajo. Saj je ubesedovanje doživetij in pojmov pomembno zato, da postanejo izkušnje del osebe v njeni celoti in sicer telesa in duha.

Vlasta Jarc

NOVICE

Tudman naj bi Radoša potrdil za zagrebskega župana

ZAGREB - Hrvaska javnost je prek londonskega BBC izvedela, da sta vlada Zlatka Mateše in predsednik Franjo Tudman za zagrebskega župana potrdila predlaganega liberalca Joza Radoša. To je BBC v pogovoru zaupal podpredsednik hrvaske vlade Borislav Skergo. Rados je izjavil, da se ne ve, ali bo Tudman sprejel njegovo kandidaturo. Poudaril je, da je vse odvisno od spleta zunanjih in notranjih okoliščin. Ker je javnost za stališče hrvaske vlade izvedela po tej nenavadni poti, uradnega obvestila pa mediji se niso prejeli, je mogoče sklepati, da se Tudman in njegova stranka glede Radoša se nista dokončno odločila. (G. G.)

Litvanski parlament odstavil premiera Slezevičiusa

VILNA (Reuter) - Litvanski parlament je včeraj izglasoval odstavitev premiera Adolfasa Slezevičiusa (na sliki: telefoto Reuter), ki je tako postal najnovejša in hkrati navidejša žrtev že dva meseca trajajoče bančne krize. Poslanci so z veliko večino podprli odlok predsednika republike Algirdasa Brazauskasa, s katerim je ta že pred dnevi odstavil ministrskega predsednika. Brazauskas je bil nezadovoljen zlasti s tem, kako se je Slezevičiusova vlada lotila reševanja bančne krize, ki je izbruhnila po tem, ko sta decembra - iz se ne povsem pojasnjenih razlogov - propadli največji litvanski banki Innovation Bank in Litimpeks. Kaplja čez rob je bilo odkritje, da je (zdaj že nekdanji) premier le dva dni pred zaprtjem ene od omenjenih bank dvignil vse prihranke s svojega računa. Kljub temu je Slezevičius vse do zadnjega zavračal možnost, da »prostoovoljno« odide s položaja. Za zdaj se ni znano, koga bo vladajoča Demokratska delavska stranka imenovala za novega mandatarja.

Yilmaz vodstvo nove turške vlade zahteva zase

ANKARA (dpa) - Mesut Yilmaz, vodja turške nacionalno-liberalne domovinske stranke (ANAP), je pripravljen na koalicijo s fundamentalistično domovinsko stranko (RP), vendar zahteva vodstvo nove vlade zase. Potem ko je dosedanja premierka Tansu Ciller zavrnila predlog koalicije s stranko ANAP, je Yilmaz včeraj v Ankari dejal, da je dogovor z vodjem RP Necmettinom Erbakanom zadnja možnost, da Turčija dobi novo vlado in da preprečijo predčasne volitve. Yilmaz je dejal, da je pogoj za koalicijo med ANAP in RP to, da se Erbakan odpove zahtevi, da postane vodja koalicije. Erbakan je že večkrat poudaril, da ga je turško prebivalstvo - po njegovem mnenju - na volitvah 24. decembra lani izvolilo za predsednika vlade.

BLIŽNJEVZHODNI MIROVNI PROCES

Peres napovedal predčasne volitve

Močno otežena izraelsko-sirska pogajanja

JERUZALEM, DAMASK (Reuter) - Izraelski premier Simon Peres je med obiskom ameriskega državnega sekretarja napovedal predčasne volitve, ki naj bi jih izvedli 28. maja. Peres se je Christopherju zahvalil, ker je sirskega predsednika prepričal, da bo pogovore nadaljeval kljub blizajocim se izraelskim volitvam.

Tel Aviv pa je včeraj - dan po Christopherjevem obisku - že sporočil, da je zelo majhna možnost, da bodo mirovni sporazum podpisali se letos, za kar si prizadeva predvsem Christopher. Glavni izraelski pogajalec Itamar Rabinovic je dejal, da se mora sirskega predsednika Hafez Asad zavedati, da bo treba na pravi napredek

še nekaj časa počakati, čeprav sta se tako Izrael kot Sirija strinjala s Christopherjevim predlogom o nadaljevanju pogovorov, ki naj bi se začelo 26. februarja. Včeraj je svoj pesimizem glede novega kroga pogajanj izrazila tudi Sirija, ki je dejala, da izraelski politiki, ki so se začeli ubadati z volitvami, na pogajanjih kva-

rijo vzdusje. »Realna ocena nas ne navdaja z optimističnimi pričakovanji, saj doslej na izraelski strani ni bilo opaziti se nobenega zarka upanja,« je zapisal uradni dnevnik Tavra. Sirija je včeraj ZDA pozvala, naj z njo vzpostavijo normalne odnose, saj bodo s tem zelo veliko pripomogle k uspehu arabsko-izraelskega mirovnega procesa. Sirske zunanji minister Faruk Sara je dejal, da morajo ZDA odpraviti vse gospodarske sankcije proti Siriji, ki so jih uvedle zaradi obtožbe o podpiranju državnega terorizma.

Vodja Tsometa Rafael Eitan se nadeja volilne zmage (Reuter)

ANALIZA

Mudi se le Christopherju

JERUZALEM - Ko je Simon Peres iz Sirije dobil zagotovilo, da Damask ne namerava prekiniti mirovnih pogovorov, se je odločil, da bo razpisal predčasne volitve, čeprav se mnogi bojijo, da bi ta poteza utegnila ogroziti pogajanja. Vendar uradniki menijo, da sta Izrael in Sirija s posredovanjem Americanov dosegla večji napredek kot kdajkoli prej, kar daje upanje, da bo do končnega dogovora prislo se letos.

Kljub velikim upom pa ameriški predstavniki opozarjajo, da so bistvena vprašanja še vedno nerešena, tisto, kar so se dogovorili, pa je le neuradno. Se bolj pomembno je to, da lahko mirovni proces obtiči na mrtvi točki, če bo Peres na volitvah, ki jih je napovedal za 28. maj, izgubil. Opozicijski voditelj Benjamin Netanjahu je namreč že napovedal, da se bo njegova stranka Likud odpovedala politiki laburistov, ki se želijo v zameno za mir s Sirijo pogajati o vrnitvi Golana.

Peres svojo odločitev pojasnjuje s tem, da mu bodo predčasne volitve dale trdnejši mandat za pogajanja o

Golanu. K odločitvi o predcasnih volitvah ga je napeljala njegova Laburistična stranka, ki se zaveda, da Peres po atentatu na Rabina uživa velike simpatije. Toda ankete kažejo, da se prednost laburistov pred Likudom manjša.

Ko so začeli mediji že na veliko ugibati o novem datumu volitev, se je Peres odločil, da ga bo oznanil pri srečanju z ameriškim državnim sekretarjem Christopherjem. To se je zgodilo dan po tem, ko je Christopher v Damasku Asadu pojasnjeval, zakaj se bo Peres v tem zelo občutljivem času prepustil na milost in nemilost volilcem. Christopher je Asadu zagotovil, da si Peres resnično želi mir. Kako zaskrbljen je bil izraelski vodja zaradi morebitne Asadove negativne reakcije, kaže njegova izjava na tiskovni konferenci: »Reci moram, da cutim zelo veliko olajšanje. Sirija bi tukajšnje dogajanje prav lahko narobe razumela, zaradi česar bi prislo do prekinitve.«

Američani si prizadevajo, da bi volitvam, ki so bile najprej neprizakovane, nato komaj verjetne in kon-

čno zelo jasno napovedane, nadeli cim lepo podobo. Christopher javno zatrjuje, da bodo mirovni proces nadaljevali ne glede na politično dogajanje v Izraelu, dogovor pa naj bi sklenili že letos. Pravzaprav mu niti ne ostane kaj drugega, kot da se bori naprej. Sedemdesetletni Christopher, ki je bil v zadnjih dneh že na svoji sedemnajsti bližnjevzhodni mirovni turneji, si je kar tri leta prizadeval za rešitev izraelsko-sirijskega primera, v katerega se je ameriški državni sekretar najbolj poglobil. Pričakuje namreč, da se bo njegov mandat ne glede na izid predsedniških volitev končal 23. januarja prihodnje leto, in zato si zelo želi, da bi do mirovnega sporazuma prislo se med njegovim mandatom.

Razpis predcasnih volitev v Izraelu je precej pokvaril vedro razpoloženje ameriških uradnikov, ki izjavljajo, da so mirovni pogovori zasli v novo in nestabilno fazo. Se pred nekaj meseci je neki ameriški višji uradnik pred novinarji stavil, da bo sporazum dosežen že konec letošnjega marca. Stavo je izgubil.

Peres in Asad sta se odločila, da bosta pogovore vsaj nadaljevala, čeprav pred izraelskimi volitvami ni pričakovati vidnejšega napredka. Christopher je v sredo v Damasku pustil svojega namestnika Verstandiga, ki naj bi nadaljeval pogovore o gospodarskih posledicah mirne resitve spora. To kaže na večjo pripravljenost Americanov in Sirijcev na pogovore o občutljivih prednostih miru, to je o razvojnih projektih in o dostopu do mednarodnega kapitala. Christopher je dejal, da si Amerika v zadnjem času zelo prizadeva, da bi s Sirijo izboljšala odnose, potem ko je nekoč proti Damasku zaradi podpiranja državnega terorizma uvedla gospodarske sankcije. Dodal je se, da si je Sirija s pristankom na mirovni proces in s spremenjenim načinom obnašanja zaslužila, da ZDA z njo postopoma izboljšujejo odnose. Tudi Peres je izboljšanju odnosov s Sirijo pripisal velik pomen. »Verjamem, da bo politični sporazum pomenil konec vojne, toda začetek miru bo prišel sele z gospodarskimi dogovori.«

Carol Giacomo / Reuter

HAITI IMA NOVEGA PREDSEDNIKA

Vrnitev v tirnice normalnega življenja

RUDI TAYLOR / REUTER

PORT-AU-PRINCE (Reuter) - Ob deseti obletnici padca diktatorskega režima družine Duvalier na Haitiju je Rene Garcia Preval postal drugi demokratično izvoljeni predsednik tega otoka. Preval je v prvem predsedniškem nagovoru ljudstvu obljubil, da se bo boril proti revščini, in dejal, da bo njegov glavni cilj stabilnost v državi, s tem pa bodo pritegnili tudi tuje vlagatelje.

Novi haitski predsednik je zelo razslojeno družbo pozval, naj se združi in ga podpre pri njegovih prizadevanjih. »Haiti je država nas vseh in skupaj jo bomo lahko rešili,« je zatrdil Preval in poudaril, da »okrevanje« ne bo preprosto. Če se je Preval med njegovo inavguracijo nepristransko opazovalcu zdel nekoliko preveč vzhicen, to nedvomno ni bilo zaradi slovesnosti, temveč zaradi nalog, ki so pred njim. Triinpetdesetletni Preval je na decembrskih predsedniških volitvah prepričljivo

premagal svoje tekmece, čeprav pri tem ne smemo spregledati dejstva, da prvi demokratično izvoljeni predsednik, 42-letni Jean-Bertrand Aristide, zaradi ustavnih določil ni mogel kandidirati za drugi predsedniški mandat. Prebivalci Haitija - čeprav večina v Aristidu vidi heroja, ki je preživel vojaški udar in tri leta živel v izgnanstvu, nato pa se je vrnil na oblast - menijo, da se Preval ne bo izognil kritikam, če se ne bo dovolj hitro lotil reševanja težav, v katerih se utiplja ljudstvo, ki ga je izvoli-

lo. Haiti je namreč najrevnejša država na zahodni polobli, kar osemdeset odstotkov ljudi je brezposelnih, sedemdeset odstotkov jih je nepismenih, državo pa pesti tudi ekološko sta-

nje. Vecina prebivalcev Haitija je Aristidu sicer hvaležna, da se je vrnil v domovino in jim zagotovil svobodo - kar se mu je v veliki meri posrečilo predvsem zaradi šestnajstmesečne

navzočnosti tujih vojskih enot - veliko pa se jih zdaj pritožuje, da se njihovo življenje ni izboljšalo, in zato se v upanju po boljših življenjskih razmerah obračajo k Prevalu.

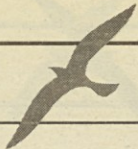

Množice so navdušeno pozdravile novega predsednika Haitija (Reuter)

»Ce bo Preval dober predsednik, mu bomo sledili, ce ne, bomo preplavili ulice in mu nasprotovali,« je na inavguracijski slovesnosti dejal neki prebivalec Haitija. Preval, ki se je rodil leta 1937 v Port-au-Princu, velja za dolgoletnega Aristidovega zaveznika. Med Aristidovim predsedništvom je vodil prvo vlado. Opazovalci pravijo, da Preval manjka predvsem Aristidova karizma, čeprav je v inavguracijskem govoru dokaj prepričljivo obljubil, da si bo prizadeval za obnovo prizadete države. Njegovi sodelavci menijo, da je Prevalov politični aktivizem spodbudilo dvajsetletno izgnanstvo, v katerem se je kot mladenič znašel zaradi politično dejavnih sorodnikov. Ko je bil star 32 let, se je vrnil v

domovino - pred tem je pet let preživel v ZDA - in postal izredno dejaven v političnem gibanju, ki je privedlo do padca desetletne diktature družine Duvalier.

Nekateri diplomati za državo gledajo na Prevalovo izvolitev, saj menijo, da je bil že kot Aristidov premier preveč levo usmerjen. Vendar je treba poudariti, da se je Preval v preteklih stirinajstih mesecih, ko je vodil sklad Svetovne banke za gospodarsko pomoč Haitiju, izkazal kot izjemno dober organizator. Ugledni haitiski katoliški duhovnik je ob Prevalovem prevzemu oblasti dejal, da so ljudje pripravljeni na novega cloveka in da se »mitologija na neki točki mora koncati in takrat se stvari vrnejo v tirnice vsakdanjega življenja«.

POLOŽAJ V BOSNI IN HERCEGOVINI SE ZNOVA ZAPLETA

Mladić prekinil vse stike z mirovnimi silami

Spor v Mostarju naj bi reševalo ustavno sodišče Federacije BiH

MOSTAR, SARAJEVO (Reuter, M.M.) - V Mostarju je bilo včeraj mirno. Hrvške oblasti so po sredinih nemirih uvedle policijsko uro. Ruski obrambni minister Pavel Gračov se je sešel z Natovim poveljnikom za Evropo, generalom Georgeom Joulwanom, da bi se pogovoril o novem obdobju sodelovanja med Rusijo in njenim nekdanjim so-raznikom - zvezo Nato.

Predstavnik za tisk evropske uprave v Mostarju Dragan Gasić je dejal, da v mestu od srede zvečer, ko je zadnjih dvajset protestnikov zapustilo hotel Ero, kjer je sedež evropske uprave, ni bilo nemirov. Hrvške oblasti so se na sredine nemire zaradi nasprotovanja načrtu evropskega upravitelja Hansa Koschnicka, ki je izdal odlok o razdelitvi mesta na

upravno središče in šest okrajev, odzvale z uvedbo policijske ure od 22. do 5. ure, zveza Nato pa je v mestu poslala svoja oklepna vozila. Gasić je kritiziral hrvške policiste, ki so v sredo le opazovali demonstrante, ki so uničevali Koschnickovo vozilo, čeprav so zadolženi za varovanje evropske uprave. Zanimal je govorice, da je Koschnick zapustil mesto in

se umaknil na varno, in napovedal, da se bo kmalu pojavil v javnosti.

Na nemire v Mostarju se je odzvala tudi tujina, ki je enotno obsodila poskuse destabilizacije razmer v hrvško-muslimanski federaciji in podprla evropsko upravo mesta, ki skuša združiti Mostar. Italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli, ki trenutno predseduje Evropski uniji, je odpotovala v Zagreb in prosila hrvškega predsednika, naj zagotovi varnost evropski upravi v hercegovski prestolnici, kar ji je Tudman tudi obljubil. Nemire je ostro obsodila tudi zveza Nato in za ponedel-

jek napovedala obisk generalnega sekretarja Javierja Solane, ki bo tako izrazil podporo evropski upravi mesta. Mednarodna skupnost ocenjuje, da je oblikovanje hrvško-muslimanske federacije temelj uspeha mirovnega procesa.

Pripor dveh srbskih generalov utegne ogroziti uresničevanje daytonskega miru. V zvezi s tem so se včeraj pod vodstvom Radovana Karadžića v Beogradu mudili predstavniki Republike srbske. Karadžić je izjavil, da ga je aretacija generalov Djukića in Krsmanovića »izjemno presenetila«, in dodal, da je »srbski narod

Ruski obrambni minister Gračov se je včeraj v Beogradu sešel s srbskim predsednikom (Reuter)

osupel nad dejstvom, da Ifor ne naredi ničesar za njuno osvoboditev«. V zvezi z aretacijo srbskih častnikov se je spet oglašil tudi Ratko Mladić, ki je izdal ukaz za popolno prekinitev stikov Republike srbske s predstavniški federacije BiH in Iforja; Mladićev ukaz zadeva tudi dolocilo, da vojskim predstavnikom in civilistom iz

Republike srbske do osvoboditve srbskih generalov ni dovoljeno prečkati razmejitvenega območja in stopiti na območje federacije BiH. Predsednik bosanske vlade Hasan Muratović je obtožil Srbe izsiljevanja, ker so prekinili pogajanja zaradi aretacije generalov, ki sta osumljena vojnih zločinov. Muratović je povedal, da bo

bosanska vlada nadaljevala izvrševanje daytonskega sporazuma, ki nalaga oblastem iskanje in zapiranje domnevnih vojnih zločincev. Preiskovalci haškega sodišča za vojne zločine so prvič zaslislali aretirana, glavni tožilec Richard Goldstone pa je prosil bosansko vlado, naj ju zaradi nadaljnjih zaslisanj zadrži v priporu.

POGOVOR S HARISOM SILAJDŽIĆEM, NEKDANJIM PREDSEDNIKOM VLADE BIH

Bosna ne sme postati demokratični vakuum

Dr. Haris Silajdžić je vodil vlado Republike Bosne in Hercegovine v času najtežjih preizkušenj, skozi katere je morala ta mlada država, po washingtonskem sporazumu pa je postal se premier muslimansko-hrvške Federacije BiH. Pa vendar so že nekaj časa med njim in vodstvom vladajoče Stranke demokratične akcije tla nesoglasja. Ko se je vojna vihra v državi končno pomirila, so bosanska politična razhajanja privrela na dan in spor v najozjem vrhu je konec januarja dosegel vrhunec z odločitvijo Harisa Silajdžića, da zavrne mandat za sestavo nove vlade. Kmalu zatem je dokončno zapustil tudi vrste SDA. Z doktorjem Silajdžićem se je pogovarjala Dražena Peranić iz neodvisne beogradske agencije AIM.

Odpovali ste se oblikovanju nove vlade BiH, po vsem sodeč zaradi poskusa vladajočih strank SDA in HDZ, da bi ustvarili vlado, ki bi delovala v dveh pravzaprav nasprotnih smereh.

- Da, toda to, da imata ti dve stranki dejansko največ predstavnikov v bosanskem parlamentu, ni tisto, kar me moti. Gre za nekaj drugega. Na zadnjem zasedanju republiškega parlamenta, po katerem sem se odpovedal svoji kandidaturi za novega mandatarja centralne vlade, smo se srečali z dvema predlogoma zakona o vladi - prvega je predlagala vlada sama, drugi pa je bil predstavljen pozneje. Za vladni predlog je celo dvakrat glasovala večina predstavnikov, saj smo glasovanje zaradi trditve, da je prišlo do napak pri štetju glasov, ponovili. Predlog je bil sprejet in že smo razpravljali o drugi točki dnevnega reda, ko so se predstavniki HDZ na te sprejeti zakon odzvali z besedami »tako se pa nismo dogovorili« in imeli ob tej izjavi verjetno v mislih interne dogovore med HDZ in SDA. Potem so predstavniki SDA zahtevali enournno prekinitev in se na sejo vrnili s popolnoma drugačnimi prepričanji, kot so jih imeli ob odhodu z nje, čeprav so imeli pred tem kar cel mesec za razmislek. Takrat smo o predlogu ponovno glasovali. Menim, da so s pritiskom in prepričevanji med prekinitvijo zlomili voljo mnogih poslancev, saj so isti ljudje po eni uri glasovali proti svoji volji, ki so jo pred tem dvakrat javno izkazali. Nemoc poslanec, da bi glasovali v skladu s svojimi prepričanji, je nedvomen dokaz, da predstavniki državljanov v parlamentu ne morejo izreči svoje volje in mnenj. Po ustavi sem bil kot premier odgovoren parlamentu, se pravi ljudem, ki pod pritiskom nekoga lahko spreminijo svoje mnenje. Torej nisem bil odgovoren parlamentu kot najvišji instituciji države, temveč peščici, ki mu ukazuje. Ne, tega nisem mogel sprejeti! Tega nisem hotel početi! Za svoje delo sem želel odgovarjati celotnemu in predvsem svobodnemu parlamentu, kot to nalaga ustava naše države. Kar se je zgodilo, je pravzaprav primer suspen-

diranja parlamenta in demokracije, Bosna in Hercegovina pa brez demokracije nima prihodnosti.

Ta dogodek je bil le zadnji člen v verigi nesoglasij v zvezi z vlado in tem, čemur že mesece pravimo kar »primer Silajdžić«. Tudi sami ste se se kot premier pogosto pritoževali, da ministri svoje odločitve sprejemajo v strankarskih centrih in ne v ministrskih kabinetih.

- Da, to je bilo očitno. Vseeno lahko razumem, da so bile mnoge odločitve v preteklih letih sprejete na hitro, brez medsebojnega posvetovanja in predpisanih postopkov, toda ziveli smo v vojnih razmerah. Teh vojnih navad pa ne moremo prenašati na odločanje v dobi miru, v parlament in politično življenje nasploh. Vojna je končana, podpisali smo mir. Čas je, da se vrnemo k demokratičnim procesom. Lahko bi bilo usodno, če bi ponovno pristali na odločanje petih, šestih ljudi, peščice. Bosna in Hercegovina si po vsem, kar je prezivila, zasluži kaj boljsega, zasluži si demokracijo.

Lahko kot clovek, ki je zapustil mesto premiera, glede na transfer denarnih sredstev prek Herceg-Bosne in pogosto omenjane denarne »mahinacije«, povezane z legalno oblastjo v Sarajevu, poveste, koliko ste sploh lahko sodelovali v izvršilni oblasti BiH?

- Sredstva, ki so prišla do vlade BiH, so se porabila zakonito, o čemer prica tudi dokumentacija vlade. Dejstvo pa je, da smo imeli v tem delu BiH, se pravi v Federaciji, pravzaprav dve državi, dva proračuna, dvojne institucije, celo dva telefonska sistema. Žal se v zvezi s tem še ni nič spremenilo. Težko je bilo delati v takih razmerah, ko je bilo delo vlade tako rekoč premeščeno v prostore dveh strank, SDA in HDZ. Popolnoma jasno je, da sta to, kar naj bi počela vlada, delali ti dve stranki. Normalno delovanje vlade je bilo tako skoraj nemogoče. Ministri hrvške narodnosti večinoma niso sodelovali pri delu centralne vlade, cesar jim osebno niti ne zamerim. Bolj jim zamerim politično odločitev, da bodo skušali zmanjšati vlogo centralne vlade. V Bosni in Hercegovini obstaja pravzaprav se vlada Herceg-Bosne, vlada bosanskih Srbov, nesteto vojskih predsedstev na območju, ki je pod nadzorom vojske BiH, nesteto okrožij, občin in stotine drugih paralelnih organov in centrov odločanja. Predstavlja se, kako težko je v takšnih razmerah delovala centralna vlada. Kljub temu so parlament, državljani in mednarodna skupnost prek Svetovne banke in EU pozitivno ocenili delo moje vlade.

Kaj pravzaprav konkretno očitete SDA?

-Pomembno je, da ločimo stranko od njene vodstva. Gre namreč za pet, šest ljudi in ne za celo stranko. Dovolj dolgo sem bil član SDA, da veim, kako stvari v tej stranki delujejo. Verjemite: navadni ljudje, ki so podpisali pristopne izjave k SDA, sploh ne

vedo, kaj vse se je dogajalo na vrhu stranke in kako so bile sprejete mnoge odločitve. Odloča je zelo, zelo ozek krog ljudi, njihove odločitve pa so se zrcalile v državnih. Nekaj časa smo to lahko tolerirali, mislim seveda na vojni čas, zdaj pa je to nedopustno.

Pred nekaj časa ste dejali, da bi se morala temu lahko izognili in da bi bila prava rešitev v prepovedi delovanja vseh strank v vojnem obdobju. Bi takšna rešitev lahko kaj spremenila in kako bi v tem primeru vodili državo?

-Da, res mislim tako. S tem so si pomagali tudi Angleži ob začetku druge svetovne vojne. Kako naj bi sploh nadaljevali normalno parlamentarno življenje v času vojne? Državo bi vodili kolektivno. Predsedstvo ima v skladu z ustavo vsa pooblastila za vodenje države, v njem pa so predstavniki vseh narodov in skoraj vseh parlamentarnih strank.

Toda predsedstvo je imelo do nedavnega tudi vsa pooblastila skupščine. Ali resnično menite, da imajo člani predsedstva, ki niso člani SDA, enake možnosti odločanja kot Izetbegović in Ganić?

- Seveda ne. Se na misel mi ne pride, da bi rekel kaj takega! Vem, da odločanja ni bilo niti v vladi niti v predsedstvu. Tega se zavedam kot nekdanji predsednik vlade in kot član predsedstva. Med vojno nas je bilo v razširjenem predsedstvu celo deset, jaz pa sem večino stvari izvedel iz časopisov! Formalno-pravno pa je bila možnost sodelovanja vseh članov predsedstva enakovredna, saj ustava kot organ odločanja določa predsedstvo in ne strankarskih prostorov.

Mednarodna skupnost pogosto poudarja, da so nove volitve ključ za rešitev bosansko-hercegovskega problema oziroma možnost, da politično prizorišče zapustijo vsi vojni udeleženci, ne glede na odgovor-

nost, ki jo imajo za vojno. Mislite, da se kaj takega v BiH lahko uresniči?

- Ne vem, o tem bodo odločali narodi. Navaditi se moramo na to, da bodo volitve, da obstajajo različna mnenja in da bodo državljani glasovali po svojih željah. Sprijazniti se moramo tudi s tem, da nihče ne more imeti absolutne oblasti in da je najpomembnejše ravno to, da preprečimo absolutizacijo oblasti v rokah le nekaj ljudi. Če bomo omogočili svobodne volitve in svobodne medije, kar je zelo pomembno, bomo dobili prav pisano politično prizorišče, na katerem bodo državljani lahko izbirali, kar bodo hoteli. Nihče več jim ne sme ukazovati, kaj naj počnejo, in jih prepričevati, kaj je bolje zanje. Tega, kar si želijo državljani BiH, zares ne vemo. Delamo na osnovi legitimnosti, ki smo jo pridobili pred petimi leti, se pravi se pred vojno. Od takrat smo, ne časovno, temveč izkustveno, preživeli vsaj pol stoletja in mnogo se je spremenilo. Dravljani BiH morajo izbrati, kar sami želijo, vprašanje je namreč, ali so njihove želje enake tistim pred petimi leti. Vprašanje svobodnosti volitev je bistveno, neopravičljivo bi bilo namreč se enkrat vsiliti državljanom oblast s prepričevanjem v stilu: »Ta clovek je zate pravi, zanj moras glasovati.«

Pred kratkim ste se vrnili iz Mostarja po ponovnem poskusu, da bi prebrodili težave v tem najobčutljivšem delu Federacije. Je vprašanje glede Mostarja in drugih spornih mest sploh mogoče rešiti z istimi pogajalci, tako s hrvaskimi kot bosanskimi, ki so soodgovorni za medsebojno vojno?

- Mogoče je, vendar ne z ekstremisti. Mostar bi moral predvsem odpreti svoje komunikacije za ljudi z obeh strani Neretve. V Mostarju sem se ponovno pogovarjal s hrvaskimi predstavniki, tudi s hrvaskim obrambnim ministrom Gojkom Suškom. Tudi on se je strinjal, da je mogoče najti rešitve na osnovi daytonskega sporazuma in odločitev o multietničnem jedru, saj so v mestu pred vojno živeli pripadniki več nacionalnosti. Če bomo v Mostarju rekli: »Ne! Tukaj mora potekati razmejitvena linija tako, kot jo narekuje frontna linija!« potem bomo kot pozitivne rešitve sprejeli vsa etnična čiščenja in preganjanja ljudi iz njihovih domov - v upanju, da jih bo (ne glede na to, da takšnega izganjanja ne bi bilo nikoli konec in da se od nas ne bi počutil varnega v svojem lastnem domu) nekod legalizirala tudi mednarodna skupnost.

Uporabljate podobne floskule, ki jih navadno poslušamo pri razlagi neveljavljajna Federacije BiH. Tako bosanska kot hrvaska stran neprestano ponavlja, da ni druge rešitve kot federacija in da so za vse probleme krivi ekstremisti z nasprotni strani. O katerih ekstremistih pravzaprav govorite, ko s vendar vsi pogajalci domnevno legalno izbrani predstavniki narodov?

- No, to je prav vzoren primer, kako se stvari pri nas odvijajo. Vsi prisegajo na fede-

racijo, ta pa ne deluje. Potem se vsi sprasujejo, kdo in kje so ekstremisti, pa ni ne duha ne sluha o imenih. Ravno v Mostarju sem na »bosansko-hercegovski« televiziji spremljal intervju, ob katerem mi je ledenela kri v žilah. Udeleženci intervjuja imajo seveda ime in priimek in javno govorijo stvari, ki podpihujejo mednacionalna nasprotja.

Imate v mislih intervju novinarja Smiljka Sagolja z Mladenom Misićem, poveljnikom druge mostarske brigade HVO, ki je dvignil mnogo prahu s trditvijo, da so »Bosnjaki peščica gobavcev, ki bodo ubogali hrvške zakone ali pa sploh ne bodo obstajali«?

-Da, prav na ta intervju mislim. S taksnimi oddajami, trditvami in novinarji, ki so na lovu za čimbolj strupenimi izjavami, name-ravajo graditi skupno življenje?! Tako ne gre, to je zares nemogoče.

Lahko ob sedanjih režimih v Beogradu in Zagrebu sploh govorimo o reintegraciji Bosne in Hercegovine?

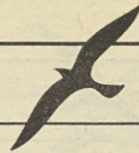
-Žal ne. Reintegracija BiH in normalno življenje v njej sta močno odvisna od demokratičnih procesov v Srbiji in na Hrvaskem. V Bosni ne bomo mogli ustvariti demokratičnega vakuuma med obema državama, tega res ne gre pričakovati. Prav gotovo je, da zastoji v demokratičnih procesih sosednjih držav avtomatično pospešujejo nedemokratične procese v BiH. Prvi preizkus za vse tri države bo pri izrocanje vojnih zločincev. Vsi vojni zločinci, ne glede na to, kateri strani pripadajo in kdo so, morajo biti kaznovani.

Vprašanje reintegracije Sarajeva v celovito mesto zbujajo pozornost domače in mednarodne javnosti. Verjamete, da bi bosanske oblasti, seveda s pomočjo mednarodne skupnosti, lahko Srbom, ki prestrašeni in nezaupljivi, zapuscajo okolico Sarajeva, med njimi pa seveda mnogi nimajo nikakršne odgovornosti za vojna dogajanja, zagotovile dodatne garancije?

-Pravzaprav ne vem, kaj bi se lahko rekli tem ljudem. Karkoli lahko interpretirajo kot demagogijo ali le kot stalice v danem trenutku. Če želijo vedeti, kaj jih caka, kot pravijo, pod »muslimansko vladavino«, naj pogledajo, kaj smo govorili in počeli v preteklih starih letih. Naša kredibilnost je v naši preteklosti.

Toda ta preteklost ni brezmadezna, informacije, ki jih o Konfederaciji razširjajo mediji na Palah, pa omenjene državljane se dodatno plašijo.

- Naša preteklost vsekakor ni brez temnih lis, vendar tudi sam ne verjamem v popolno čistost in nezmotljivost ljudi, torej tudi oblasti in politike. Še posebno ne v vojni. Toda življenje v tem delu BiH je znatno boljše kot v njenih drugih delih in režimih. Ena resnica vendarle nedvomno drži - zascita clovekovih pravic je bila pri nas pravilo, krsitve pa le izjema.

ELAN BO ZNOVA NAPRODAJ

Ali se kmalu obeta nov vihar zaradi Elana?

Hrvatje so begunjski Elan kar desetkrat precenili

LJUBLJANA - V zadnjih tednih v javnosti vnovic krožijo govorice o skorajšnji prodaji begunjskega Elana, kar je najbolj zanesljiv znak, da smo v obdobju sestavljanja bilanc. Podobno zgodbo smo v primeru tega podjetja že doživeli, zato govorice niso posebno presenečenje, ne more pa to povsem veljati za scenarij, ki ga za Elan očitno pripravljajo. Doslej smo v zvezi s tem doživeli že toliko nenavadnih preobratov, da lahko z gotovostjo ugotovimo, da številne in pogosto komicne igrice ne morejo biti naključne - in da je povsem mogoče, da se bo kmalu ponovil primer neuspešnega poskusa prodaje tovarne Franku Kadriji.

Pogosto se zdi, da je prav velika čustvena navezanost Slovencev na Elan že od začetka temeljna ovira, da bi o Elanu spregovorili na osnovi poslovnih interesov in tržnih zakonitosti. Če k temu pristojemo nekatera odprta vprašanja med Slovenijo in Hrvaško, ni težko priti do domneve, da se nad Elanom vnovic zbirajo temni oblaki.

Skrivanje izidov poslovanja

V svetu ni nič nenavadnega, da do nekaterih izidov poslovanja posameznih podjetij ni preprosto priti, vendar tudi drži, da temeljnih podatkov ni mogoče skrivati. Pri Elanu je prav nasprotno. Ob tej priložnosti se spomnimo izjav nekdanjega direktorja Elana Vladimira Kosčeca, ki je za leto 1994 zatrjeval, da v Elanu ne bo izgube, pozneje pa se je izkazalo, da so imeli za več kot deset milijonov mark izgube. Iz zanesljivih virov je zdaj mogoče izvedeti, da izguba za leto 1995 ne bo občutno manjša, kar postavlja pod vprašaj zgodbe o donosni proizvodnji - če seveda v ozadiju niso morda napake pri vodenju podjetja.

Če bi sodili zgolj po imenih, ki so ali še sedijo v nadzornem, oziroma upravnem odboru Elana, se vse to ne bi smelo dogajati. Člani so namreč vsi po vrsti iz vrst hrvaške politične smetane, kar že samo na sebi

opozarja, da je Elan kljub izgubi privlačen zaradi nekaterih drugih razlogov. Vse do prejšnjega meseca, ko je bil imenovan za predsednika hrvaške vlade, je bil član odbora tudi **Zlatko Matesa**, poleg njega pa so tu se **Pero Jurković**, guverner hrvaške narodne banke, **Zoran Jasić**, ki je bil finančni minister, Ivica Mudrić pa je bil do začetka tega tedna hrvaški minister za pomorstvo in promet. Ra-

nekaj zadnjih let, lahko povežemo številne podrobnosti, ki opozarjajo na nenormalne okoliščine, v katerih posluje tovarna iz Begunj. Stečaj in sodni postopki zoper nekdanjega direktorja Elana **Uroša Aljancica** in finančnega direktorja **Pavla Kodra** so se nenavadno končali. V javnosti je ostal vtis, da oba vesta veliko več, kot sta povedala na sodišču, in da je Elanova izguba pravzaprav posledica delovanja te tovarne za »slovenske interese«.

Z vsem tem ni v nobeni povezavi podatek, da se je v Elanu v dveh letih iznejnalo kar osem stečajnih upraviteljev in direktorjev. Najbolj zanimiv je primer sedanjega direktorja tovarne, ki ga zaposleni ne poznajo, saj ga po več kot enem letu v Begunjah se ni-

cija za plačilni promet je s tem v zvezi pred več kot letom dni začela revizijo v Komelu, vendar niso znani nobeni rezultati, kar je nenavadno, saj ni nobena skrivnost, da se nekdanji partnerji v Komelu zdaj medsebojno obtožujejo za utajno davkov, ponarejanje in podobno.

»Faza zbiranja dokumentov«

Marjan Podobnik je na celu parlamentarne podkomisije, ki naj bi ugotovila razloge za dogodke, ki so pripeljali do taksnega konca Elana. Pred časom so izbrali tujo revizijsko hišo, ki bo skušala pregledati poslovanje Elana za nekaj zadnjih let, vendar revizorji družbe Price Waterhouse se niso začeli konkretno delati. Zakaj ne?

»Odkar smo pred pribli-

pregledajo poslovanje Elanovih podjetij v tujini. Se naprej pa je težava, kako zagotoviti dostop do bank in podjetij, kjer Elan ni večinski lastnik.«

Zaradi tako velikega časovnega zamika brzokone ni veliko upanja, da bi revizorji Price Waterhouse lahko odkrili kaj bistveno novega, saj je v enem letu mogoče številne podatke tudi prikrojiti.

Letos bo prišlo do nakupa Elana

Na začetku smo omenili, da Elan ni katerakoli tovarna, zato ni naključje, da so razmišljanja o vnovičnem slovenskem nakupu tovarne precej iracionalna. Zato ni nenavadno, da so Hrvatje ocenili Elan na kar sto milijonov mark, kar je zagotovo cena, ki jo nihče v svetu ne bi plačal. Glede na tekoče izide poslovanja strokovnjaki ocenjujejo, da Elan ni vreden veliko več kot deset milijonov mark, ima pa zato precejšnjo »politično vrednost«, kar naj bi pomenilo, da bi Hrvatje zanj lahko iztržili od 30 do 40 milijonov mark.

Tudi v tem primeru je treba povedati, da bi bilo zmotno prepričanje, da so v Sloveniji vsi navdušeni nad nakupom Elana. Naslednji tedni in meseci bodo pokazali, da je dokaj močna tudi skupina, ki nasprotuje nakupu. Ker v primeru Elana poslovni interes že dolgo ni najbolj pomemben, bo odločitev bolj politične narave, do nakupa pa naj bi prišlo že čez nekaj mesecev. Medtem se okoli Elana vrtijo nekateri stari znanci iz zgodbe o tej tovarni, med njimi tudi **Frank Kadrija**. O tem več v jutrišnji številki.

Robert Mecilosek,
Mateja Bertoncelj

Pomembna je »politična vrednost« Elana (Foto: Bojan Velikonja)

zlog za takšno koncentracijo hrvaških politikov v odborih je bolj ali manj jasan in je povezan predvsem s honorarji, ki jih dobivajo za članstvo.

Nesrečna zgodovina zadnjih let

Če bi skušali vsebinsko in kronološko razčleniti

so videli...

Nakup Elana je pred časom izpeljalo podjetje Komel, ki je zastopalo interese podjetja Konzalt-invest iz Varazdina. Komel je pozneje prodal 70 odstotkov delnic zagrebski Privredni banki, pogoji tega prenosa pa se zdaj niso povsem razjasnjeni. Slovenska agen-

zno letom dni izbrali to revizijsko hišo, ze sodelujejo z nami. Trenutno smo v fazi zbiranja dokumentov,« pravi Marjan Podobnik. »Z Elanom je bilo v zvezi s tem na začetku nekaj nesporazumov, pred mesecem dni pa smo dobili njihovo soglasje, da revizorji Price Waterhouse lahko

Premik v »desno«?

TONE PERSAK

Z izstopom ZLSD iz vladne koalicije je nedvomno prislo do spremembe razmerij v slovenski politiki, in to ne le s stališča razmerja med tako imenovano pozicijo in opozicijo, kajti v tem pogledu so bila razmerja v državnem zboru že doslej - milo rečeno - nejasna. Kot je bilo že nestetokrat poudarjeno, sta se

manjši koalicijski stranki (SKD in ZLSD) le zelo redko znasli na isti strani kot vlada, ki je v veliki večini primerov predlagateljica zakonov in drugih aktov, ki jih obravnava državni zbor. Včasih je vlado glasno podpirala SKD, pa je ZLSD tiho ali celo dovolj glasno nasprotovala vladnemu predlogu. Se večkrat se je nič manj zavzeto kot kakšna od bolj glasnih opozicijskih strank spopadala z vlado v državnem zboru poslanska skupina SKD. S tega stališča torej vladi ne bo ne občutno težje ne občutno lažje v parlamentu, zgolj iz nič posebno nevarne hudobije bodo morda opozicijski poslanci kdajpakdaj nalašč izzvali nesklepčnost, da bi tako prisilili nekatere znane poslance LDS, da bodo nekoliko bolj redno posedali v dvorani državnega zbora, kot so bili tega navajeni doslej. Toda to je del parlamentarne folklore, ki pač sodi zraven, večjega pomena pa ji ne kaže pripisovati.

Bolj pomembna so nekatera druga vprašanja; zlasti vprašanje, kaj pomeni izstop ZLSD iz koalicije glede na politično umestitev vlade - in kaksne barve politiko je pričakovati v naslednjih mesecih? Če namreč odmislimo velike besede, s katerimi so vse dosedanje vladne stranke utemljevale svoje druženje v koaliciji, češ da je smisel te koalicije v preseganju zgodovinskih sporov in nasprotij (SKD : ZLSD), ostane le še večkrat poudarjena ugotovitev, da je tako sestavljena koalicija pravzaprav skušala »pokriti« ves politični prostor od »levice« do »desnice« in delovati kot nekakšna »vlada narodne enotnosti«. To je sicer povzročilo svojevrstno notranjo blokado koalicije, saj bi lahko na prste prešteli pomembne politične teme in predloge, o katerih so se vse tri vladne stranke strinjale ali vsaj ne na vse pretege prepirale. Hkrati je vladi z njenimi predlogi v parlamentu kljub vsemu uspevalo, kajti tudi »opozicija« je bila (in je se) enako raznolika, tako da je ta ali oni del »opozicije« z glasovanjem nadomestil glasove »nezveste« vladne stranke. Naj mimogrede omenim, da je prav to omogočilo, da je državni zbor kljub vsemu deloval dokaj avtonomno in hkrati dovolj učinkovito. Z izstopom ZLSD iz koalicije se je kocljujo ravnoesve v koaliciji podro. V koaliciji so ostali kršcanski demokrati, ki se radi označujejo kot konservativno stranko in se pri tem sklicujejo na tako imenovane evropske zglede, pri čemer poleg CDU merijo brzokone predvsem na avstrijsko ljudsko stranko (ÖVP). Glede na stališča najvidnejših predstavnikov poslanske skupine LDS v državnem zboru in zlasti glede na politiko, ki jo že več let zagovarjata predvsem premier in predsednik LDS Drnovšek ter njegov finančni minister, pravzaprav moramo oceniti, da je tudi politika, ki jo dejansko uresničuje LDS, bližja »desni« politiki kot »levi«, če razumemo ta dva pojma v tradicionalnem evropskem pomenu besede (davčna politika s čim manj olajšavami, restriktivna politika do klasičnih proračunskih porabnikov, kot so kultura ipd., težnja po krčenju socialnih pravic, izrazita podpora lastnikom kapitala itd.). In ne nazadnje se je v zvezi s tem treba spomniti na morda najbolj spolitizirano glasovanje državnega zbora v zadnjem času. Torej na vnovično glasovanje o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, potrebno zaradi odločilnega veta državnega sveta. Pri tem glasovanju so koalicijo LDS in SKD poleg obeh poslancev narodnih skupnosti podprli tudi poslanci SND in del poslancev iz poslanske skupine samostojnih poslancev, ki se oboji označujejo za čisto desnico. Če odmislimo ugibanja o domnevnem kupovanju teh glasov z različnimi obljubami, ki zadevajo prihodnji položaj teh poslancev, in ostanemo pri domnevi, da so se ti podporniki koalicije odločali v prvi vrsti zaradi političnih razlogov, to glasovanje potrjuje smiselnost začelnega vprašanja, ali se je nemara vladna koalicija in s tem vlada premaknila v »desno«? Samo po sebi, ker je do volitev le še največ deset mesecev, to ni usodno, vsekakor pa to govori tudi o pravi »barvi« te ali one stranke - in to je pomembno. Saj vemo, da v Sloveniji večina političnih strank govori, da so nekaj povsem drugega, kot bi bilo mogoče sklepati po tem, kako glasujejo v državnem zboru.

Mojstri bodo spet učili vajence

LJUBLJANA - Mojstrski izpiti so se v obrti opravljali do leta 1963, v prihodnjem solskem letu pa naj bi kot prve spet uvedli mojstrske izpite za poklic avtomehaničar. Poslanci so ta teden sprejetjem zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju omogočili, da bodo obrtniki za prihodnje solsko leto razpisali predvidoma 1700 učnih mest za 26 poklicev.

V slovenskih solah sicer že potekajo triletni poklicni izobraževalni programi, v katerih dijaki in dijakinje teoretična znanja pridobijo v soli, praktične spretnosti pa si pridobijo z delom v obrtniških delavnicah. Dijaki se tako že lahko solajo v štiridesetih oddelkih za 25 poklicev (po novem se bodo lahko solali tudi za poklic cveticarja), a mojstrskega izpita doslej še niso mogli opravljati. Doslej so jih v delavnicah učili mentorji. Ta naziv je obrtnikom po pooblastilu ministrstva za solstvo in sport podelila Obrtna zbornica Slovenije. Za pridobitev naziva so morali izpolnjevati naslednje pogoje: poleg ustrezne izobrazbe in delovnih izkušenj so morali imeti tudi

primerno opremljeno delavnico. Za pridobitev ustreznih pedagoško-andragoških znanj pa jim je obrtna zbornica organizirala posebne tečaje. Doslej so pregledali 985 obratovalnic in 57 jih ni ustrezalo predpisanim pogojem.

Dijaki in dijakinje imajo med solanjem pri obrtniku mentorju status učenca in vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo. Za delo, ki ga opravljajo, jim pripada tudi nagrada, ki jo prispeva obrtnik mentor. Zagotovljeno učno mesto pri obrtniku ne pomeni tudi zagotovljene službe, ki si jo mladi seveda želijo dobiti. Zgodi se tudi, da obrtniki izsiljujejo svoje učence, češ če ne boš delal pri meni tudi poleti, ti v prihodnjem

solskem letu ne bom več zagotavljal učnega mesta.

Obrtna zbornica je pred dvema letoma začela uvajati mojstrske izpite, ki naj bi v praksi popolnoma zazveli v prihodnjih petih letih. Mojstrski izpit bo sestavljen iz štirih delov: praktičnega, stro-

kovno teoretičnega, poslovnega in pedagoško-andragoškega. V okviru priprav v obrtni zbornici že oblikujejo jedro strokovnjakov za uvedbo mojstrskih izpitov, ki jih imenuje multiplikatorji oziroma prenasalci znanj. S pomočjo območnih obrtnih zbornic

so izbrali člane, ki so strokovnjaki za posamezne poklice. Drugi del strokovnjakov prihaja iz srednjih sol. Do konca leta 1995 so za prve tri dele mojstrskega izpita že usposobili 198 multiplikatorjev za štirinajst poklicev.

Mateja Bertoncelj

Vajenci bodo imeli status učenca (Foto: Boban Plavevski)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
Danes, 9. t. m., ob 20.30 (red A in D) premiera: Evald Flisar »Iztrohnjeno srce« - gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega. Režija Zvone Sedlbauer.
Ponovitve: jutri, 10. t. m., ob 20.30 (red B, E in F) in v nedeljo, 11. t. m., ob 16. uri (red C).
SSG gostuje danes, 9. t. m. v Celju s predstavo »Mein Kampf«.
Gledališče Verdi - Dvorana Tripčovich
Operna in baletna sezona 1995/96
Danes, 9. t. m., ob 20. uri (red B): Carl Orff »Carmina Burana«.
Ponovitve: jutri, 10.2., 17.00 (red S); nedelja, 11.2., 16.00 (red D); torek, 13.2., 20.00 (red E); sreda, 14.2., 20.00 (red F); četrtek, 15.2., 20.00 (red H); petek, 16.2., 20.00 (red C); sobota, 17.2., 20.00 (red L); nedelja, 18.2., 16.00 (red G).
Predrodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčovich (9-12, 18-21).
Gledališče Rossetti
Danes, 9. t. m., ob 20.30 (red petek) gostovanje Stalnega gledališča iz Bocna s Pirandellovim delom »Ma non è una cosa seria«. Režija Marco Bernardi. Predstava v abon-

maju: odrezek 13-modern.
Pri blagajni gledališča (tel. 54331) in v Pasazi Protti (tel. 630063) je v teku predprodaja vstopnic za predstave »Incantati« (odrezek 20-bel), »Un anno nella vita di Giovanni Pascoli« (odrezek 7-rumen) in »Le cognate« (odrezek 14-modern).
Od 16. do 18.2. bo na sporedu »Il paese dei campanelli« s S. Massiminiem. Predstava izven abonmaja. Niso veljavne izkaznice.
Gledališče Cristallo - La Contrada
Jutri, 10. t. m., ob 20.30 premiera: Ginette Beauvais-Garcin »Il clan delle vedove«. Režija Patrick Rossi Gastaldi, nastopa Valeria Valeri.
V nedeljo, 11. t.m., ob 11. uri bo Lutkovno gledališče iz Ljubljane predstavilo pravljico »Jajce«.
Avditorij Muzeja Revoltella
Danes, 9. in jutri, 10. t. m., ob 20.30 nastop gojencev Zavoda združenega sveta s predstava »Parole suoni e colori di una serata futurista« in »L'amore fa fare questo e altro«.

TRŽIČ
Občinsko gledališče
Danes, 6.2., ob 20.30: J. P. Poquelin in L. de Berardin »Il ritorno di Scaramouche«.

KOROŠKA

CELOVEC
Pri Joklnu: v četrtek, 15. t. m., ob 19.30 ver-nisaža del arhitekta Janeza Oswalda »Impresije«.
ŠENTJANŽ V ROŽU
K+K center - Slovensko planinsko društvo: na ogled je razstava fotografij »Planine v sliki«.
Jutri, 10. t.m., ob 19.30 - Matija Logar »Do-sje«, monodrama. Izvaja Ivo Ban.
ŽELEZNA KAPLA
V farni dvorani: danes, 9. t.m., ob 19.30 - Pri-reditev ob slovenskem prazniku pod geslom »Bo-diva vrtnarja lepih skupnih bodocih dni ...«.

SEMISLAVČE
Pri Rožeku: jutri, 10. t.m., ob 18.00 - Preda-vanje o umetnosti »Približevanja«.
VOGRČE
Pri Florjanu: jutri, 10. t.m., ob 19.30 - Kon-cert »Od Pliberka do Traberka«.
ŠENTPRIMOŽ
Kulturni dom - SPD Danica: jutri, 10. 2., ob 20. uri ples Danice z sekstetom Alpe-Adria.
BOROVLJE
Pri Cingelcu na trati: v nedeljo, 11. t. m., ob 15. uri pustna prireditev za otroke in odras-le; monografska po Franu Milčinskemu »Butalci«, izvaja Marijan Hinteregger.

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

GORICA
Kulturni dom
Danes, 9. t. m., ob 20.30 »Dan slovenske kul-ture 96«. Režija Edita Franceskin, izbor besed-il Marko Kravos. Priloznostno besedo bo po-

dala Erika Jazbar. Nastopajo MePZ F.B. Sedej iz Steverjana in Mladinski pevski zbor Vesela pomlad z Opčin, skupina Jazz in mi Glasbene matice. Besedila bodo podajali Sara Baldè, Sara Hoban, Jan Leopoli in Tomaz Susic.

GLASBA

TRST
Kulturni dom
Koncertna abonmajska sezona
Glasbene matice 95/96
Koncert, ki je bil napovedan za torek, 13. t.m., ob 20.30 - **ODPADE**.
Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno drustvo
V ponedeljek, 12. t. m., ob 20.30 nastop an-sambla Combattimento Consort Amsterdam s sopranistko Machteld Baumans. Na progra-mu Telemann in Vivaldi.
V četrtek, 15. t. m., ob 21.00 - Koncert Fran-cesca GUCCINIJA. Izven abonmaja.
Gledališče Miela
XXVII - Koncertna sezona
Glasbene Matidine Italije
V ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30: nastopila

bosta zbora Coro dei piccoli cantori in Coro giovanile della Città di Trieste pod vodstvom prof. Marie Susovski. Na programu Macchi, Mendelssohn, Sofianopulo, Ille-sberg, Viozzi, Rodgers, Di Lasso, Elgar in Orff.
Kavarna Tommaseo
Danes, 9. t. m., ob 22. uri koncert s skupino Fish and Gigs.
V sredo, 14. t. m., ob 22. uri nastop Piero Cozzi Quarteta.
V petek, 16. t. m., ob 21. uri nastop skupine Zuf de Zur.
MILJE
Gledališče Verdi
Danes, 9. t.m., ob 20.45 - Koncert vokalno instrumentalne skupine »Cappella Tergestina«. Dirigent Marco Podda.

RAZSTAVE

TRST
Muzej Revoltella: Do 31. marca 1996 je na ogled likovna razstava z naslovom Umetnost Evrope med dvema stoletjema 1895-1914 - Trst, Benetke in Bienali. Urnik: od 10. do 13. ure in od 15. do 20. ure, ob nedeljah in praz-nikih samo dopoldne; ob torkih je muzej zaprt.
Isti urnik velja tudi za drugo razstavo in si-cer restavriranih prostorov stare rezidence barona Revoltelle ob 200-letnici rojstva.
Galerija Rettori Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): do 16. februarja je na ogled razstava Leonor Fini. Urnik: 10-12.30, 17-19.30, ob praz-nikih in nedeljah 11-13, zaprto ob pone-deljkih.
Galerija Turisticne ustanove (Ul. S. Nicolò 20): Do 13. februarja je na ogled razstava slikarjev F. Berninija, C. Fichsa, N. Pereza in M. Terbon.

GORICA
Galerija Katoliske knjigarne: razstavlja aka-demska slikarka Ira Ličen Krmpotič.

ŠTANJEL
Galerija Lojzeta Spacala: je odprta od delav-nikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

ŠPETER
Beneska galerija: na ogled je fotografska raz-stava Fabia Devetaka.

KOROŠKA
CELOVEC
Dežena Galerija: do 30.3. so na ogled najno-

vejša dela koroskega slikarja Arnulfa Rai-nerja.
Galerija pri Joklnu - Badgasse 8 - do 17. marca so na ogled najnovejša dela koroskega slikarja Arnulfa Rainerja.
Kunstforum: Villacher Strasse 8/11 - Do 27. februarja je na ogled razstava Manfreda He-benstreita
BV Galerie: razstavlja Andreass Strasser.

TINJE
Dom prosvete»Sodalitas«
Do 26. t.m. je na ogled razstava »Smrtno ta-borišče na Ljubeju. razstava del Janka kaste-lica iz Sežane.

ŠENTJANŽ V ROŽU
k-k center: na ogled je razstava »Planine v sliki« - izbrane slike natečaja Slovenskega planinskega društva Celovec.

RADIŠE
Kulturni dom: na ogled je razstava del Ma-rianne Bechan.

ROŽEK
Galerija Sikoronja-Semislavce: Do 25. t.m., je na ogled razstava litografskih del Giselber-ta Hokeja.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA
Erjavčeva 1, Ljubljana
Mala drama
A. Nicolaj: **PRVA KLASA**, za IZVEN in KONTO.
Danes, 9. februarja, ob 20. uri.

Nemska hisa
Gradisce 6-8

I. Horovitz: **INDIJC HOCE V BRONX**, za IZVEN in KONTO.
Danes, 9. februarja, ob 20. uri.

SNG OPERA IN BALET
Zupancičeva 1, Ljubljana

J. Massenet: **MANON**.
Jutri, 10. februarja, ob 19.30.
RAZPRODANO.
Četrtek, 15. februarja, ob 19.30.
za red ČETRTEK, IZVEN in KONTO.

Sreda, 14. februarja, ob 19.30:
J. Strauss ml.: **NETOPIR**.

Sobota, 24. februarja, ob 19.30:
G. Verdi: **NABUCCO**. RAZPRODANO.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14

Jean-Jacques Bricaire: **DOHODNINA**.
Danes, 9. februarja, ob 19.30,
za IZVEN in KONTO.

H. H. Gudmundsdottir: **JAZ SEM MAESTRO**.
Jutri, 10. februarja, ob 19.30,
za abonma VIKEND in IZVEN.
Ponedeljek, 12. februarja, ob 19.30,
za abonma MLADINSKI 3 in IZVEN.

Mala scena
Tony Dunham: **LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA**.
Petek, 16. februarja, ob 22. uri,
za IZVEN in KONTO.

L. Wilson: **ZAŽGI!**
Sobota, 17. februarja, ob 22. uri,
za IZVEN in KONTO.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Lorenzo da Ponte: **DON JUAN**.
Danes, 9. februarja, ob 20. uri.
Nedelja, 11. februarja, ob 20. uri.

CANKARJEV DOM

Gledališče
Danes, 9. februarja, ob 20. uri: B. Slade: **OB LETU OSOREJ**.

Po londonski premieri septembra 1995 in go-stovanju v Rimu, Dubli-nu, Melbourneu in New-Yorku skupina CHEEK BY JOWL na odru Can-karjevega doma.

John Webster: **VOJVODINJA MALFIJSKA**.
Režija: Declan Donnellan.
Petek, 16., in sobota, 17. februarja, ob 20. uri.

Glasba
Jutri, 10. februarja, ob 21. uri: legenda kubanske glasbe: ELIO REVE'Y SU CHARAGON: FIESTA CUBANA, SALSA, ME-RENGUE, MAMBO.

GLASBA

KUD FRANCE PREŠEREN.
Karunova 14, Ljubljana

Danes, 9. februarja, ob 23.30: glasbeni večer s Tomažem Mistralom.

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Ponedeljek, 19. februarja: Komorni orkester SLOVENICUM, Ljubljana. Dirigent Uros Lajovic.

Petek, 23. februarja: HITOVE MUZE NA GRA-DU DOBROVO. Irena Grafenauer, flavta; Maria Graf, harfa.

DVORANA PALAČE
GRAVISI-BARBABIANCA
Gallusova 2, Koper

Ponedeljek, 12. februarja, ob 20. uri: TARTINI-QUARTET (Crtomir Sisko-vic, 1. violina; Romeo Dru-cker, 2. violina; Aleksandar Milosev, viola; Milos Mlej-nik, violoncelo) in sveto-vno znana harfistka Maria

Torek, 20. februarja, ob 20. uri.
Jutri, 10. februarja, ob 17. uri: Gledališče Toneta Cufarja: **PLESOCI OSLICEK**. Predstava je pri-merna za otroke od 4. leta naprej.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA, Krekov trg 2

Veliki oder
Jutri, 10. februarja, ob 11. in 17. uri: E. Umek: **CAPEK IN KLARA**, za IZVEN.

SLOVENSKO MLADINSKO
GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Lubljana

L. Carroll: **ALICA V CUDEŽNI DEZELI**.
Danes, 9. februarja, ob 16.30,
za IZVEN in KONTO.
RAZPRODANO!

Torek, 13. februarja, ob 19.30:
Gostovanje svetovno znane zagrebske gibalne skupine MONTAŽSTROJ s predstavo EVERYBODY GOES TO DISCO FROM MOSCOW TO SAN FRANCISCO.

Sreda, 14. februarja, ob 19.30:
B. M. Koltes: **ROBERTO ZUCCO**, za IZVEN in KONTO.

KOREODRAMA LJUBLJANA
Pražakova 12

Danes, 9. februarja, ob 20. uri v Viteški dvorani in Krizankah: **MEMENTO MORI SRECA SPIKA**. Večer, posvečen dramskemu igralcu Sreču Špiku.

Nedelja, 11. februarja, ob 20. uri v Jazz klubu Gajo na Beethovnovi 8: Alja Tkacev: **PISMA Z MOJOTOKA** (izbor).

SLOVENSKO
LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE,
Šlandrov trg 5

DNEVI KOMEDIJE '96
Danes, 9. februarja, ob 19.30:
G. Tabori: **MEIN KAMPF**.
Gostuje Slovensko stalno gledališče iz Trsta.

Jutri, 10. februarja, ob 19.30: Z. Hocevar: **SMEJCI**, v izvedbi SLG iz Celja.
Nedelja, 11. februarja, ob 19.30: M. Držić: **DUNDO MAROJE**. Gostuje gledališče GAVELLA iz Zagreba.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana

F. Sehovič: **KURBE**, za IZVEN.
Jutri, 10. februarja, ob 19.30.

PRIMORSKO DRAMSKO
GLEDALIŠČE
Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica

Antoine de Saint-Exupéry: **MALI PRINC. ZA SOLO**.
Danes, 9. februarja, ob 10.30.

Danes, 9. februarja, ob 20. uri: Miro Gavran: **PACIENT DOKTORJA FREUDA**, za abonma PETEK in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
Glavni trg 6

Zijah Sokolović: **CABAres, CABArei**.
Jutri, 10. februarja, ob 10.30,
za IZVEN in KONTO.
Sobota, 17. februarja, ob 10.30,
za IZVEN in KONTO.

R. Cooney: **TO IMAMO V DRUZINI**.
Sreda, 14. februarja, ob 19.30,
za IZVEN in KONTO.

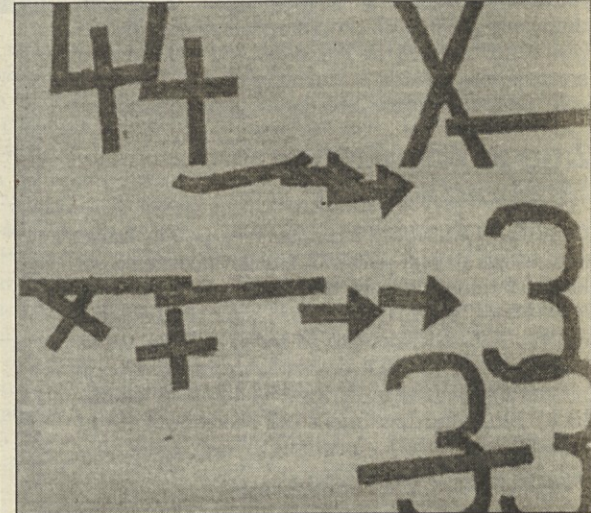
SNG MARIBOR
Slovenska 27

Drama
F. Villon: **VELIKI TESTAMENT**, za abonente in IZVEN.
Danes, 9. februarja, ob 20. uri.
Jutri, 10. februarja, ob 20. uri.
Četrtek, 15. februarja, ob 22. uri.
Petek, 16. februarja, ob 22. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Rotovski trg 2

Nedelja, 11. februarja, ob 11. uri: Grimm-Polak: **SNEGULJČICA**.
Nedelja, 18. februarja, ob 11. uri: Bina Zmavc-Stampe: **URE KRALJA MINA**, za otroke od 5. leta naprej.

RAZSTAVE

GALERIJA LOŽA, Tišov trg, Koper
Jannis Kounellis
AMBIENTALNA POSTAVITEV.
Otvoritev razstave bo danes, 9. februarja, ob 19. uri.

MODERNA GALERIJA
Tomsičeva 14, Ljubljana
V galeriji je do 6. marca na-ogled slikarska razstava zna-nega nizozemskega moder-nista Karla Appla

V spodnjih prostorih MG: Margaret Watkins. Retrospektivna razstava fo-tografij (do 10. marca).
GALERIJA ANONIMUS.
Prečna 6, Ljubljana
DAVID BYRNE: Strange ritual
Razstava bo na ogled do 28. februarja.

GALERIJA ŠKUC.
Štari trg 21, Ljubljana

V galeriji je do 24. februarja na ogled skupinska razstava del poljskih umetnikov. Razstavljajo: Zbigniew Libe-ra, Mariola Przyjemaska in Roman Stanczak.

GALERIJA EQURNA,
Gregorčičeva 3, Ljubljana

Biggibilla, avstralski Aborigin: **SANJE**: GUMMAROI.
Razstava bo na ogled do 20. februarja.

NARODNI MUZEJ
Muzejska 1, Ljubljana
SOL INVICTVS - SOL IV-

STITIAE, Zgodnje kršcan-stvo na celinskem Hrva-skem. Razstava bo na ogled do 18. marca.

KOROŠKI POKRAJIN-SKI MUZEJ,
Glavni trg 24, Slovenj Gradec

V muzeju je do 4. marca na ogled razstava MIKI MUSTER, RAZSTAVA STRIPA IN RISANEGA FILMA. **MALA GALERIJA Slovenska 35, Ljubljana**

V galeriji je do 18. februa-rja na ogled instalacija Dusana Kirbisa z naslovom Casovni stroj.

GALERIJA ŠOU KAPELICA
Kersnikova 4, Ljubljana

V galeriji je do 28. februarja na ogled razstava Braneta Sinika OBJEKTI. **GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI**
Trg celjskih knezov 8, Celje

V galeriji je do 31. marca na ogled pregledna razsta-va slovenskega stripa.

KNJIZNICA
JOŽETA MAZOVCA,
Zaloška 220, Ljubljana

V knjižnici je na ogled razstava slik Janeza Peca.

NOVICE

Do konca sezone s tremi tujci

ZENEVA - Cetrtrfinalisti letosnje nogometne »champions league« so se na izrednem zasedanju Uefa s posameznimi nogometnimi zvezami in klubi obvezali, da bodo glede števila tujcev upoštevali dosedanje omejitve, imenovano tri plus dva. Generalni sekretar Uefe Gerhard Aigner je vsekakor dejal, da se bo morala njegova organizacija sprijazniti s spremembami, ki jih narekujejo nova navodila Evropske unije glede prostega pretoka poklicnih sportnikov in ki jih v bistvu podpirajo močnejši evropski klubi.

Asprilla v Newcastle

PARMA - Kolumbijski nogometaš Faustino Asprilla je dokončno postal član angleskega kluba Newcastle, ki bo Parmi odstel 18 milijard lir odškodnine.

Rusinja Romasko 1. v šprintu na biatlonskem SP

RUHPOLDING - Rusinja Olga Romasko je presenetljivo nova svetovna biatlonska prvakinja v sprintu. Rusinja je progo pretekla v 22:30.5 minute in ni zgrešila nobene tarče. Norvežanka Ann Helen Skjelbreid se je z 19.4 sekunde zaostanka in eno zgrešeno tarčo uvrstila na drugo mesto, bron pa je osvojila Švedinja Magdalena Wallin z 22 sekund slabšim časom od zmagovalke. Najboljša Slovenka Andreja Grasić je bila na strelišču v stojećem položaju nenatancna dvakrat in se je uvrstila na 17. mesto, najboljša Italijanka pa je bila Nathalie Santer na 15. mestu. Danes se bodo na svetovnem prvenstvu v 10-kilometriskem sprintu pomerili se moški. Na biatlonskem svetovnem prvenstvu so doslej razdelili pet kompletov kolajn. Dalec najuspešnejša država je Rusija, ki je doslej osvojila dve prvi in tri druga mesta, Francija in Belorusija se lahko pohvalita s po 1 zlato in bronasto kolajno, Nemčija ima 1 zlato, Ukrajina 1 srebrno in 1 bronasto, Norveška 1 srebrno, Italija in Švedska pa sta osvojili vsaka po 1 bronasto kolajno.

Izidi ženskega sprints na 7.5 km: 1. Olga Romasko (Rus) 22:30.5 (0), 2. Ann Elen Skjelbreid (Nor) 22:49.9 (1), 3. Magdalena Wallin (Sve) 22:52.5 (0), 4. Galina Kukljeva (Rus) 22:53.1 (1), 5. Corinne Niogret (Fra) 23:13.5 (1)...15. Nathalie Santer (Ita) 23:47.8 (2)... 17. Andreja Grasić (Slo) 23:54.1 (2)

Rusija premagala Malto z 2:0

LA VALETTA - Nogometaši Rusije so na mednarodnem turnirju v La Valetti na Malti premagali domačine z 2:0 (1:0). Strelca zadetkov sta bil Karpin v 25. minuti in Kiriakov (63.). V prvem srečanju tega turnirja je Slovenija s 7:1 (1:1) premagala Islandijo. Slovenija bo danes igrala z Malto.

Zmaga odbojkarjev Maribora v Parizu

Odbojkarji Maribora Marlesa so v petem krogu evropskega pokala pokalnih zmagovalcev v petem krogu skupine A dosegli tretjo zmago. V Parizu so s 3:1 (16:14, 9:15, 1:15, 10:15) ugnali francosko mostvo PSG. Mariborčani so začeli odlično, saj so povedli z 9:1 in 12:5, po visokem vodstvu pa je prišlo do preobrata in Parizani so dobili set na razliko. Nesrečno izgubljeni niz Mariborčanov ni zmedel, saj so bili v naslednjih treh zanesljivo boljši in so zasluženo zmagali.

KOŠARKA / V C2 LIGI

Bor Radenska v Miljah na zmago

Zamujene priložnosti se za Bor Radensko v zahtevnem prvenstvu C2 lige, žal vrstijo, tako da postaja naloga belozelenih iz tedna v teden težja. V 17. kolu je na sporedu trzaski derbi v Miljah (jutri ob 18.00). V zadnjih dveh sezonah je dvoboj med Interjem in Borom pomenil tekmo za visoko uvrstitev, v letošnji sezoni pa se je razmerje moči krepko spremenilo. Konkurenca se je močno zaostila, furlanske in goriske ekipe so se okrepile s posamezniki iz višjih kategorij (glej Martignacco s Panamo, Iurichem, Pom z Brainijem, Ardita s Turelom in Valentinsigom, itd.), tako da so se vse stiri trzasko ekipe (Sgt, Intermuggia, Barcolana in Bor) znasle pred nepredvidenimi težavami.

Tako se Intermuggia in Bor Radenska sedaj nahajata v skupini peterk, ki se na vse kriplje borijo pred izpadom. Miljčani so sicer doslej zbrali dve točki več (neverjeten uspeh z vodilnim Martignaccom), v zadnjih tednih pa so se zvrstile se nekatere hujše poškodbe (Pitacco in Tomasin ze dalj casa ne igra), tako da je trener Turco v velikih sk-

ripcih.

Borov trener Krečić pa bo moral prepricati svoje igralce, da morajo v miljski telovadnici Pacco zaigrati odločno na zmago. Se največ težav bodo borovci imeli pod košema, kjer bo težko zaustaviti Menardija in Dementio, zunanji igralci, od Spadonija do Susanija, Simonica, Grbca in Barinija, pa bodo skušali zamesati strene Trimboliu in Kauziju.

TAKO V 1. DELU
Bor Radenska - Intermuggia 82:60 (34:38)

Po slabi igri v prvem polcasu, ko so Miljčani zasluženo vodili, so se borovci razigrali v drugem delu in dobesedno unicili goste.

Bor: Grbec 28, M.Simonić 14, D.Barini 10, Smotlak 9, Iv.Bajc 9, Susani 5, Rasman 4, Spadoni 2.
Intermuggia: Trimboli 21, Tomasin 10, Menardi 7, Dementio 6, Riaziz 5, Pitacco 5, Tunin 5, Kauzi 1.
NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 17.KOLA: Pagnacco - Spilimbergo +6, Staranzano - Martignacco -8, Sgt - Pom +4, Ardita - Udinese +11, Virtus - Porcia -9, Arte - Gradisca -7, Barcolana - Manzano -12. (VJ)

KOŠARKA / EVROPSKO KLUBSKO PRVENSTVO

Benetton v četrtfinalu Buckler skoraj izločen

Bolonjčani so v Atenah proti Panathinaikosu zamudili lepo priložnost za zmago - V Trevisu Williams 30 točk

Panathinaikos - Buckler 72:69 (34:37)

Panathinaikos: Alveritis 15, Ekonomou 26, Koraf 1, Iannakis, Vranković 8, Wilkins 22, Pecarski.

Buckler: Brunamonti, Komazec 12, Coldebella 8, Abbio 4, Woolridge 13, Moretti 19, Binelli 13, Carera.

Bolonjčani so v Atenah doživeli menda usodni poraz glede uvrstitve v četrtfinale »eurocluba«, zapravili pa so si lepo priložnost za zmago. Zaradi diskvalifikacije atenskega igrišča, so tekmo odigrali pred praznimi tribunami. Obe ekipi sta začeli slabo, Panathinaikos naravnost katastrofalno. V petih minutah je dosegel tri točke, a Buckler deset. Bolonjčani so v tem delu srečanja zaradi slabega meta izgubili priložnost, da bi si nabrali večjo prednost in so ob polcasu imeli le tri točke naskoka. Mlada Alveritis in Ekonomou, se posebej slednji, sta v drugem delu dokazala, da Grkom le ne bi bilo treba spreminjati državljanstva tolikšnemu številu bivših Jugoslovanov, kot to počenjajo. Zaigrala

sta namreč odlično in Panathinaikos je večji del polcasa vodil s šestimi točkami prednosti. V zadnjih treh minutah je Buckler vseeno imel dvakrat priložnost, da bi povedel. Prvic sta sodnika Komazcu pravilno razveljavila kos zaradi osebne napake v napadu, drugič pa je »trojko« zgrešil Moretti. Na koncu se je pri Grkih razigral bivši as lige NBA Dominique Wilkins (devet točk v treh minutah).

Benetton - Unicaja Malaga 85:78 (41:40)

Benetton: Bonora 10, Gracis 4, Pittis 4, Chiacig 18, Rebraca 12, Pessina 7, Williams 30, Ambrassa.

Unicaja: Alvos 7, Romero, Guillen 12, Ruiz 3, Ansley 17, Rodriguez 13, Reyes 10, Miller 16.

PM: Benetton 10:14, Unicaja 13:17. Tri točke: Benetton 7:13 (Bonora 2:2, Gracis 0:1, Williams 5:10), Unicaja 5:16 (Avalos 1:2, Romero 0:1, Guillen 0:1, Ansley 0:2, Ruiz 1:4, Rodriguez 3:6).

Benetton je z zmago proti Unicaji

dosegel uvrstitev v četrtfinale, lahko pa tudi se naprej upa na uvrstitev na drugo mesto. Največ zaslug za zmago mostva iz Trevisa ima Henry Williams, ki je dosegel trideset točk in je bil daleč najboljši mož na igrišču.

SKUPINA A

Ostali izidi 13. kola: Iraklis - Olympiakos 63:69, Bayer - Antibes 79:74, Cska - Ulker 80:71; **vrstni red:** Cska 20, Olympiakos in Benetton 18, Ulker 12, Antibes, Unicaja in Bayer 10, Iraklis 6; **prihodnje kolo (15. 2.):** Benetton - Iraklis, Antibes - Cska, Unicaja - Ulker, Olympiakos - Bayer (14.2.).

SKUPINA B

Ostali izidi 13. kola: Pau - Barcelona 82:70, Real Madrid - Benfica 86:81, Cibona - Maccabi 71:78; **vrstni red:** Barcelona 18, Panathinaikos in Real Madrid 16, Pau 14, Cibona, Buckler in Maccabi 12, Benfica 4; **prihodnje kolo (15. 2.):** Maccabi - Panathinaikos, Pau - Cibona, Buckler - Real, Barcelona - Benfica.

V četrtfinale se uvrstijo najboljše stiri ekipe iz vsake skupine.

TENIS / OD DANES DO NEDELJE V SVETOVNI SKUPINI DAVISOVEGA POKALA

Italija v Rimu proti Rusiji

RIM - S srečanjem med dvema Andrejema, Gaudenzijem in Cesnokovom, se bo danes v Rimu začelo teniško srečanje prvega kola v svetovni skupini Davisovega pokala. Kljub zimi se je italijanska federacija - navzlic pripombam mednarodne zveze, ki je opozarjala na neugodne vremenske razmere - odločila, da se srečanje odigra na prostem. Očitno so imeli selektor Adriano Panatta in igralci dokaj trdne razloge, da jim je v to uspelo prepričati tudi federacijo.

Toda vprašanje je, če bo to dovolj za zmago nad Rusijo, ki se zanaša na dve zanesljivi zmagi Evgenija Kafelnikova, ki je trenutno šesti igralec na sve-

tu, med posamezniki pa bo zaigral se izkušeni veteran Andrej Cesnokov, ki pa je z nekdanjega 9. nazadoval na 88. mesto svetovne lestvice. Prav proti njemu »azzurri« računajo na dve zmagi, odločitev pa naj bi tako padla v spopadu dvojic.

Seveda so to za zdaj samo računi na papirju, igrišče pa bo pokazalo, če so bili pravilni. Zmagovalce srečanja v Rimu se bo od 5. do 7. aprila v četrtfinalu pomeril z zmagovalcem tekme med Južnoafriško republiko in Avstrijo

SPORED

Danes: 11.00 Cesnokov - Gaudenzi, sledi Kafelnikov - Furlan; jutri: 14.00 Kafelnikov/Olhovskij - Pescosoli-

Reprezentanti Rusije na včerajšnji predstavitvi v Rimu (AP)

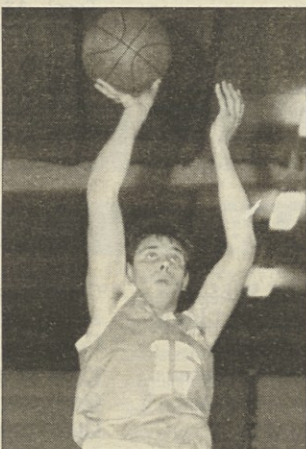
do/Nargiso; nedelja: 11.00 Kafelnikov - Gaudenzi, sledi Cesnokov - Furlan.

OSTALI SPORED: Južnoafriška republika - Avstrija, Svica - Nemčija, Francija - Danska, Indija - Nizozemska, Šved-

ska - Belgija, Češka - Madžarska, ZDA - Mehika.

Najtežje delo čaka Nemcijo, ki bo v Zenevi nastopila brez poškodovanih Beckerja in Gölnerja, pa tudi Michael Stich bo nastopil samo v dvojicah.

KOŠARKA / V 16. KOLU D LIGE DOM IN KONTOVEL PRED LAŽJO NALOGO

Brez počitka po koncu prvega dela prvenstva so misli cetrtiligaskih peterk že usmerjene v prvo kolo povratnega dela. Vodilna in doslej se nepremegana Cicibona Helvetius ima pred seboj najbrž najtežjo možno nalogo. Furlanova ekipa se bo namreč jutri v gosteh (telovadnica Caprin ob 18.00) pomerila s Santosom, ki je kljub začetni krizi, vsekakor spet ujel tretje mesto s samo dvema točkama zaostanka za Goriziano in torej z realnimi možnostmi za prestop v C2 ligo. Za nameček ima Cicibona zelo neugodno tradicijo v obračunih s Santosom, saj plavobeli v telovadnici Caprin se niso zmagali.

Nov zahteven test za vodilno Cicibono

Prav zato je »coach« Luka Furlan že od ponedeljka dalje »stislil« ekipo, ki se motivirano pripravlja na jutrišnje tekmo. Marsikdo med cicibonasi je bil že pred časom mnenja, da bo dvoboj s Santosom mnogo zahtevnejši kot z Goriziano, saj so trzaski košarkarji zelo borbeni in uvrščajo nekatere odlične posameznike, kot so Nardini, Valente in Covacich. V vrste Cicibone se je po poškodbi vrnil Andrej Pieri, v zameno pa se je na sobotni tekmi poškodoval Marko - Poldo Krizmancic (na sliki), Dario Kovacic pa je spet občutil bolečine v kolenu.

S povsem drugačnimi občutki se povratnega dela lotevata Dom in Kontovel, ki sta prvi del prvenstva sklenila na sredini lestvice. Domovci bodo jutri ob 20.30 igrali v »bunkerju« trzaskega Aclija, ki spada med manjša preseñenja sezone, Franco, Di Cecco in ostali pa ne bi smeli imeti pretiranih težav za osvojitve

novega para točk. V slogu hitre igre in agresivne obrambe bi se morala pomeriti Kontovel in Largo Isonzo (jutri v telovadnici Ervatti ob 18.30), kjer plavobeli odločno ciljajo na ponovitev uvodne tekme prvenstva, ko so iz Tržica odsli z nasmejanimi obrazi.

TAKO V 1. DELU
Cicibona - Santos 90:76 (42:36)

Cicibona: Tomsic 21, Jogan 17, Persi 16, Possega 16, Filipic 8, Battilana 6, A.Zuppin 2, S.Zuppin 2, Krizmancic 2.

Dom - Acli 95:67 (46:31)
Dom: Franco 28, Di Cecco 25, Jarc 14, Ambrosi 8, Podbersig 6, Corsi 6, Primožic 5, Kocjancig 2, Orzan 1.

Largo Isonzo - Kontovel 67:80 (32:37)

Kontovel: Gulic 19, Turk 15, Civardi 12, B.Pertot 11, I.Emili 10, Vodopivec 6, Starec 5, Godnic 2, Kralj, M.Emili.

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 16.KOLA: Cus - Lega

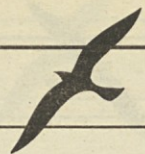
Nazionale +16, Senators - Grado -18, Libertas - Goriziana -17, Inter 1904 - Momo Giò +9, Acli Ronchi - Scoglietto +15. (VJ)

Zmaga Jadrana v 1. diviziji
Isontina Fogliano - Jadran 85:90 (34:42)

JADRAN: Senica 4, Pozar 8, Velinski 12, Slavec 6, Caser 8, Franco 15, Stokelj 4, Starc 23, Čej 10; trener Vremec

PON: Franco; SON: 25; 3T: Slavec 1.

V ledeno mrzli dvorani v Fogliano (temperatura se je blizala zunanji) so Jadrancovi, kljub precej povprečni igri premagali skromne domačine. Takoj v začetku so sicer domačini povedli z 10 točkami, v nadaljevanju pa so jadrancovi odločno reagirali in zanesljivo povedli. V drugem polcasu so Vremecovi fantje v bistvu obdržali prednost. Od posameznikov je bil tokrat najbolj učinkovit Bostjan Starc s 23 točkami. (Niko Stokelj)

ODBOJKA / V MLADINSKIH PRVENSTVIH NA GORIŠKEM

Mladinci Espege že prvaki, na dobri poti tudi valovke

Espego v derbiju premagal Olympio - Mladinke Vala potrebujejo samo še nekaj setov - Deklice Vala izgubile po več kot dveh letih

MLADINCI
Espego - Olympia 3:0 (15:2, 15:5, 15:6)

ESPEGO: Manià 4+0, Braione 8+0, Lukež 11+2, Brisco 2+2, Devetak 3+1, Mucci 6+3, Soban 4+3, Plesnicar 2+0, M. Cernic 2+0, Kovic 1+0.

OLYMPIA: Guzzon 0+1, Poletto 1+0, P. Komjanc 0+1, Pintar 1+1, Squadrito 3+2, Miklus 1+0, Dorni 0+0, A. Cernic 0+1, Princic 0+0, M. Cernic 1+0, Lukež, Parisi.

Espego je na derbiju med združenima ekipama startal kot favorit, pričakovati pa je bilo večji odpor Olympie. Toda gostje so se predali že pred samim pričetkom tekme, ki je bila zato povsem enosmerna (47 minut). Olymia je namreč vodila samo na začetku tretjega seta (4:1), po stiri asih Davida Muccija pa je bilo tudi tega seta kmalu konec.

Espego (na sliki) je tako praktično osvojil naslov pokrajinskega prvaka in se lahko

pripravlja na deželno fazo, v kateri bo lahko računal tudi na doprinos Mateja in Simona Cernica, ki v prvi fazi nista igrala.

Olympia - Grado 3:1 (15:3, 15:7, 10:15, 15:6)

OLYMPIA: Miklus 2+0, Guzzon 0+2, Poletto 3+0, P. Komjanc 7+8, Pintar 7+5, Squadrito 6+7, A. Cernic 0+6, Parisi 0+0, Princic 4+1, M. Cernic, Dorni, Lukež.

Olympia je proti Gradu dosegla lahko zmago. Gostje so sicer osvojili tretji set, a predvsem zaradi tega, ker so jih nasi fantje podcenjevali, kar je bilo jasno v četrtem setu, ki so ga spet osvojili z veliko lahkoto. Zelo dobro je na centru igral Patrik Komjanc, ki igralsko raste iz tekme v tekmo, kot ponavadi pa sta se izkazala tudi Pintar in Squadrito, »deček« Princic pa je v tem prvenstvu opravil krstni nastop.

Vrstni red po 8. kolu: Espego 14, Olymia 12, Torriana 8, Gra-

do 4, Finvolley 2. (Espego s tekmo manj)

MLADINKE

Val - Torriana 3:0 (15:4, 15:4, 15:8)

VAL: Tomsic 2+4, Ursic 9+3, F. Cernic 11+6, Kocjancic 2+0, Zavadlal 5+6, Zuccarino 1+0, Humar 3+0, Danielis 2+0, Miklus 0+0.

Izidi 7. kola: Val - Grado 3:2, Mercato di Selz - Azzurra 1:3.

Val je zlahka prišel do novih točk in mu do osvojitve naslova manjka le še nekaj setov. Torriana je našim igalkam nudila tokrat celo manjši odpor kot na prvi tekmi v Gradiscu. Tudi v zadnjem setu so valovke že vodile z 10:0. Zelo dobro sta igrali podajalca Manuela Tomsic in Federica Cernic.

Vrstni red: Val 14, Mercato di Selz 10, Azzurra 8, Comet Torriana 6, Grado 2, Staranzano 0.

DECKI

Prvenstvo se bo začelo sredi

marca. Slo bo za serijo trobojev med Olympio, Valom in Ronchijem.

DEKLICE

Skupina A

Drevi bo v telovadnici Kulturnega doma (ob 19. uri) povratni derbi med našima ekipama.

Farra - Val 3:0 (15:7, 15:11, 15:5)

VAL: Tomsic 2+4, Ursic 9+3, F. Cernic 11+6, Kocjancic 2+0, Zavadlal 5+6, Zuccarino 1+0, Humar 3+0, Danielis 2+0, Miklus 0+0.

Valovke so v Fari izgubile prvič po več kot dveh letih. Gostiteljice, ki so z zmago dohitele našo ekipo na vrhu lestvice, so zaigrale izredno motivirano, ker so se hotele oddolžiti valovkam za gladek poraz v prvem delu prvenstva. Po drugi strani je Val igral pod svojimi sposobnostmi in nekaterim igalkam se pozna, da so prenasitene s tekmami, ker istocasno nastopajo v več

prvenstvih. Kljub porazu so valovke vsekakor dosegle uvrstitev v play off.

»Nas cilj v tej kategoriji je bila uvrstitev v play off, a mislim, da se lahko izkažemo tudi v končnici,« meni trener valovk Zoran Jeroncic.

Cormons - Adria Auto Olympia 3:2 (15:7, 1:15, 13:15, 15:11, 15:9)

OLYMPIA: K. in V. Batistic, Hlede, Fabris, Bagon, Perse, Sfiligoj, Cetul, Dorni.

Olympia je doživela poraz proti ekipi, ki jo je v prvem delu premagala. Goricanke so zaigrale podcenjevalno in so s svojim nastopom razočarale.

Ostali izidi: Morocco - Lib.

Gorizia 1:3. **Vrstni red:** Farra in Val 14, Lib. Gorizia 10, Morocco 8, Adria Auto Olympia in VBL Cormons 2.

Skupina B

Vrstni red: Seltz in Torriana 16, Fincantieri in Pieris 10, Villesse 6, Acli Ronchi 4, Etsi 2.

NARASCAJNICE

Skupina A

Jutri bo v telovadnici v Kulturnem domu (pričetek ob 15.30) povratni derbi med Soco in Valom Dom.

Izidi 12. kola: Capriva - Val Dom 0:3, Soca - Villesse 0:3, Farra - Libertas Gorizia 3:0.

Vrstni red: Val Dom 34, Farra 32, Villesse 26, Pro Romans 15, Lib. Gorizia 11, Capriva 9,

Intrepida 8, Soca 6.

Skupina B

Vrstni red: Staranzano 33, Grado 31, Torriana 25, Pieris 18, Ronchi 16, Volley club 11, Lib. Gorizia B 9, Fincantieri 1.

Pokal Goriškega grada

Azzurra B - Val Dom 0:3 (0:15, 5:15, 4:15)

VAL DOM: Cumin, Sošol, Cej, Bresciani, Ursic, Figelj, Simcic.

Trinajstletnice Vala Dom so spet prišle do lahke zmage. Prvi set je bil monolog Paole Ursic na servisu, v ostalih dveh je Azzurra nudila nekaj več odpora, a se vedno preskromnega, da bi lahko kakorkoli ogrozila slovensko ekipo.

ROKOMET / MOŠKA C LIGA

Kras Trimac v prvi tekmi povratnega dela proti močnemu Čusu iz Vidma

Srečanje bo jutri ob 16. uri v Zgoniku

V minulem tednu nismo poročali o rezultatu mestnega derbija med Krasom in ekipo Team, ker se tekma, zaradi »slabih vremenskih razmer«, ni odigrala. Sodniki in nasprotniki so namreč smatrali, da zaradi mokrega igrišča in megle kljub prizganim reflektorjem pogoji za normalen potek tekme niso regularni. Krasovim odbornikom in tudi deželnemu komisariju zveze se je zdela odločitev nerazumljiva, saj so ekipe že večkrat igrale v precej slabših pogojih. Zanimivo je, da se je ekipa Teama že pred srečanjem pisмено pritožila federaciji, da po njihovem mnenju zunanje igrišče pri zgoniski telovadnici ni primerno za prvenstvene tekme. Takemu mnanju sta pritrdila tudi trzaska-sodnika. Očitno je, da nasprotniki niso vedeli, da na tem igrišču igrajo prvenstvene tekme vseh lig že deset let ter da vsako leto federacija po pregledu igrišča izda novo uradno dovoljenje za igranje na njem.

Vsekakor je deželni komisar predal zadevo odgovornim prvenstva, ki bodo odločali o ponovitvi tekme (vsekakor se bo ta odigrala na istem igrišču) ali pa bo dosodila Krasu zmago brez boja.

Z začetkom povratnega dela prvenstva bo Krasova sedmerica jutri ob 16. uri ponovno igrala na domačih tleh v Zgoniku proti ekipi iz Vidma. V prvi tekmi so krasovci

nepričakovano premagali Videmčane z dvema zadetkoma razlike, saj so sobotni nasprotniki izkušena ekipa in med favoriti za napredovanje v B ligo. Zaradi tega je sobotna tekma po starih zaporednih zmagah proti skromnim nasprotnikom resna preizkušnja za pridobitev novih točk in priloznost za približevanje vrhu lestvice, ki je zaradi nesrečno izgubljenih osmih točk zdaj kar precej oddaljen. (Iztok)

Obvestila

SK DEVIN organizira v nedeljo, 11. t. m. smučarski izlet v Podkloster (Arnoldstein). Prijave in informacije na tel. st. 327196 (Jordan) ali 200236 (Bruno).

JK CUPA vabi člane na družabno večerjo ki bo jutri v gostilni Grilnac v Salezu. Prijave se sprejemajo na društvenem sedezu v Sesi Janu in na tel. st. 229113 ali 637321.

SK BRDINA sporoča, da bo odhod avtobusa v nedeljo, 11. t. m., ob 6.30 z Opčin.

ODBOJKA / 1. MOŠKA IN ŽENSKA DIVIZIJA NA GORIŠKEM

Naš prapor v boju za napredovanje En dober in en slab nastop Olympie

1. MOŠKA DIVIZIJA
Corridoni - Nas prapor 1:3 (12:15, 5:15, 15:7, 13:15)

NAS PRAPOR: Devetak, Bevčar, Kovic, Sfiligoj, Juretic, Paulin, Cernic, Legisa.

Nas prapor je premagal doslej vodilni Corridoni in ga ujel na lestvici, s to zmago pa so slovenski odbojkarji kolo pred koncem prvega dela tudi dali jasno vedeti, da se letos resno mislijo potegovati za napredovanje v D ligo. Zmaga je se toliko bolj dobrodošla, ker je Nas prapor nastopil brez standardnih igralcev Boskina in Cevdka ter brez Gulina in Miklusa.

Po oceni trenerja Legise so fantje odigrali svojo letos najboljšo tekmo. Sprejem je bil resnično brezhiben, z dobrim servisom pa so onemogočili nasprotnikov napad. V prvem setu so gostje lepo nadoknadili šest točk zaostanka, v ostalih setih, ki so ju osvojili, pa so bili stalno v vodstvu. Srečanje je bilo vsekakor zelo izenačeno, Nas prapor pa je znal, za razliko od Corridonija, uspešno premagati vse trenutke krize. Pri

tem je bil zelo pomemben doprinos Valentina Juretica, ki je res prijetno presenetil.

Olympia - Cormons 1:3 (15:13, 13:15, 11:15, 14:16)

OLYMPIA: A. Vogric 3+3, E. Lutman 5+4, Frandoli, Makuc 3+6, Mucci 2+3, Spacapan 6+8, M. Komjanc 3+11, Seni, S. Hlede 0+2, Poletto, Squadrito 1+3.

Ni dosti manjkalo, da bi Olympia presenetila kotirane Krmince. S pomočjo glasnih navijancev so Goricani z dobro igro dobili prvi set, v drugem pa povedli kar s 7:0. Tedaj si je eden od boljših tolkačev Cormonsa zelo hudo poškodoval palec na roki (pospremili so ga v bolnico, kjer so mu rano zasili s šestimi šivi), kar pa je začudo predramilo goste in blokiralo domače igralce. Srečanje je bilo sicer še naprej izenačeno, vendar pa Goricani niso bili več tako učinkoviti, čeprav so si že proti koncu tretjega seta nekoliko opomogli (po 9:3 za Cormons), v četrtem pa so spet odločno pritisnili in že vodili s 14:11, vendar pa kljub stirim zaključnim

zogami, zal, niso prišli do tie breaka. Posebno pohvalo si za dober nastop zasluži Paolo Spacapan.

Torriana - Olympia 3:1 (8:15, 15:5, 15:9, 16:14)

OLYMPIA: A. Vogric 3+2, E. Lutman 5+4, Frandoli 0+0, Makuc 2+3, Mucci 1+4, Spacapan 6+7, M. Komjanc 4+6, Hlede 0+2, Poletto.

V tork Olympia ni ponovila dobre igre s tekme proti Cormonsu in zaslužno izgubila v Gradiscu. Gostje so zlahka dobili prvi set, nato pa so bili v podrejenem položaju vse do četrtega seta, v katerem so vodili z 10:6, 12:7, imeli dve zaključni zogi, a so na koncu ostali praznih rok.

Ostali izidi 8. kola: Cormons - Intrepida 3:0, Fossalun - Mossa 0:3, Intrepida - Torriana 2:3, Turriaco - Ronchi 3:0.

Vrstni red: Corridoni, Nas prapor in Cormons 14, Turriaco in Torriana 10, Olympia 8, Intrepida 6, Fossalun 4, Mossa 2, Acli Ronchi 0. (Torriana in Olympia s tekmo več)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Val - Pieris 3:1 (9:15, 15:8, 15:12, 15:12)

VAL: Ursic, Terpin, Branca, Brisco, Ambrosi, Kovic, Humar, Tomsic, Danielis.

V razmeroma izenačeni tekmi so valovke zaigrale taktično dobro in zaslužno premagale Pieris. Samo začetek tekme je bil nekoliko slabši, kar so gostje izkoristile, v nadaljevanju pa so bile domačinke boljše. Velja omeniti, da sta Manuela Tomsic v drugem in Barbara Ursic v tretjem z ostrimi servisi spravili v velike težave igralko Pieris (prva je servirala od 4. do 13. točke, druga pa od 4. do 9.). V zadnjem setu je bila tekma do 10:10 izenačena, nato pa je Val prevladal. Od posameznic velja omeniti še Lucio Danielis, ki je prvič odigrala celo srečanje in v celoti zadovoljila.

Ostali izidi 8. kola: Ronchi - Torriana 3:0, Cormons - Azzurra 3:0, Staranzano - Intrepida 3:0.

Vrstni red: Staranzano 14, Cormons in Mondo Computer 12, Pieris, Azzurra in Val 8, Ronchi in Villesse 6, Intrepida 4, Torriana 0.

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Na dveh galopih v Rimu sta glavna favorita Balkan Sobranie in Berry Bird

1. dirka (Padova): Sec Mo (2) ne bi smel imeti konkurentov. Pozornost pa zaslužita tudi Segusino Dra (X) in Sofocle Egral (1);

2. dirka (Milan): Obermayer (1) se je izkazal že prejšnji teden in je tudi tokrat med favoriti za zmago. Med protagonisti bosta tudi Milkland (X) in Roxey (2);

3. dirka (Firence): Marat Ks (X) je zelo hiter in zato obvezen favorit. Opozarjamo pa se na Per la Gioia (1) in Prisca (2);

4. dirka (Turin): zaradi ugodnega startnega položaja je Oppio d'Asolo logičen favorit. Paziti pa bo moral na Negritta (2) in na Rullo Jeta (19);

5. dirka (Rim): Balkan Sobranie (1) ima vse kvalitete za glavno vlogo, toda tudi Werne (X) in Johnny Style (2) bosta prav gotovo med prvimi;

6. dirka (Rim): Berry Bird (1) je imel smolo na zadnji dirki in bo skušal po vsej sili zmagati. Pozornost pa zaslužita tudi Secral (X) in Golden Mistral (2).

Dirka tris

(Rim, 17.45, 20 konj)

NASI FAVORITI: 20. Return Yankee, 17. Lemmon Park, 2. Nico Jet; DODATEK ZA SISTE-MISTE: 16. Player Kronos, 14. Olimpo Dei, 4. Parbleu Bi.

Totip

1. — prvi drugi	2 X1
2. — prvi drugi	1 X2
3. — prvi drugi	X 12
4. — prvi drugi	X 12
5. — prvi drugi	1 X2
6. — prvi drugi	1 X2

Danes igra za vas Totocalcio

Elena Maver

Elena Maver (letnik 1964) je gotovo eno naših najbolj znanih odbojgarskih imen. Pri Boru je začela v mladinskih kategorijah pri 13. letih in se z Borovo mladinsko ekipo leta 1980 uvrstila tudi na meddeželni finale v Cremoni. Takrat se je tudi znašla na širšem spisku za sestavo državne reprezentance. V članski konkurenci je vsa leta igrala za Bor in Meblo v B in C1 ligi, z Borovo vrsto pa je tudi napredovala v B ligo. Po sezoni 1992/93 je prenehala z aktivnim igranjem, pred kratkim pa je zaradi poškodb v ekipi spet priskočila na pomoč borovkam v prvenstvu C1 lige. Prejšnji teden je Pepi Starc pravilno napovedal 11 izidov.

Atalanta - Milan	1 X
Bari - Piacenza	1
Fiorentina - Parma	X 2
Inter - Napoli	1 X
Juventus - Cagliari	1 2
Padova - Vicenza	X
Roma - Cremonese	1
Sampdoria - Torino	1
Udinese - Lazio	1 X 2
Livorno - Ternana	1
Benevento - Castrovil.	1-X 2
Matera - Giulianova	X
Taranto - Frosinone	X

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nekoga boste s prefinjeno zvijazo pripravili do tega, da bo postoril pol vaših opravkov. Ne boste se obremenjevali z občutkom krivde, kajti jasno vam bo, da vam pomaga iz ljubezni.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Vaša zdravstvena kondicija bo na negotovi ravni, zato se ne izpostavljajte zraku, v katerem mrgoli pritikavcev, ki položijo se takega bika. Zavarujte se stoje, pa vam ne bo treba leči.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo, ki ste ga dvigali v oblake, bo končno pokazal svoj pravi obraz. Ne boste prevec presenečeni, kajti že predolgo ga opazujete skozi svojo masko, da bi mogli nasesti igri njegove.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Po mukotrpnem premisljevanju se boste naposled dokopali do spoznanja, da nima smisla se naprej riniti v smer, ki poleg denarja obeta samo minljivosti, dobljene v zameno.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Z vsem ognjem se boste posvetili svoji ljubljeni osebi, zato bo zapredla kot mladi muc. Z ljubeznijo vas bo pobožala po gosti grivi, da boste glasno zapredli se vi. Tudi napredita kaj.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Bliznjemu boste pojasnili ozadje vaše zamere, zato se bodo zidovi med vama sesuli. Skozi prah se sicer ne bosta videla najbolje, bosta pa zagotovo spoznala, da si ga zgolj umisljata.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Zanimarili boste delovne obveznosti in se posvetili srčnim zapletom. In medtem ko bo srce pelo, bo delo trpelo. Tudi delo in ljubezen sta združljiva, če ljubljeni gara nekje blizu.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Oklenili se boste priložnosti kot skorpijon svoje žrtve. Ne bodite prevec radodarni s kapljicami svojega strupenega orožja, kajti za boj s seboj ga boste potrebovali deročo reko.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Spomnili se boste obljube v obliki dogovora za obisk, pogledali skozi okno, ugotovili, da je sončno, sedli v jeklenega konjčka in prijahali na cilj. Odjahal boste z željo po vmitvi.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Bliznjega boste začeli gledati z očmi enakovrednega tekmeča na varljivi poti, tlakovani s kosčki iluzij zmagoslavnega veselja. Zmaga na račun tujega poraza je vseskozi na preizkušnji.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zaceli boste raziskovati, kako bi lahko med delom lenarili, med lenarjenjem pa postorili vsaj kaj modrega. Enostavno: ko delate, ne delajte, ko bo prišel čas za počitek, pa v posteljo.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Na osebo, ki se vam ponuja v pomoč, se lahko zanesete vsaj v tolikšni meri kot se zanesete nase. In ker se nase zanesete, lahko mirne volje opustite idejo, da bi se obesali se nanjo.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1.del zimske garderobe, 4.pesniški polni stik, 8.pristaniško mesto v Turčiji ob Crnem morju (Trabzon), 11.prostorska tvorba, ki jo določa več poltrakov iz skupnega izhodišča, 12.vnetni mehurček na jeziku, ustnici ali ustni sluznici, 13.dalmatinski saljivec, 14.podzemni del zgradbe, 15.kronična bolezen dihal, naduha, 17.množinski osebni zaimek, 18.oseba, ki rahlja zemljo z brano, 20.sol tetraborove kisline, 23.stari oče, 24.clovek v prvih letih življenja, 28.vzhodni podaljšek Slavonije med Savo in Donavo, 30.zvitek, navitek, 31.prodajno blago, 32.spansko žensko ime, 33.učenik za začetno učenje branja, 35.republika v jugozahodni Aziji, 36.angleski glasbenik (Brian).

Navpično: 1.obredni ovratni trak, 2.levi pritok Donave v Romuniji (orig.), 3.Odisejev oče v grški mitologiji, 4.kemijski simbol za renij, 5.Abrahamov in Sarin sin, 6.divja ovca z navzdol zavitimim rogov, 7.tipalka pri žuzelkah, 9.zobna zalivka, 10.majhen tat, 16.slovenski pisatelj in prevajalec (Andrej), 19.ime svedske mladinske pisateljice Lindgrenove, 20.pristaniško mesto v Iraku, 21.žitne luskinke, 22.sviciarski alpski smučar (Urs), 25.Glavno mesto danskega otoka Bornholm, 26.glavna sestavina živalskih in rastlinskih masčob, 27.vrsta zavarovanja prevoznih sredstev, 29.ime radijske novinarke Svabičeve, 34.zacetnici slovenskega pesnika in prevajalca Kocbeka. (M.D.)

1	2	3		4	5	6	7
8			9				10
11					12		
13					14		
15				16		17	
			18		19		
20	21	22					
23				24		25	26
28			29		30		
31					32		
33				34			
	35					36	

RESITEV
Vodoravno: šal, rima, Trapezunt, ogel, ahta, lero, klet, ba, lnes, abecednik, Irak, Eno.
Navpično: onl, bnaenc, boraos, ata, otrok, Srem, rola, ro-
astm, onl, bnaenc, boraos, ata, otrok, Srem, rola, ro-

NA MEJI RAZUMA

Mumificirana roka egipčanske princese

Hammondu je šejk podaril nenavadno darilo

Grof Louis Hammond je bil znan zdravnik, okultist in psihoterapevt. Od hvaležnih pacientov je pogosto prejemal nevsakdanja darila. Najnenavadnejše darilo pa mu je prineslo tudi največ težav.

Med obiskom Luksozja leta 1890 je tamkajšnjega sejka ozdravil malarije. V zahvalo mu je šejk podaril izjemno darilo - mumificirano roko davno preminule egiptovske princese. Hammondovi zeni roka že od začetka ni bila vsec; ko je izvedela za legendo o tej princesi, pa je njen odpor prerasel v pravo grozo.

Legenda pravi, da se je egiptovski kralj Ehnaton - heretični Tutankamonov tast - zapletel v spor s svojo hčerko v zvezi z verskimi vprašanji. Kraljeva kazen je bila strasna. Leta 1357 pred našim stetjem je svojim duhovnikom ukazal, naj princeso najprej posili, nato pa ubijejo. Odsekali so ji desno roko in jo skrivaj zakopali v Dolini kraljev. Tiste case so bili namreč prepričani, da pokojnik, pokopan z okrnjenim telesom, nima vstopa v rajske svetove.

Hammond ni ni ni mogel najti muzeja, ki bi hotel sprejeti ta srhljivi eksponat, zato je princesino roko shranil v prazen sef v svoji hiši. Ko sta oktobra leta 1922 z ženo odprla sef, sta okamenela od groze. 3200 let stara roka je bila povsem sveža! Grofica je mozu velela, naj roko takoj unici; Hammond, ki do takrat nikdar ni občutil strahu pred neznanim, je brez oklevanja pristal. Postavil je le en pogoj: princesina roka mora biti pokopana dostojno.

Za pokop je izbral 31. oktober, predvečer dneva mrtvih.

V pismu, ki ga je Hammond poslal arheologu lordu Carnarvonu, svoje mu dolgoletnemu prijatelju, je podrobno opisal pogrebni ceremonial. »Ob glasnem branju egiptovske Knjige mrtvih smo roko pazljivo položili v kamin. Nenadoma je glasno zagrmelo in hiso je zajela tema. Mocan sunek vetra je polomil vhodna vrata. Udar vetra naju je z ženo podrl na tla. Zacutila sva navzočnost hladu, ki je napolnil hiso. Zagledala sva pokončno postavlo neke ženske. Bila je odeta v egipčansko kraljevsko oblacilo, z zvito kaco okoli glave - znamenjem faraonov. Na mestu, kjer bi morala biti desna roka, je bil strcelj. Prikažen se je za trenutek dvignila nad plamen v kaminu in v naslednjem trenutku izginila brez sledu. Skupaj z njo je izginila tudi roka in od takrat je

nihce ni več videl.«

Stiri dni zatem je Hammond zasledil casopisno novicko, ki je trdila, da je odprava lorda Carnarvona tik pred senzacionalnim odkritjem Tutankamono-ve grobnice in da bodo grobnico tudi odprli - kljub opozorilu, vklesanemu na zunanjih stenah.

Iz bolniške sobe, kjer je Hammond se vedno okrevljal po prestanem soku, je poslal pismo staremu prijatelju. Rotil ga je, naj se enkrat razmisli o svoji odločitvi glede odpiranja grobnice. Napisal je: »Zdaj vem, da so imeli stari Egipčani znanje in moc, ki ju nas razum se ni sposoben dojeti. V imenu boga, rotim te, bodi karseda obziren!«

Vendar pa je lorda Carnarvona premagala skusnjava. Prijateljevega opozorila ni jemal resno. Grobnico je odprl. Kmalu zatem je umrl za posledicami pika malaričnega komarja, drug za drugim pa so pomrli tudi ostali člani odprave. Legenda, znana po imenu Prekletstvo faraonov, se je potrdila se enkrat.

B. K.

Bi poskusili 3500 let staro pivo?

LONDON - Egiptolog, dva znanstvenika in britanski pivovarji bodo zvarili pivo po 3500 let starem egipčanskem receptu. Svetlo pivo Tutankamon bo zvarjeno na osnovi usedlin v starih vrčih, ki so jih našli v soncnem templju Nefretete. Egiptolog Barry Kemp, ki je prvi naletel na vrče z usedlinami, je skupaj z znanstveniki in pivovarji v starih letih preučil egipčanski recept za pivo. V bliznji prihodnosti nameravajo zvariti približno sto steklenic piva, ki pa bo zaradi omejenih količin povečini namenjeno le strokovnjakom.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	CVETICA ZA NA GROBOVE	PRAZIVAL, KI SE GIBLJE Z MIGETALKAMI	GRSKA BOGINJA USODE	NASA DENARNA ENOTA	RASTLINA S PLAZECIM SE STEBLOM	KILOGRAM	URADNO IME IRSKE	CIGARA (STAR.)	LESARSKI DELAVEC	SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	KLAVDU TUTTA	GRSKI BOG VETROV	AVTOR: SIMON BIZJAK	VEČJA SKLENJENA SKUPINA GOR	GR. MUZA LJUBEZENSKEGA PESNIŠTVA	POSLEDICA HUDEGA PSIHOČNEGA PRITISKA	NIKALNICA	NAZIV	MEJNA PEKA MED NEMČIJO IN POLJSKO	DANSKA IGRALKA NIELSEN
ZBIRKA NOVEL JANKA KERSNIKA													IZDELKI MESA							
GIBANJE ZA ZEDINJENJE ITALIJE													GR. BOG. LOVA ST. IRANSKO PLEME							
CRNOGORSKO ZDRAVILISCE						NOCNA PDAVINA				NEKDANJI PREKUPCEVALEC Z LASMI						ESTONEC SKRAJNI KONEC POLOTOKA				
ZATOPEK EMIL			ALES BERGER VZOREC MERE			CzHs DUHOVNO POČELO PRI LEIBNIZU				SESTI TON V TONOVSKI LESTVICI		1 DM ³ PRIPADNIK ST. MEHISKEGA LJUDSTVA					ANTON AZBE			
LOJNA BULA							POKRITOST S KRASTAMI ST. PEVEC ROBIC											IZLOCEK UST	SPOJINA KAKEGA ELEMENTA S KISIKOM	SL. ALPSKA SMUCARKA KOREN
PERJE PRI REPI				1000 KG					HRVASKA IGRALKA ILIN	VECNOST ZALOZBA OBZORJA				MAJHNA SPORTNA JADRNIC	MUSLIMANSKO M. IME (IZ CRK SINE)	MLECNA ZLEZA KRAV	BREZALKOH. PIJACA EGIPC. BOG SONCA			
SPODNJA PLOSKEV PROSTORA, POD				NORDUSKO BOZANSTVO		NIKELJ SLAST, APETIT		ZENSKA, KI VODI DRAZBO TRINITROTOLUEN												
OČITNOST, JASNOST, PREPRICLJIVOST													KDOR VERUJE V DUHOVE SPLIT							
NEKDANJI KITAJSKI VODITELJ										PRICEVANJE, DOKAZ, SPRICEVALO										
STARA ZDRAVILNA RASTLINA							TELUR			URADNI SPIS				MUSLIMANSKO ZENSKO IME						

SENADA
AKT.
TE.
ARNIKA,
TESTIMONIJ,
MAO ZEDONG,
ANIMIST,
EKLATANTNOSTI
IZKLEVALKA,
NI,
TLA,
SOK,
EON,
TONA,
LAT,
KRASTAVOST,
ATROM,
AA,
LITER,
ETIAN,
AB,
ZE,
EST,
LASAR,
ROSA,
ICALO,
ARTEMIS,
RISORCIMENTO,
MESSINA,
KMETISKE SLIKE,
Vodoravno:
RESITEV:

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugi) In 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Pravljica
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: Cerasella (kom., It. '59, i. C. Mori, A. Panaro)
11.15	Aktualna odd.: Verdemattina, vmes (11.30) dnevnik iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in rubrika Style
14.00	Tenis: Italija-Rusija (Pokal Davis)
15.30	Aktualna odd. o gorah: Linea bianca - Bela črta
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera, vmes informacije o prevoznosti cest
18.50	Variete: Luna Park (vodi Paolo Bonolis)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara (tel. 0769/73921)
20.45	Aktualne teme: Il fatto (vodi Enzo Biagi)
20.50	Dok. oddaja: SuperKvark - Potovanja v naravo, znanost in tehnologijo (vodi Piero Angela)
22.45	Dnevnik
22.50	Aktualna odd.: Cliché (vodi Carmen Lasorella)
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori, vreme
0.30	Aktualno. Kultura News
1.00	Aktualni pogovori: Sotto-voce - Potihoma
1.15	Film: Che ora è (kom., It. '89, r. E. Scola, i. M. Mastroianni, M. Troisi)
2.50	Glasbena odd.: Mi ritorni inmente

RAI 2	
7.00	Oddaja za najmlajše, vmes risanke in nan.
9.30	Potrebujem te
9.40	Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
9.45	Oddaja o izletih in potovanjih Sereno Variabile
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, družbene teme in vreme
14.05	Rubrika o branju knjig
14.10	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italija v živo
17.15	Dnevnik
18.05	Rubrika o potovanjih in izletih Sereno Variabile
18.15	Vreme, dnevnik in sport
18.45	Giustizieri della notte
19.35	Sport in predstavitev Tg2
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Večerni dnevnik Tg2
20.50	Aktualna odd.: Zvečer, na trgu Italija
23.00	TG2 Dosje
23.45	Dnevnik, vreme
0.10	Danes in Parlamentu
0.20	Ponoci, na trgu Italija
0.35	Dok.: Zgodbe

RAI 3	
6.00	Dnevnik
8.30	Videosapere: Robinson in Petek, Zdravje, Media/Mente, Potovanje po Italiji
11.00	Tenis: Italija-Rusija
12.00	Dnevnik
12.15	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moja Italija, 13.30 VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Nan.: Vita da strega
15.25	Tenis: Italija-Rusija (pokal Davis)
18.25	Aktualno: La testata
19.00	Dnevnik, dezelneste vesti
20.00	Variete: Blob Soup. Blob
20.25	Film: Turbine di sangue (dram., ZDA '95, r. A. Metzger, i. L. Hartman, P. Casnoff, C. McDonald)
22.05	Viaggiatori delle tenebre
22.30	Dnevnik, dezelneste vesti
22.55	Aktualno: Linea 3, 23.50 Amore & Sesso
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura in vreme
1.10	Fuori orario
1.15	Sport: Sinhr. plavanje

RETE 4	
7.50	Nad.: Valeria in Massimiliano, 8.40 Un volto, due donne, 9.30 Zingara, 10.15 Renzo in Lucia, 11.15 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Chicago Hope
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.00	Film: Baciata per me (kom., ZDA '57)
17.15	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne teme: Giorno per giorno - Dan za dnem
19.30	Dnevnik Tg4, vreme
19.55	Variete: Game Boat
20.40	TV film: Una famiglia da proteggere (dram., ZDA '90, i. Ed O'Neill, D. Farentino, E. Gordon)
22.45	Film: profezia (dram., ZDA '79, i. T. Shire, R. Foxworth), vmes (23.30) dnevnik TG 4
0.50	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
11.30	Televizijsko sodišče: Forum (vodita Rita Dalla Chiesa, Sante Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, S. Flannery)
14.15	Nan.: Robinsonovi - Staro in novo (i. Bill Cosby, Lisa Bonet, S. Lebeauf)
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
18.00	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.05	Kviza: Ok, il prezzo è giusto (vodi Iva Zanicchi)!, 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik TG 5
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio, Enzo Iacchetti)
20.40	Variete: La febbre del venerdì sera (vodi Fiorello)
22.55	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nocni dnevnik Tg5
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia
2.00	Pregled tiska
2.30	Nan.: Cin Cin - Samov ziviljenjepis

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete
9.30	Nan.: Super Vicky, 10.00 genitori in blue jeans, 10.30 MacGyver
11.25	Aktualno: Village
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odprti studio
12.50	Sport studio
13.00	Otroski variete, 13.20 Ciao Ciao news
14.30	Varieteja: Colpo di fulmine, 15.00 Generazione X
16.20	Aktualno: Village
16.35	Kolesarstvo: 6 dni v Milanu
17.30	Dok.: Nati liberi
17.45	Nan.: Primi baci - Zlomljena roka
18.30	Odprti studio, vreme
18.45	Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air (i. Will Smith)
20.30	Film: Giorni di fuoco (dram., ZDA '95, i. Gary Daniels, Ken Tigar, F. Hutchinson)
22.30	Nan.: Pericolo estremo - Snežni plaz (i. J. Brolin)
22.30	Kolesarstvo: 6 dni v Milanu
0.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
1.50	Nan.: L' ombra della notte, 3.00 MacGyver

TELE 4	
13.30	19.30, 22.20, 0.25 Dogodki in odmevi
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
16.20	Nan.: Il mio amico fantasma (i. Mike Pratt)
20.30	Film: Una fabbrica di matti (kom., '87)
21.55	Gospodarstvo
22.40	Buio in sala

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 1.05 Dnevnik, 13.30, 19.50 Sport
14.00	Film: Elettroshock (dram., ZDA '64)
16.00	Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap Zap
20.30	Film: Robin in Marian (dram., ZDA '76, i. S. Connery, A. Hepburn)
22.45	Film: Valentino (biog., ZDA '77, i. R. Nurejev)
1.20	Nan.: Charlie's Angels
2.20	CNN News

SLOVENIJA 1	
10.00	Videostrani
10.30	Otroski program: Zima v dolini ribnikov
10.50	Otroci sirnega sveta, 18. del ameriske dokumentarne nanizanke
11.10	Polica j v vrtcu, pon. am. filma
13.00	Poročila
13.05	Kolo sreče, pon. tv igrice
14.25	Svet narave, pon. 5. dela francoske dok. serije
15.15	Slovenska klavirska glasba, 6. del
16.00	Zvoki godal, 6. del
16.20	Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper-Capodistria
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Lahkih nog naokrog, 3. oddaja
18.05	Izzivalci, 1. del francoske nanizanke
18.30	Hugo, tv igrice
19.00	Včeraj, danes, jutri
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Grace na udaru, 23. del ameriske nanizanke
20.30	Podarim dobim
20.40	Poglej in zadeni
22.15	TV dnevnik 3, vreme
22.50	Udari po spaki na prvi strani, italijanski film
0.20	Poročila
0.25	Tv jutri, videostrani

SLOVENIJA 2	
9.00	Euronews
9.30	Svetovni poslovni utrip
9.55	Znanost od blizu, 2. del
10.20	Podoba podobe
11.10	Umetniški večer, pon.
12.50	Dnevi filma, islan. film
14.15	SP v biatlonu, 10 km (M) sprint, posn.
15.30	Moski, zenske
16.35	Grace na udaru, 22. del
17.00	Shingalana, pon. serije
17.25	Znanje za znanje
18.00	Po Sloveniji
18.45	Poglej me!
19.25	Pasje mesto, 7. del serije
20.05	V zariscu
20.20	Forum
20.35	In morje bo povedalo
21.25	Studio City
22.55	Novice iz sveta razvedrila
23.20	Nor na reklame, 6. del
23.45	Euronews

Koper	
16.00	Euronews
16.30	SP v biatlonu, 10 km (M), posnetek
17.30	Peter Pan Club, otroška oddaja
18.00	Slovenski program
	Studio 2 magazin
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	Peter Pan Club, otroška oddaja
20.00	Euronews
20.30	Smrt Jugoslavije, 4. del dokumentarne oddaje
21.30	Sredozemlje
22.00	Vsedenes - TV dnevnik
22.15	NBA Action, košarka USA
22.45	Ko pride sodnik, tv serija

HRVAŠKA 1	
7.15	TV koledar
7.25	Poročila
7.30	Santa Barbara, 1190. del
8.15	Dobro jutro
10.00	Poročila
10.05	Izobraževalni program: Ves svet je oder, 8. del angleske dokumentarne serije
11.00	Nemščina
11.30	Otroski program
11.40	Bon ton ton
12.00	Dnevnik
12.20	Ljubzen, 177. del
12.45	Tulsa, pon. am. filma
14.35	Otroski program: Allis spelt Allis, 1. del serije
15.05	Poročila
15.10	Kako gledati sliko?
15.40	Risanke
16.30	Ciribiribu
16.45	Hrvaska danes
17.45	Kristalno cesarstvo, 54. del am. nadaljevanke
18.15	Kolo sreče
18.50	Pol ure kulture
19.30	Poročila
20.10	Javna stvar, dok. oddaja
20.45	Zabavna oddaja
21.45	Beli golob, dok. oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
23.05	Terra X, dok. oddaja
23.55	Poročila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Minute za lepši jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 18.05 Glasovanje za novi popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Jazz na 2. pr.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Vodomet melodij; 11.05 Repriza; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Vokalna glasba; 13.40 Glasb. tradi-

cija; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Likovni odmevi; 18.20 Divji maček; 19.30 Simfonični koncert; 22.05 Igra; 23.00 Šestnajst strun; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjki; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servise Informacije, prireditve; 9.10 Vreme, cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Včeraj, danes, jutri; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kontaktna odd.; 15.00 Power play; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice, osmrtnice; 18.00 Glasb. odd.: Muzak; 19.30 Večerni pr. z D. De Breo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z M. Vuksanovičem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska;

10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.10 Kulturne diagonale: Veš, poet, svoj dolg?; 9.15 Odprta knjiga: Oblomov (r. M. Prepeluh, 40. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Zborovska glasba in F. Prešeren; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Pravljice za risanje; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milij do Devina; 15.00 Slov. lahka glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: kitarist E. Guerrato, pianist A. Rojc v studiu; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.00 DJ Roby + Lestvica tedna; 19.00 V čudovitem opernem svetu; 20.00 Razporeke življenja in časa (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36/I. nad. postni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

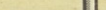
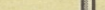
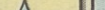
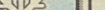
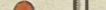
Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Prednaročnina za leto 1996 - 300.000 LIT
Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

JASNO	ZMerno OBLAČNO	OBLAČNO	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	RAHEL	ZMEREN	MOČAN	NEVIHTE	VETER	MEGLA	TOPLA FRONTA	HLADNA FRONTA	OKLUZIJA	SREDIŠČE CIKLONA	SREDIŠČE ANTI- CIKLONA
																

VREMENSKA SLIKA

Nad vzhodnim Sredozemljem je ciklonsko območje, nad severno in vzhodno Evropo pa območje visokega zračnega pritiska. K nam priteka s severovzhodnimi vetrovi mrzel in postopno bolj suh zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.15 in
zašlo ob 17.18. Dan bo dolg
10 ur in 3 minute. Luna bo
vzšla ob 22.33 in zašla ob
9.10.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	8. 2.
	povprečna 6.00-7.00
Ljubljana Beograd	72
Trbovlje	50
Zagorje	53
Topolsica	-
Celje	41

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo zmernó obremenilen, kar se bo pri vremensko občutljivih ljudeh kazalo predvsem kot nerazpoloženost, težave s koncentracijo in zmanjšana delovna storilnost.

SNEŽNE RAZMERE

Mariborsko Pohorje	130	cm
Rogla	130	
Kope	60	
Vogel	115	
Krvavec	70	
Kranjska Gora	do 30	
Kanin	290	
Cerkno	95	

Na Kaninu zaradi močnega vetra naprave trenutno ne obratujejo. Nočna smuka je do 20. ur. močoga na smučiških Rinskih vrelcih in Straza na Bledu, v Ljubljani pa do 18. ur. Tekaske proge so urejene na Mariborskem in Ribniškem Pohorju, Rogli, Kopah, Pokljuki, med Kranjsko Goro in Tamarjem, na Kobilj, v Logarski dolini, na Kalici, Ulovci, v Cerknem, na Pokljuki, delno na Voglu in Bovcu. Sankalisc je urejeno na Kravcu, v Kranjski Gori, na Zatrniku, Ljubah. Dostop do Mariborskega in Ribniškega Pohorja, Pokljuke in Ulovke je močoz z zimsko opremo.

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	-3	
1000 m	-7	60 cm
1500 m	-10	120 cm
2000 m	-11	
2500 m	-12	180-290 cm
2864 m	-13	

Tveganje pred snežnimi plazovi je v Julijskih Alpah 2. stopnje, kjer je manj snega, pa 1. Največ možnosti je, da se sprozi plaz suhega, klozatega snega ob dodatni obremenitvi. Nevarna so pobojca z napihanim snegom. Se naprej je velika možnost zdrsov na poledneli in trdi skorji.

DANES

Slovenija: Od zahoda se bo postopno delno razjasnilo, le na Dolenjskem in Stajerskem bo še pretežno oblačno. Najnižje jutranje temperature bodo od -9 do -4, najvišje dnevne od -6 do -2, na Primorskem do 3 stopinje Celzija.

Soslednje pokrajine: V sosednjih pokrajinah Italije in ob Jadranu bo precej jasno, čez dan pa se bo tudi drugod delno zjasnilo.

JUTRI

V Sloveniji: V soboto bo zmerno do pretežno oblačno, a večinoma brez padavin. Burja na Primorskem bo ponehala.

Obeti: Tudi v nedeljo ne bo večje spremembe.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Žrtve in gmotna škoda zaradi orkanskega neurja v Evropi

PARIZ - Zahodno Evropo je v sredo zajelo orkansko neurje, ki se je včeraj še stopnjevalo, tako da je več oseb izgubilo življenje. Najhuje je bilo v zahodni Franciji, kjer je orkanski veter s sunki nad 170 kilometrov na uro, terjal življenje treh oseb, ranil na desetine ljudi in povzročil ogromno gmotno škodo. V Bretaniji, v Medocu in na pirenejskem območju je brez elektricne energije več kot 230.000 gospodinjstev, ker je veter ruval elektricne drogeve in celo daljnovode ter odkrival strehe. Snežni meteži, zled in podrti drevesa so prekinila promet na številnih cestah. Pri Aveyronu so bili tudi do šest metrov visoki snežni zameti, ki jim plugi in reskaci niso bili kos, saj je veter po vsakem preboju ponovno nanašal sneg. Po več kot desetih letih je sneg prekril vzhodna in severna območja Dordogne. Kjer ni snežilo, so bili močni nalivi na robu ledenišca, tako da je nekje zled okovalo pokrajino, drugje pa je prislo do poplav, tako da so morali v Cavernesu (Dordogne) izseliti 30 ljudi. Iz previdnosti so zaprli za ves promet številne mostove, povsem pa je ohromela priobalna plovba. Na širšem pariškem območju se ubadajo s poledico, tako da je včeraj marsikdo prisel z zamudo na delu.

V Spaniji so bili ob orkanskem vetru (do 130 kilometrov na uro) močni nalivi. Življenje so izgubile tri osebe, med njimi neki gasilec, ki ga je sunek vetra vrgel z neke strehe v baskovskem Irunu. Od bozica, ko Spanijo skoraj brez presledkov pesti neobičajno neurje, je življenje izgubilo 22 oseb. Lanski susi so torej sledile izredne padavine. Civilna zascita je navedla zgovorna primera Huelve in Andaluzije, kjer je v dveh mesecih padlo 600 litrov vode na kvadratni meter, medtem ko povprečje znaša le 150 litrov. O zimskih težavah poročajo tudi iz Svice, kjer sta na zasneženih in poledenelih cestah včeraj življenje izgubili dve osebi. Neurje nad Francijo in Spanijo bi se moralo danes preseliti na Apeninski polotok. Kot kaže, pa bo nekaj zapletov povzročilo le v severozahodni, srednji in južni Italiji.

O izrednih sneznih padavinah in sibirskem mrazu poročajo tudi iz Bolgarije, Romunije in Ukrajine. Skandinavijo in pribalska območja pa je zajel pravi arktični mraz, ki je prvič po desetih letih vkoval v let Baltso morje in vse nemške reke.

Na sliki (telefoto AP): po več letih so se v naravna drsališča spremenili tudi vsi vodni tokovi na Nizozemskem.

Trajekt se je vrnil

STOCKHOLM - Včeraj ob 6.30 se je švedski trajekt Silja Symphony, ki je predinsnočnim poldrugo uro po izplutju nasedel v ozihi pri otoku Vaxholm, s svojimi sredstvi vrnil v Stockholm. Trajekt je nasedel na plitvini (na sliki AP), ko se je prebijal skozi sklade ledu. Na krovu orjasega trajekta, ki je bil namenjen v Helsinki, je bilo 1.112 potnikov in 192 članov posadke. Kapitan je takoj izključil možnost da bi potnike evakuirali, ker bi bila nočna hoja po ledu do 60 metrov oddaljene obale nevarna.

Britanci bodo zvarili pivo po 3500 let starem receptu

LONDON - Egiptolog, dva znanstvenika in britanski pivovarji bodo zvarili pivo po 3500 let starem egiptanskem receptu. Svetlo pivo Tutankamon bo zvarjeno na osnovi usedlin v starih vrčih, ki so jih nasli v sončnem templju Nefertete. Egiptolog Barry Kemp, ki je prvi naletel na vrče z usedlinami, je skupaj z znanstveniki in pivovarji v starih letih preučil egiptanski recept za pivo, ki bo sedaj ponovno zagledalo luč sveta.

Koncert na Everestu

SOFIJA - Skupina bolgarskih glasbenikov in igralcev, ki bi rada prisla v Guineossovo knjigo rekordov, načrtuje koncert na Mount Everestu, je poročal bolgarski časnik. Aprila ali maja se bodo podali v Katmandu, od tam pa proti osemtisocaku, kjer nameravajo na višini 5500 metrov uprizoriti svojo predstavo. »Ekspedicijo smo zastavili v čast Bolgarije,« je izjavil eden od članov odprave. Največji problem, s katerim se soočajo nadobudni umetniki, je denar, saj so stroške potovanja ocenili na 62 tisoč dolarjev.

Bo Pelé kandidiral?

RIO DE JANEIRO - Brazilski nogometni zvezdnik Pelé se bo poskusil tudi na svetovnem političnem prizorišču. Organizacije za enakopravnost temnopoltih državljanov ga bodo za brazilskega predsedniškega kandidata predlagale na volitvah leta 1998. Petinpetdesetletni Pelé je pred dvema letoma postal minister za šport, zdaj pa je sprejel novi izziv. Obljubil je, da se bo v primeru, če bo zmagal na volitvah, prizadeval za izkoreninjenje korupcije v Braziliji. Pelé ima zagotovo veliko možnosti za uspeh, saj Brazilci obušujejo nogomet. Njegovo glavno geslo ne bo povezano z nogometom, marveč poudarja pomen barve polti: »Če ste črni, volite črna!«